

Obsah

I Usnesení, doporučení a stanoviska

DOPORUČENÍ

Rada

2016/C 299/01	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Itálie na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2016	1
2016/C 299/02	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Španělska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Španělska z roku 2016	7
2016/C 299/03	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Spojeného království na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Spojeného království z roku 2016	12
2016/C 299/04	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Polska na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Polska z roku 2016	15
2016/C 299/05	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Německa na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2016	19
2016/C 299/06	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem České republiky na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu České republiky z roku 2016	23
2016/C 299/07	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Kypru na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2016	27
2016/C 299/08	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Bulharska na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Bulharska z roku 2016	32

2016/C 299/09	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Belgie na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Belgie z roku 2016	36
2016/C 299/10	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Nizozemska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Nizozemska z roku 2016	41
2016/C 299/11	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Estonska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Estonska z roku 2016	45
2016/C 299/12	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Maďarska na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska z roku 2016	49
2016/C 299/13	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Švédska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Švédska z roku 2016	53
2016/C 299/14	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Rakouska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Rakouska z roku 2016	57
2016/C 299/15	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Slovenska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2016	61
2016/C 299/16	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Irska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2016	65
2016/C 299/17	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Litvy na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Litvy z roku 2016	69
2016/C 299/18	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Rumunska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Rumunska z roku 2016	73
2016/C 299/19	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Finska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Finska z roku 2016	79
2016/C 299/20	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Lotyšska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Lotyšska z roku 2016	83
2016/C 299/21	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Dánska na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Dánska z roku 2016	87
2016/C 299/22	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Slovinska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Slovinska z roku 2016	90
2016/C 299/23	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Chorvatska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Chorvatska z roku 2016	96

2016/C 299/24	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Lucemburska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Lucemburska z roku 2016	101
2016/C 299/25	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Malty na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Malty z roku 2016	105
2016/C 299/26	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2016	109
2016/C 299/27	Doporučení Rady ze dne 12. července 2016 k národnímu programu reforem Francie na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Francie z roku 2016	114

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

DOPORUČENÍ

RADA

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 12. července 2016

k národnímu programu reforem Itálie na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2016

(2016/C 299/01)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které je Itálie uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽¹⁾. Itálie by jakožto země, jejíž měnou je euro, měla vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.

- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Itálii za rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Itálie učinila v plnění jí určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva rovněž obsahovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 představila Komise výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Itálie se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Zejména velmi pomalý růst produktivity neumožňuje oživit konkurenceschopnost a znesnadňuje snižování vysoké míry veřejného zadlužení. Mimořádně důležité je přijetí opatření, jež by snížila riziko nepříznivých účinků na italské hospodářství a vzhledem k jeho velikosti i nepříznivých vedlejších účinků na hospodářskou a měnovou unii.
- (3) Dne 28. dubna 2016 předložila Itálie svůj národní program reform na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽²⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Itálii se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo o zadlužení v období 2013–2015 a pravidlo pro zadlužení počínaje rokem 2016. Podle programu stability by poměr veřejného dluhu k HDP měl dosáhnout svého maxima 132,7 % v roce 2015 a postupně se snižovat až na 123,8 % v roce 2019. Komise ve své prognóze z jara 2016 očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP se v roce 2016 stabilizuje, mírně snižovat se však začne až od roku 2017. Provedení ambiciózního programu privatizace představeného italskými orgány je vzhledem k jeho očekávanému příspěvku k úsilí o snížení zadlužení pro Itálii zásadní výzvou. Ačkoliv v roce 2015 byly privatizace provedeny podle plánu, zdá se, že cíl dosáhnout během let 2016–2018 výnosů z privatizace ve výši 0,5 % ročně a v roce 2019 0,3 % je i vzhledem ke zpoždění u některých privatizačních projektů velmi ambiciózní. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický.
- (6) Vzhledem k tomu, že Itálie v roce 2015 dostatečně nepokročila směrem k dodržení pravidla pro zadlužení, vydala Komise dne 18. května 2016 zprávu podle čl. 126 odst. 3 SFEU. Analýza obsahovala všechny relevantní činitele a dospěla k závěru, že kritérium dluhu by se mělo považovat za splněné. Své posouzení Komise přezkoumá v nové zprávě podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy na základě prognózy Komise z podzimu 2016, jakmile budou k dispozici další informace o opětovném zahájení korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2017.
- (7) Na jaře 2015 byla Itálii udělena dočasná odchylka ve výši 0,4 procentního bodu HDP od požadované cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2016, jejímž účelem bylo zohlednit rozsáhlé strukturální reformy mající pozitivní dopad na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. Ve svém návrhu rozpočtového

⁽¹⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

plánu na rok 2016 Itálie požádala o dodatečnou odchylku ve výši 0,1 procentního bodu HDP od požadované cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2016, jejímž účelem bylo zohlednit další strukturální reformy mající pozitivní dopad na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. Detailní údaje, z nichž tyto reformy vycházejí, byly stanoveny v národním programu reforem Itálie z roku 2016, který v zásadě program reforem potvrdil. Reformy, jež podle programu budou mít dopad na udržitelnost veřejných financí, se týkají těchto oblastí: i) veřejné správy a jejího zjednodušení, ii) trhů produktů a služeb, iii) trhu práce, iv) civilního soudnictví, v) vzdělávání, vi) přesunu daňové zátěže, vii) opatření ke snížení množství úvěrů v selhání a reformy insolvenčních řízení a viii) přezkumu výdajů jako finančního opatření. Podle odhadu italských orgánů má dopad reforem na reálný HDP do roku 2020 činit 2,2 procentního bodu HDP, což se zdá realistické. V případě jejich plného a včasného provedení budou mít tyto reformy pozitivní dopad na udržitelnost veřejných financí. Itálii lze v současnosti považovat za způsobilou pro plné udělení vyžádané dočasné odchylky ve výši 0,5 procentního bodu HDP v roce 2016, pokud odpovídajícím způsobem provede schválené reformy, jejichž provádění bude předmětem sledování v rámci evropského semestru a podmínek stanovených v 10. bodě odůvodnění.

- (8) Ve svém návrhu rozpočtového plánu na rok 2016 Itálie požádala o dodatečnou odchylku ve výši 0,3 procentního bodu HDP od požadované cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2016, jejímž účelem bylo zohlednit vnitrostátní výdaje na investice do projektů spolufinancovaných EU. Informace obsažené v programu stability z roku 2016 se zdají potvrzovat, že Itálie účinně využívá odchylku od cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2016 za účelem zvýšení investic. Nicméně přetrvávají jisté pochyby, zda lze spolufinancované investice v jejich celé naplánované výši v průběhu roku 2016 realizovat. Itálii lze v současnosti považovat za způsobilou pro udělení dočasné odchylky ve výši 0,25 procentního bodu HDP v roce 2016, pokud odpovídajícím způsobem uskuteční zamýšlené investice a splní podmínky stanovené v 10. bodě odůvodnění. Komise provede následné posouzení s cílem ověřit skutečnou výši vnitrostátních výdajů na spolufinancované investiční projekty a související výjimky, k jejichž poskytnutí je Itálie způsobilá na základě tzv. „investiční doložky“.
- (9) Program stability z roku 2016 naznačuje, že rozpočtový dopad mimořádného přílivu uprchlíků a mimořádných bezpečnostních opatření je značný a že tyto faktory by měly být považovány za neobvyklou událost, kterou vláda nemůže ovlivnit, jak je stanoveno v čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97. Podle Komise je dodatečný dopad v souladu s odhady obsaženými v programu stability a činí 0,03 % HDP v roce 2015 a 0,04 % HDP v roce 2016 v případě výdajů souvisejících s přílivem uprchlíků a 0,06 % HDP u výdajů na bezpečnostní opatření. Itálie v této souvislosti požádala o dodatečnou odchylku od cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle. Ustanovení čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 řeší tyto dodatečné výdaje, jelikož příliv uprchlíků i závažnost teroristické hrozby jsou neobvyklé události, jejich dopad na veřejné finance v Itálii je významný a povolením odchylky od cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle by nebyla ohrožena udržitelnost veřejných financí. Výše požadované korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle pro rok 2015 byla proto snížena, aby se zohlednily náklady spojené s přílivem uprchlíků. Pokud jde o rok 2016, bude závěrečné posouzení, včetně způsobilých částek, provedeno na jaře 2017 na základě zjištěných údajů poskytnutých italskými orgány.
- (10) Ve svém stanovisku k návrhu rozpočtového plánu Itálie na rok 2016 Komise naznačila, že v souvislosti s „celkovým posouzením“ možného odchýlení se od cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle zohlední případnou způsobilost Itálie pro využití flexibility v rámci Paktu o stabilitě a růstu, přičemž by zvláštní pozornost věnovala skutečnosti, zda odchýlení se od cesty korekce bude efektivně využito za účelem zvýšení investic, existenci věrohodných plánů na opětovné nastoupení cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle a pokroku při naplňování programu strukturálních reforem se zřetelem k doporučením Rady. Komise má za to, že Itálie je způsobilá pro obdržení další odchylky ve výši 0,35 procentního bodu HDP na rok 2016, pokud se zohlední pokrok při naplňování programu strukturálních reforem, plánované investice, jakož i závazek vlády zajistit soulad s cestou k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2017, což bude předmětem opětovného posouzení Komise na podzim.
- (11) Na základě prognózy Komise z jara 2016 a po zohlednění odchylky povolené u investic a provádění strukturálních reforem poukazuje plánované strukturální zhoršení o -0,7 % HDP v roce 2016 na riziko určitého

odchýlení od závazků Itálie v rámci preventivní složky Paktu o stabilitě a růstu. Za předpokladu nezměněné politiky plyne z prognózy Komise nulové strukturální úsilí v roce 2017, v důsledku čehož by existovalo riziko významného odchýlení od požadované strukturální korekce ve výši 0,6 % HDP. Podle prognózy Itálie nedodrží pravidlo pro zadlužení v letech 2016 a 2017.

- (12) Na základě posouzení programu stability z roku 2016 a při zohlednění prognózy Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Itálii hrozí riziko, že nedodrží ustanovení Paktu o stabilitě a růstu. Zda Itálie plní požadovanou korekci k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle, Komise znovu posoudí na základě své prognózy z podzimu 2016, jakmile budou k dispozici další informace o opětovném nastoupení cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2017, včetně návrhu rozpočtového plánu na rok 2017.
- (13) Navzdory pokračujícímu úsilí o reformu fiskálního rámce byla doposud přijata jen omezená opatření, jež mají zajistit, aby přezkum výdajů přispěl k fiskální konsolidaci. Došlo zejména k dalšímu snížení cílů přezkumu výdajů a skutečnost, že tyto přezkumy nejsou plně začleněny do rozpočtového procesu, má negativní dopad na jeho celkovou účinnost. Dokončení komplexní reformy rozpočtového procesu probíhající již od roku 2009 by mělo tyto nedostatky odstranit a dát tomuto procesu podobu více orientovanou na výsledky. Za účelem dosažení lepší udržitelnosti veřejného dluhu je rovněž nutné urychlit provádění plánu privatizace. Italský daňový systém brání hospodářské efektivitě a nepřestává čelit řadě problémů. Ty souvisí s velmi nízkou daňovou morálkou a s odkládanou reformou daňových výdajů, zejména pokud jde o snížené sazby daně z přidané hodnoty, a s odkládanou reformou starého systému katastrálních hodnot. To vše byly aspekty zmocňovacího zákona v oblasti reformy daňového systému, které buď nebyly provedeny vůbec, nebo jen částečně. Nedávné kroky jako zrušení daně z nemovitosti v případě prvního bydliště jsou nadto podle všeho v rozporu s cílem rozšíření daňového základu a přenesení daňové zátěže z výrobních činitelů na zdanění majetku a spotřeby.
- (14) Reforma veřejné správy je důležitým krokem, který by v případě přijetí a provedení nezbytných legislativních dekretů Itálii umožnil dosáhnout očekávaných přínosů v podobě vyšší efektivity a kvality veřejného sektoru. Zvláštní význam pro odstranění hlubších příčin těchto nedostatků mají legislativní dekrety o státních podnicích a místních veřejných službách navržené vládou v lednu 2016, jakož i nadcházející dekret o veřejné zaměstnanosti. Zatímco v nedávné době došlo k přijetí opatření k vystupňování boje proti korupci (mj. zvýšení finančních sankcí a prodloužení promlčecích lhůt v konkrétních případech korupčního jednání), dlouho doporučovaná systematická revize ustanovení o promlčení se ještě nerozběhla. Další nezanedbatelný problém představují účetní podvody. Hlavními problémy soudního systému jsou zdlouhavá soudní řízení a vysoký počet nevyřízených občanskoprávních a obchodních sporů. Pečlivé sledování dopadu nedávno přijatých opatření k vyřešení těchto problémů napomůže posoudit nutnost přijetí dalších doplňujících opatření.
- (15) K určitému pokroku došlo při zlepšování kvality aktiv v bankovním sektoru. I když v posledních měsících zpomalil nárůst úvěrů v selhání, jejich objem zůstává velmi vysoký a nepřestává vytvářet tlak na ziskovost a zdroje bank. Insolvenční rámec a rámec pro vymáhání pohledávek, jež má Itálie k dispozici, nadto nestačí k rychlému odbourávání znehodnocených úvěrů. Od poloviny roku 2015 bylo přijato několik zákonů zjednodušujících a urychlujících řízení při platební neschopnosti a zabavení majetku a byl předložen návrh zmocňovacího zákona na systematickou reformu konkurzního rámce. Na účinky těchto reforem týkajících se délky řízení a výše zpětně získávaných částek je však nutno si počkat. Od začátku roku 2015 přijala Itálie několik opatření k odstranění nedostatků ve správě a řízení svých bank, zejména pokud jde o větší družstevní banky, banky, jejichž akcionáři jsou nadace, a drobné vzájemné banky. Plné provedení těchto reforem by tomuto odvětví pomohlo k větší odolnosti a zajistilo by účinnější přísun úvěrů do reálné ekonomiky. Zatímco nízká nákladová efektivnost v bankovním odvětví brání ziskovosti a interní tvorbě kapitálu, představuje prostředím nízkého růstu a nízkých úrokových sazeb dodatečný problém. Nový rámec EU k řešení krize bank⁽¹⁾ změnil rizikový profil dluhopisů vydávaných bankami, jejichž významná část je v držení italských neprofesionálních zákazníků, což jen podtrhuje význam finanční gramotnosti široké veřejnosti.

(1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 190).

- (16) Zákonem o zaměstnanosti provedla Itálie v roce 2015 dalekosáhlou reformu pravidel a institucí v oblasti trhu práce. Provedení reformy aktivní politiky na trhu práce je klíčové pro začlenění osob, které zůstávají mimo dosah trhu práce, zejména dlouhodobě nezaměstnaných a mladých lidí, na tento trh. V současnosti Itálie čelí řadě správních a politických problémů a problémů spojených s nedostatkem zdrojů. To především vyžaduje posílit nabídku veřejných služeb zaměstnanosti a důsledně sledovat jejich poskytování. Byl reformován systém učňovské přípravy, aby byl schopen pojmout rovněž dospělé osoby propuštěné ze zaměstnání a rozšířit možnosti pro mladé lidi, ale realizace této reformy ještě není dokončena. Mzdové kolektivní vyjednávání není v Itálii dostatečně rozvinuto a to brání přijímání inovativních řešení na úrovni podniků, která by mohla zvýšit produktivitu a napomoci, aby mzdy více odpovídaly podmínkám na trhu práce. Opatření v této oblasti je nutno přijímat po dohodě se sociálními partnery a v souladu s vnitrostátními postupy. Sociální partneři ještě nedospěli k dohodě na reformě kolektivního vyjednávání. Podle národního programu reform by k této reformě mělo dojít do konce roku 2016. Míra zaměstnanosti žen je jedna z nejnižších v EU. Ženy převažují na atypických a nejistých pracovních místech, tvoří většinu pracovních sil s nestandardními pracovními smlouvami a hrozí jim, že budou obzvláště vystaveny podmínkám neformální ekonomiky. Daňový systém a systém sociálního zabezpečení odrazuje druhé výdělečně činné osoby od práce a zákon o zaměstnanosti tento problém účinně nevyřešil. Omezená nabídka cenově dostupných pečovatelských služeb rovněž brání ženám s dětmi či staršími rodinnými příslušníky, aby se účastnily trhu práce. Míra chudoby je vysoká (více než čtvrtina Italů je ohrožena chudobou či sociálním vyloučením) a poskytování sociální pomoci je i nadále slabé a nekonceptní. Přijetí a provedení národní strategie pro boj proti chudobě a racionalizace sociálních výdajů by mohly představovat první kroky na cestě k postupnému zavedení vhodného režimu sociální podpory na základě zásady aktivního začlenění na vnitrostátní úrovni, které by se obešly bez dopadů na rozpočet. K zásadnímu pokroku došlo při reformě vzdělávání. Školní reforma byla přijata v červenci 2015 a přijetí prováděcího dekretu se očekává v lednu 2017.
- (17) Omezeného pokroku se dosáhlo při podpoře konkurence ve službách. Roční zákon o hospodářské soutěži z roku 2015 je v současnosti ještě projednáván v parlamentu. Řada ustanovení (např. o právnických povoláních) byla během projednávání v parlamentu oslabena. Mnoho oblastí trpí stále nadměrnou ochranou či regulací, zejména regulovaná povolání, zdravotnictví, místní veřejná doprava a taxislužba nebo přístavy a letiště. Maloobchodní odvětví ztrácí na efektivitě v důsledku přísné tržní regulace. Veřejný proces udělování práv na provozování hospodářské činnosti ve veřejné sféře nepodporuje hospodářskou soutěž, a to zejména kvůli vydávání povolení bez vypsání veřejné soutěže. Opatření zaměřená na otevření trhu se musí opírat o podnikatelsky příznivé prostředí. V rámci programu zjednodušení 2015–2017 došlo k určitému pokroku v této oblasti, což umožnilo snadnější a jednodušší spolupráci mezi ústřední vládou a regionálními správami. Nicméně italské podnikatelské prostředí i nadále nevede dostatečně k růstu a investicím a trpí nekonceptním a odstupňovaným systémem zákonů a předpisů, které vznikají na různých úrovních veřejné správy. Hospodářské subjekty se neustále potýkají s administrativní a regulační zátěží. Silné stránky v podobě snadného zahájení podnikání či vyřešení platební neschopnosti stojí ve stínu těch slabých: povolení ke stavbě, vymáhání smluv, placení daní či získání úvěrů. Provedení národní strategie zadávání veřejných zakázek přijaté počátkem roku 2016 by rovněž mohlo pomoci odstranit některé systémové a rozšířené nedostatky.
- (18) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Itálie, kterou zveřejnila ve své zprávě o Itálii pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reform, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Itálii adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Itálii, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5.
- (19) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (20) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reform a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5,

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Itálii v období 2016–2017:

1. V roce 2016 omezit dočasnou odchylku od požadované korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle ve výši 0,5 % HDP na odchylku ve výši 0,75 % HDP povolenou v případě investic a provádění strukturálních reforem za předpokladu opětovného nastoupení cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2017. Dosáhnout roční fiskální korekce ve výši nejméně 0,6 % HDP na cestě k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2017. Dokončit reformu rozpočtového procesu během roku 2016 a zajistit, že přezkum výdajů se stane jeho nedílnou součástí. Zajistit včasné provádění programu privatizace a využít neočekávaných příjmů k rychlejšímu snižování míry hrubého veřejného dluhu. Přenést daňovou zátěž z výrobních činitelů na spotřebu a majetek. Snižit počet a rozsah daňových výdajů a do poloviny roku 2017 dokončit reformu katastrálního systému. Přijít opatření vedoucí k lepšímu dodržování daňových předpisů, mj. prostřednictvím elektronických fakturací a plateb.
2. Provést reformu veřejné správy přijetím a provedením všech nezbytných legislativních dekretů, zejména dekretů zaměřených na reformu podniků ve veřejném vlastnictví, místních veřejných služeb a řízení lidských zdrojů. Posílit boj proti korupci mj. provedením revize ustanovení o promlčení do konce roku 2016. Zkrátit délku občansko-právních řízení prosazením reformních kroků a účinným zpracováním případů.
3. Urychlit snižování míry úvěrů v selhání mj. dalším zlepšením rámce pro postup při platební neschopnosti a vymáhání pohledávek. Urychleně dokončit provádění probíhajících reforem správy a řízení v bankovním odvětví.
4. Provést reformu aktivní politiky na trhu práce zejména posílením účinnosti služeb zaměstnanosti. Usnadnit druhým výdělečně činným osobám uplatnění na trhu práce. Přijmout a provést národní strategii pro boj proti chudobě a provést přezkum a racionalizaci sociálních výdajů.
5. Urychleně přijmout a provést nepřijatý zákon o hospodářské soutěži. Přijmout další opatření na zvýšení hospodářské soutěže v regulovaných povoláních, dopravě, zdravotnictví a maloobchodním odvětví a systému koncesí.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Španělska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Španělska z roku 2016**

(2016/C 299/02)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování, ve které je Španělsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise také doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Španělsko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby bylo uvedené doporučení splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Španělsku. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Španělsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Do zprávy byl rovněž zahrnut hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise zveřejnila výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své a

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

nalýzy dospěla k závěru, že Španělsko se potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Zejména vysoké vnitřní a vnější zadlužení, a to jak veřejné tak soukromé, představuje v souvislosti s vysokou nezaměstnaností i nadále slabé místo. Důležité je přijmout opatření, jež by snížila riziko nepříznivých účinků na španělské hospodářství a vzhledem k jeho velikosti i nepříznivých vedlejších účinků na hospodářskou a měnovou unii. Navzdory zlepšení salda běžného účtu se nepředpokládá, že čisté vnější závazky dosáhnou v krátkodobém horizontu obezřetné úrovně. Snižování zadluženosti soukromého sektoru je na dobré cestě, přičemž je částečně podporováno příznivými podmínkami růstu, ale potřeba snižování zadlužení je naléhavá a veřejný dluh zůstává vysoký. Byla přijata opatření ve finančním sektoru a v rámci pro řešení platební neschopnosti podniků a fyzických osob; je však zapotřebí dalších kroků v oblasti inovací a dovedností a pokud jde o dodržování Paktu o stabilitě a růstu.

- (3) Dne 29. dubna 2016 předložilo Španělsko svůj národní program reforem na rok 2016 a dne 30. dubna 2016 svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Španělsko se v současné době vztahuje nápravná složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability na rok 2016 Španělsko plánuje dosáhnout cílové hodnoty celkového schodku ve výši 3,6 % HDP v roce 2016 a 2,9 % HDP v roce 2017. Náprava nadměrného schodku se tudíž chystá o rok později, než jak v současné době doporučuje Rada, přičemž hlavních cílů nebylo v letech 2014 a 2015 dosaženo. Tyto cíle předpokládají úplnou realizaci trvalých úspor ve výši 0,4 % HDP na úrovni ústřední vlády a regionálních vlád, jak bylo oznámeno v reakci na autonomní doporučení Komise ze dne 9. března 2016. Schodek pak má dále klesat až na 1,6 % HDP v roce 2019. Dosažení střednědobého cíle v podobě vyrovnaného rozpočtu ve strukturálním vyjádření se však v časovém horizontu programu stability neplánuje. Konkrétně se očekává, že přepočítané strukturální saldo se v letech 2016 a 2017 zlepší jen nepatrně na – 2½ % HDP a dále bude pomalu klesat až na hodnotu – 2¾ % HDP v roce 2019. Poměr veřejného dluhu k HDP klesl v roce 2015 jen minimálně na 99,2 % HDP a očekává se, že v letech 2016 a 2017 bude mírně klesat, přičemž v dalších dvou letech dojde k většímu poklesu až na 96 % HDP v roce 2019, kdy se primární saldo změní v přebytek. Makroekonomický scénář, na němž jsou založeny tyto rozpočtové projekce, je pro roky 2016 a 2017 realistický, na další období však vyznívá poněkud optimisticky. Tento scénář potvrdil nezávislý španělský orgán pro fiskální odpovědnost (AIReF). Prognóza Komise z jara 2016 předpokládá, že schodek dosáhne 3,9 % HDP v roce 2016 a 3,1 % HDP v roce 2017, což je nad úrovní hlavních cílů stanovených v programu stability. Španělsko tedy pravděpodobně nenapraví stav nadměrného schodku do roku 2016, jak doporučila Rada. Rizika týkající se cílových schodků v programu pramení zejména z nejistoty panující kolem realizace úspor z opatření z března/dubna 2016. Vzhledem k tomu, že se očekává, že strukturální schodek během obou let mírně naroste, není fiskální úsilí v souladu s požadavky Paktu o stabilitě a růstu. Rada se na základě svého posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 domnívá, že existuje riziko, že Španělsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. Je proto zapotřebí dalších opatření k zajištění souladu v letech 2016 a 2017.
- (6) Komise bude podle čl. 10 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ⁽²⁾ pravidelně sledovat provádění opatření, která Španělsko učiní v reakci na poslední doporučení Rady v souladu s čl. 126 odst. 7 SFEU. Komise proto Radě doporučí vhodná opatření, která je třeba přijmout v rámci postupu při nadměrném schodku.
- (7) Od roku 2012 byl španělský fiskální rámec posílen, aby se mimo jiné zabránilo odchylkám a aby se zajistil soulad s cíli týkajícími se schodku, dluhu a výdajů na všech úrovních správy. Kromě toho bylo v polovině roku

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6).

2015 schváleno (dobrovolné) prováděcí pravidlo na regionální úrovni, které má omezit nárůst výdajů na zdravotní péči a léčivé přípravky (a které bylo v roce 2016 stanoveno jako povinné pro většinu regionů), a v listopadu 2015 byla podepsána dohoda mezi vládou a farmaceutickým průmyslem s cílem napomoci racionalizaci výdajů v oblasti léčiv. Navzdory tomu většina regionů ani sektor sociálního zabezpečení v roce 2015 zdaleka nesplnily své vnitrostátní fiskální cíle. Ústřední, regionální ani místní subsektory vládních institucí výdajové pravidlo zákona o stabilitě nedodržely a růst výdajů na léčivé přípravky, konkrétně v nemocnicích, dále pokračoval, a to i bez započtení dopadů nových způsobů léčby žloutenky typu C.

- (8) V oblasti zadávání veřejných zakázek si Španělsko vede dobře, pokud jde o kvalitu právních předpisů a dostupnost přezkumných řízení. Bylo vyvinuto úsilí o racionalizaci veřejných zakázek, zejména prostřednictvím mechanismů společného zadávání veřejných zakázek. Při realizaci veřejných zakázek jsou však mezi jednotlivými správami rozdíly a nedostatečné kontrolní mechanismy brání správnému uplatňování pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Počet údajných porušení právních předpisů EU v oblasti zadávání veřejných zakázek, na které byla Komise v posledních letech upozorněna, byl relativně vysoký. Kromě toho španělský účetní dvůr upozornil na některé nedostatky, jako jsou časté používání jednacích řízení bez předchozího uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení, opakované změny smluv, dělení zakázek na menší a nedostatečná přesnost a jasnost některých dokumentů k zadávacímu řízení a správních rozhodnutí.
- (9) Španělsko učinilo značný pokrok v restrukturalizaci finančního sektoru. Byl proveden zákon o spořitelnách za účelem posílení jejich správy a snížení většinových podílů držených bankovními nadacemi. Značně pokročilo provádění plánů restrukturalizace bank, které obdrží pomoc státu. Španělská centrální banka změnila stávající režim účetnictví pro úvěrové instituce a přijala nový rámec pro španělskou společnost SAREB spravující aktiva. Tento nový rámec umožní společnosti SAREB dosáhnout adekvátního řešení případů znehodnocení aktiv a napomůže při přizpůsobování jejich politik pro snižování zadluženosti věrohodným tržním předpokladům.
- (10) Díky reformám trhu práce provedeným v posledních letech zaměstnanost lépe reaguje na růst a obnovila se tvorba pracovních míst, jež je podporována zvýšenou flexibilitou a pokračujícím zpomalováním růstu mezd. Kolektivní smlouvy tento trend podpořily, a to i v důsledku meziodvětvové dohody z června 2015. Nedávné zvýšení celkové zaměstnanosti bylo způsobeno zejména uzavíráním smluv na dobu určitou, ačkoliv se pomalu zvyšuje i počet nově podepsaných smluv na dobu neurčitou. Využívání pobídek pro poskytování nových stálých pracovních míst však zůstává omezeno, přičemž podíl dočasných pracovníků je i nadále jedním z nejvyšších v Unii a jejich příležitosti pro přechod na smlouvu na dobu neurčitou jsou stále malé. Krátkodobé trvání smluv na dobu určitou omezuje motivaci investovat do lidského kapitálu, což brání růstu produktivity. Nezaměstnanost je i přes rychlý pokles stále velmi vysoká, a to především mezi mladými lidmi, a její průměrná délka je rovněž velmi vysoká. Trvale vysoká dlouhodobá nezaměstnanost naznačuje, že nezaměstnanost se stane trvalým jevem, což negativně ovlivňuje pracovní a sociální podmínky. Téměř 60 % dlouhodobě nezaměstnaných osob má nízkou kvalifikaci, což vyžaduje vhodné aktivní a pasivní politiky na trhu práce a v oblasti odborné přípravy s cílem řešit obecný nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a zabránit ztrátám kvalifikace v této skupině. Interakce se zaměstnavateli při přípravě vzdělávacích programů je stále slabá.
- (11) Účinnost aktivačních opatření a aktivních opatření na trhu práce do značné míry závisí na kapacitě služeb zaměstnanosti navrhovat a poskytovat příjemcům individualizovanou podporu. Provádění nedávných reforem aktivních politik trhu práce postupuje pomalu a schopnost veřejných služeb zaměstnanosti poskytovat efektivní, individuální poradenství a pomoc při hledání zaměstnání je stále omezená. Limitovaná zůstává i spolupráce mezi regionálními veřejnými službami zaměstnanosti a soukromými agenturami zprostředkujícími zaměstnání. Spolupráce mezi službami zaměstnanosti a sociálními službami se navíc v různých regionech liší, což brání poskytování koordinované pomoci osobám vzdáleným pracovnímu trhu, zejména těm, které dostávají minimální příjem. Mezi regiony existují značné rozdíly, pokud jde o režimy podpory příjmů, například v podmínkách dodání, požadavcích na způsobilost, pokrytí a přiměřenosti, přičemž problémy s převáděním sociálních dávek brání meziregionální pracovní mobilitě. Kromě toho jsou též poměrně omezené informace týkající se přechodu ze systémů minimálního příjmu do zaměstnání. Španělsko v současné době připravuje přehled národních a regionálních režimů podpory příjmů v zemi, jež jsou k dispozici na vnitrostátní a regionální úrovni. Účinnost rodinných dávek a příspěvků na bydlení ve snižování chudoby zůstává navzdory přijetí některých opatření omezená a zejména ženy odrazuje od hledání práce nedostatek vhodné a dostupné péče o děti a poskytování dlouhodobé péče.
- (12) Stále rychlejší změny v sektorovém složení zaměstnanosti, jež Španělsko zažívá od roku 2008, jsou doprovázeny zvyšujícím se nesouladem mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Celkově nízká úroveň dovedností

omezuje přechod k činnostem s vyšší přidanou hodnotou a brání růstu produktivity. Navzdory vysoké míře dosaženého terciárního vzdělání není nabídka dovedností dostatečně sladěna s potřebami trhu práce a míra zaměstnanosti čerstvých absolventů terciárního vzdělávání patří mezi nejnižší v Evropě, přičemž významný podíl absolventů vykonává práce, u kterých se nevyžaduje vysokoškolské vzdělání. Spolupráce mezi univerzitami a podniky je navíc stále slabá, navzdory mírnému zlepšení za posledních pět let, které je částečně podporováno iniciativami k posílení zastoupení podniků v univerzitních správních radách. Překážky pro užší spolupráci zhoršuje snížená mobilita akademických pracovníků, nepružnost systému správy univerzit a administrativní problémy, s nimiž se potýkají úřady pro předávání výsledků výzkumů (*Oficinas de Transferencia de Resultados de Investigación*).

- (13) Politika výzkumu a inovací ve Španělsku čelí několika výzvám. Interakce mezi veřejným a soukromým výzkumem je slabá. Intenzita výzkumu a vývoje (výdaje na výzkum a vývoj v poměru k HDP) a inovační výkonnost ve Španělsku nadále klesá, přičemž zde existuje jen relativně nízký počet inovativních firem a pobídky pro spolupráci mezi veřejným výzkumem a podniky jsou omezené. Pokud jde o většinu ukazatelů podnikatelských inovací, jsou výsledky Španělska nedostatečné. Rozdíl týkající se výdajů na intenzitu výzkumu a vývoje oproti Unii jako celku je zvláště výrazný v případě investic do výzkumu a vývoje ze strany soukromého sektoru (0,6 % ve Španělsku ve srovnání s 1,3 % v Unii jako celku). Rizikový kapitál se ve Španělsku stále ještě dost nevyužívá, zejména pokud jde o počáteční fáze. Nedostatečná koordinace politik výzkumu a vývoje ve Španělsku a regionální roztržitost subjektů a programů na podporu inovační činnosti a na posílení spolupráce mezi vědou a podniky vytváří značné problémy pro podniky, zejména pro ty menší. Nízká účast podniků v inovačních činnostech by mohla poukazovat na nedostatek absorpční kapacity, rámcových podmínek a pobídek povzbuzujících inovace. Jak je zdůrazněno ve vzájemném hodnocení španělského systému výzkumu a inovací Výboru pro Evropský výzkumný prostor a inovace (ERAC) z roku 2014, neúspěšnější systémy veřejného výzkumu jsou řízeny vyššími stupni hodnocení a vyvozování odpovědnosti, než jsou ve Španělsku. V této souvislosti je třeba uvést, že se přidělování veřejného institucionálního financování univerzitám a veřejným výzkumným organizacím obvykle neprovádí na základě výkonnosti v oblasti výzkumu a vývoje, což snižuje motivaci ke zlepšení kvality a relevantnosti vědeckých výstupů.
- (14) Malá průměrná velikost španělských podniků částečně vysvětluje přetrvávající nízkou produktivitu španělského hospodářství. Růst firem v kombinaci se zlepšováním lidského kapitálu, inovacemi, technologiemi, přístupem k financím a efektivním soudnictvím by mohl povzbudit celkovou produktivitu. V roce 2015 došlo k posílení obchodních investic do podniků podporovanému dynamickým vývojem poptávky, nízkými výpůjčními náklady a probíhající korekcí rozvahy ze strany podnikového sektoru a domácností. Španělsko přijalo různá opatření k usnadnění rozvoje podnikání. Například nedávno přijatý zákon o financování podniků by měl usnadnit přístup malých a středních podniků k financím. Kromě toho je nyní povinné předběžné posouzení potenciálního dopadu nových předpisů na malé a střední podniky. Doba a počet povolení potřebné pro založení podniku a zahájení některých hospodářských činností zůstávají nicméně relativně vysoké.
- (15) Značné rozdíly mezi jednotlivými španělskými regiony, pokud jde o regulační postupy, včetně získání oprávnění k podnikání, mohou omezovat růstovou kapacitu podniků. O snížení překážek v přístupu k hospodářským činnostem a v jejich provádění napříč španělskými regiony a o zlepšení právní úpravy usiluje zákon o jednotnosti trhu. Ten by mohl mít teoreticky významný dopad na odstranění překážek pro investice a na usnadnění vydávání oprávnění k podnikání a podporu podnikatelských činností i růstu společností. Provedení zákona o jednotnosti trhu vyžaduje plné zapojení všech správních úrovní. Nicméně regionální vlády tento zákon tři roky po začátku jeho používání provádějí jen pomalu. Stejně tak přínosy reformy maloobchodního sektoru z roku 2014 závisejí na regionálních vládách, které musejí přijmout nezbytné prováděcí akty. Odstranění překážek v přístupu k odvětví svobodných povolání by kromě toho mohlo zlepšit produktivitu v ostatních odvětvích, která tyto vstupy používají. Kromě provedení směrnice o službách do španělského práva nedošlo k žádnému pokroku ohledně horizontální reformy předpisového rámce pro regulovaná povolání a profesní sdružení, kromě oblasti certifikace projektů profesní radou. Reforma plánovaná postupně v několika národních programech reformem nebyla přijata. Tato reforma měla určit profese vyžadující registraci v profesní organizaci, upravit problematiku transparentnosti a odpovědnosti profesních organizací, otevřít trh neodůvodněně vyhrazených činností a zabezpečit jednotnost trhu při přístupu ke službám poskytovaným svobodnými povoláními a při výkonu těchto služeb ve Španělsku.
- (16) V kontextu evropského semestru provedla Komise analýzu hospodářské politiky Španělska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Španělsku pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reform, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Španělsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Španělsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím,

že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4.

- (17) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (18) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem a program stability. Doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4,

DOPORUČUJE Španělsku v období 2016–2017:

1. Zajistit trvalou nápravu nadměrného schodku v souladu s příslušnými rozhodnutími či doporučeními v rámci postupu při nadměrném schodku přijetím nezbytných strukturálních opatření a použitím všech neočekávaných příjmů ke snížení schodku a dluhu. Provést na všech úrovních státní správy nástroje stanovené v zákoně o fiskálním rámci. Posílit kontrolní mechanismy pro zadávání veřejných zakázek a koordinaci politik v oblasti zadávání veřejných zakázek na různých úrovních státní správy.
2. Přijmout další opatření pro zlepšení integrace na trhu práce pomocí zaměření na individualizovanou podporu a zlepšení účinnosti vzdělávacích činností. Zvýšit kapacitu regionálních služeb zaměstnanosti a posílit jejich koordinaci se sociálními službami. Řešit nedostatky a rozdíly v systémech minimálního příjmu a zlepšit programy na podporu rodiny, včetně přístupu ke kvalitní péči o děti a k dlouhodobé péči.
3. Přijmout další opatření ke zlepšení relevantnosti terciárního vzdělání pro pracovní trh, mimo jiné pomocí poskytování pobídek pro spolupráci mezi univerzitami, podniky a výzkumnými institucemi. Zvýšit poskytování finančních prostředků veřejným výzkumným organizacím a univerzitám na základě výkonnosti a podpořit investice soukromého sektoru do výzkumu a vývoje.
4. Urychlit provádění zákona o jednotnosti trhu na regionální úrovni. Zajistit provádění přijatých reformních opatření pro odvětví maloobchodu autonomními oblastmi. Přijmout plánovanou reformu svobodných povolání a profesních sdružení.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Spojeného království na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Spojeného království z roku 2016**

(2016/C 299/03)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které je Spojené království uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Spojeném království pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Spojené království učinilo v plnění jemu určených doporučení, která přijala Rada dne 14. července 2015, a v plnění svých národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva rovněž obsahovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 představila Komise výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Spojené království se nepotýká s makroekonomickou nerovnováhou. Vysoká zadluženost domácností, vysoké ceny nemovitostí a vysoké schodky běžného účtu mohou představovat rizika. Na druhé straně bilance domácností jsou v souhrnu v dobrém stavu a odolnost bankovního sektoru se dále zlepšuje. V krátkodobém horizontu se zřejmě zvýšila schopnost domácností i širší ekonomiky zvládat rizika typu úrokového šoku nebo šoku v oblasti zaměstnanosti. Přestože vládní iniciativy určitý dopad na nabídku bydlení mají, nerovnováha mezi nabídkou a poptávkou

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

v oblasti bydlení zůstává značná. Příznivý institucionální rámec a nízký objem závazků v cizí měně zmírňují rizika spojená s vysokým schodkem běžného účtu. Zvyšování schodku je způsobováno růstem schodku prvotních důchodů; po zlepšení nepříznivých cyklických podmínek se očekává jeho pokles.

- (3) Dne 24. března 2016 předložilo Spojené království svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj konvergenční program z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Spojené království se v současné době vztahuje nápravná složka Paktu o stabilitě a růstu. Jestliže Spojené království v období 2016–2017 dosáhne trvalé nápravy nadměrného schodku, bude se na něj od období 2017–2018 vztahovat preventivní složka paktu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Ve svém konvergenčním programu z období 2015–2016 vláda předpokládá, že celkový schodek v období 2016–2017 bude nižší než 3 % HDP, a má v plánu dosáhnout do období 2017–2018 dalšího snížení na 2,0 % HDP. Přepočtený⁽²⁾ strukturální schodek naznačuje strukturální zlepšení ve výši 0,6 procentního bodu HDP v období 2015–2016, 0,9 p.b. HDP v období 2016–2017 a 0,7 p.b. HDP v období 2017–2018. Konvergenční program neobsahuje střednědobý rozpočtový cíl. Konvergenční program předpokládá, že poměr veřejného dluhu k HDP klesne z 88,9 % HDP v období 2015–2016 na 88,3 % v období 2016–2017 a následně v období 2017–2018 dále na 87,1 %. Makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Opatření na podporu plánovaných cílů, pokud jde o schodky v obdobích 2016–2017 a 2017–2018, jsou dostatečně upřesněna. Dopad některých opatření plánovaných na období 2017–2018, jejichž rozpočtový dopad se odhaduje přibližně na 0,2 % HDP, však je méně jistý. Na základě prognózy Komise z jara 2016 se předpokládá, že Spojené království v období 2015–2016 dosáhlo doporučeného celkového schodku ve výši 4,1 % HDP a že splnilo doporučené fiskální úsilí. Předpokládá se, že Spojené království dosáhne nápravy svého nadměrného schodku ve lhůtě období 2016–2017 podle doporučení Rady, avšak nedosáhne doporučeného cílového celkového schodku vládního sektoru ve výši 2,7 % HDP. Předpokládá se, že během období, na něž se vztahuje postup při nadměrném schodku, bude kumulativně dosaženo mírně nižšího fiskálního úsilí, než bylo doporučeno. Očekává se, že Spojené království v období 2017–2018 za předpokladu nezměněné politiky splní doporučenou korekci směrem k minimálnímu střednědobému rozpočtovému cíli. Rovněž se předpokládá, že Spojené království v období 2017–2018 splní přechodné pravidlo pro zadlužení. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Spojené království ustanovení Paktu o stabilitě a růstu víceméně dodrží.
- (6) Produktivita ve Spojeném království od roku 2008 stagnuje. Příčinou mohou být různé faktory, mimo jiné nízké kapitálové investice, nedostatek dovedností, nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a změna ve složení ekonomiky, konkrétně přesun k odvětvím s nižší produktivitou. V této souvislosti je rovněž třeba vzít v úvahu problémy spojené s nedostatečnou nabídkou bydlení, zejména v zeměpisných oblastech s vysokým hospodářským růstem. Vláda ve svém koncepčním dokumentu „Fixing the foundations – creating a prosperous nation“ („Nápravou základů k prosperujícímu státu“) z července 2015 představila širokou škálu opatření reagujících na zmíněné problémy. Vzhledem k tomu, že stále existují určité bariéry pro investice, a vzhledem k nízké míře veřejných i soukromých investic ve Spojeném království, přicházejí vládní opatření pro zlepšení dovedností, více inovací a investic do infrastruktury v pravý čas; důležitá však bude účinná realizace. Jedním z hlavních investičních úkolů je zajištění odpovídající síťové infrastruktury. Národní plán pro infrastrukturu, jenž byl v březnu 2016 aktualizován, uvádí podrobnosti o vývoji infrastrukturních projektů v jednotném a soudržném rámci. Plán vychází z toho, že se pro většinu investic podaří zajistit navýšení soukromého financování. Vše záleží na provedení a monitoringu, přičemž mají klíčový význam transparentnost a odpovědnost. Nehledě na různé

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Strukturální saldo přepočítává Komise podle společně dohodnuté metodiky na základě informací uvedených v konvergenčním programu.

vládní iniciativy poptávka po bydlení nadále převyšuje nabídku, což se odráží ve vysokých a rostoucích cenách nemovitostí. Nedostatečná nabídka bydlení je nejvýraznější v rychle rostoucích oblastech Londýna a jihovýchodní Anglie. Využití pozemků se řídí zásadami stanovenými v celostátním rámci územního plánování; účinná reforma tohoto systému by mohla umožnit realizaci více staveb určených k bydlení.

- (7) Trh práce ve Spojeném království je i nadále dynamický. V roce 2015 dosáhla míra zaměstnanosti (ve věkové skupině 20–64) 76,9 %, zatímco u míry nezaměstnanosti pokračoval pokles, a dosáhla tak 5,3 %. Rovněž dále poklesla nezaměstnanost mladých lidí a poměr mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy. Zůstává nicméně prostor pro zlepšení, pokud jde o perspektivu neaktivních a nedostatečně zaměstnaných osob a pracovníků s nízkou kvalifikací. Lidem, kteří mají přístup pouze k málo placené práci, případně práci nabízené pouze na malý počet hodin, by pomohly lepší vyhlídky na postup na trhu práce a jasnější cesty ke zvyšování kvalifikace. To by také přispělo k řešení nedostatku dovedností, jenž se projevuje v některých sektorech ekonomiky, například ve stavebnictví. Velkou pozornost bude vyžadovat použití zdrojů získaných prostřednictvím dávky na učňovskou přípravu. Návrhy na zlepšení nabídky v oblasti péče o děti budou vyžadovat včasnou realizaci, jelikož dostupnost a cenová přijatelnost péče o děti zůstává problémem.
- (8) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Spojeného království, kterou zveřejnila ve své zprávě o Spojeném království pro rok 2016. Posoudila také konvergenční program a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Spojenému království adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Spojeném království, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (9) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Spojenému království v období 2016 a 2017:

1. Usilovat o trvalou nápravu nadměrného schodku do období 2016–2017. Po nápravě nadměrného schodku dosáhnout v období 2017–2018 fiskální korekce ve výši 0,6 % HDP směrem k minimálnímu střednědobému rozpočtovému cíli.
2. Řešit nedostatky v investicích do síťové infrastruktury, včetně realizace priorit Národního plánu pro infrastrukturu. Podniknout další kroky na podporu nabídky bydlení, včetně provedení reforem celostátního rámce územního plánování.
3. Řešit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a umožnit zvyšování kvalifikace, včetně zvýšení kvality učňovské přípravy. Dále zlepšit dostupnost cenově přijatelné kvalitní celodenní péče o děti.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Polska na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Polska z roku 2016**

(2016/C 299/04)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které Polsko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Polsku za rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Polsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 28. dubna 2016 předložilo Polsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj konvergenční program z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

- (5) Na Polsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Vláda ve svém konvergenčním programu z roku 2016 plánuje, že se celkový schodek zvýší z 2,6 % HDP v roce 2015 na 2,9 % HDP v roce 2017 a poté se v roce 2019 sníží na 1,3 % HDP. Splnění střednědobého rozpočtového cíle – schodku ve výši 1 % HDP ve strukturálním vyjádření – se do roku 2019, tedy do konce období, na něž se program vztahuje, neočekává. Podle konvergenčního programu se předpokládá, že se poměr veřejného dluhu k HDP zvýší z 51,3 % v roce 2015 na 52,5 % v roce 2017 a poté se v roce 2019 sníží na 50,4 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je na rok 2016 reálný a na následující roky příznivý. Na základě letošní jarní prognózy Komise existuje riziko výrazného odchýlení od doporučeného postupu korekce v roce 2016 a za předpokladu nezměněné politiky i v roce 2017. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na letošní jarní prognózu Komise spatřuje Rada riziko, že Polsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. V letech 2016 a 2017 tedy budou nezbytná další opatření k zajištění souladu.
- (6) Polsko je jediným členským státem bez plnohodnotné nezávislé fiskální rady a není známo, že by plánovalo takovou radu vytvořit, ačkoli má nezávislé fiskální instituce zabývající se některými funkcemi takové rady. Nad rámec prahové hodnoty zadlužení, která je zakotvena v polské ústavě, zavedla tato země v roce 2013 pravidlo o stabilizaci výdajů, které bylo poprvé v plném rozsahu uplatněno v rozpočtu na rok 2015. Toto pravidlo však bylo v prosinci 2015 změněno a umožní vyšší výdaje, zejména za stávající situace nízké inflace. V dlouhodobějším horizontu je fiskální udržitelnost ohrožena značnými riziky v důsledku nepříznivého původního stavu rozpočtu a nárůstu nákladů plynoucích ze stárnutí populace, jež projekce předpokládají zejména v souvislosti s výdaji na zdravotnictví. Z hlediska udržitelnosti dluhu hrozí při nezměněných politikách vzhledem k jeho předpokládanému nárůstu vysoké střednědobé fiskální riziko.
- (7) Podle projekcí se očekává, že příjmy z DPH za rok 2015 zůstaly v poměru k HDP na nízké úrovni. Tento vývoj se předpokládá navzdory doposud zavedeným opatřením, k nimž patří mechanismus přenesení daňové povinnosti a společná odpovědnost podniků v citlivých odvětvích. Zvýšení výběru DPH a boj proti podvodům s touto daní jsou pro vládu prioritou a v této souvislosti se již připravuje příslušná strategie. Očekává se, že součástí této strategie budou nové nástroje IT na odhalování podvodů s DPH a boj s nimi, reforma daňové správy a další opatření. V lednu 2017 pak bude zaveden nižší limit pro hotovostní platby mezi podniky. Polsko se nadále potýká s dlouhodobým problémem neefektivní daňové správy. Poměr mezi náklady na výběr daní a vybranými daněmi, který vyjadřuje podíl správních nákladů a čistých vybraných daňových příjmů, je zde nejvyšší z Unie.
- (8) Polsko nadále uplatňuje snížené sazby DPH na velké množství zboží a služeb. To přispívá k ztrátě příjmů a snižuje efektivitu systému DPH. Ze získaných poznatků vyplývá, že tyto snížené sazby nejsou účinným nástrojem sociální politiky, zejména proto, že nejsou účelově zacíleny na zranitelné domácnosti. Zpravidla totiž ve významném rozsahu dotují bohaté daňové poplatníky. Za cílenější a z hlediska dosažení přerozdělovacích cílů tedy vhodnější nástroj jsou považovány sociální dávky a daň z příjmů. Příjem potenciálně ušlý v důsledku snížených sazeb DPH a nepovinných výjimek patří k nejvyšším v Unii.
- (9) Navzdory nedávným zlepšením se polský trh práce potýká s významnými problémy v podobě stárnoucí pracovní síly, nízké produktivity a značné segmentace trhu práce. K těmto problémům přistupují nedostatky ve vzdělávacím systému. Ačkoli uvedený systém prošel v posledních letech významným zlepšením, stále nedokáže studenty dostatečnou měrou vybavit průřezovými dovednostmi, které budou potřebovat na rychle se měnícím trhu práce a v inovačních procesech. Relativně nízká průměrná úroveň polského vysokého školství a vědy se negativně odráží na kvalitě, v nichž jsou zajišťovány. Pokud jde o počet zahraničních studentů i účast na mezinárodní vědecké spolupráci, dosahuje internacionalizace vysokého školství velmi omezeného stupně. Model financování vysokých škol v sobě nemá zabudovány dostatečné stimuly ke zvyšování kvality, neboť do značné míry vychází z historického pořadí škol v žebříčcích a z kvantitativních ukazatelů, např. počtu studentů

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

a akademických pracovníků. Podle zaměstnavatelů chybí absolventům průřezové dovednosti, např. schopnost řešit problémy a pracovat v týmu či kritické myšlení. Participace na celoživotním učení je nízká a odborné vzdělávání a příprava neodpovídají potřebám trhu.

- (10) Dostupnost i využívání předškolního vzdělávání zaznamenaly v posledních letech sice výrazné zlepšení, avšak pokud jde o zařízení péče o malé děti, je jejich dostupnost stále jedna z nejhorších v Unii. Nepříznivé dopady na účast zejména žen na trhu práce, jež je třeba pečlivě monitorovat, mohou vyplynout ze zvýšení věku zahájení povinné školní docházky na sedm let, z odstranění povinnosti, aby pětileté děti navštěvovaly předškolní zařízení, a z nových přídavků na děti, jež k uvedeným opatřením přistupují.
- (11) Navzdory výraznému nárůstu pracovních smluv na dobu neurčitou v roce 2015 je podíl zaměstnaneckých poměrů na dobu určitou v Polsku jedním z nejvyšších v Unii. Polsko nedávno přijalo řadu opatření k odstranění segmentace trhu práce. Byla přijata změna zákoníku práce, byly zvýšeny příspěvky na sociální zabezpečení související s některými smlouvami v občanskoprávním režimu a předpokládá se, že v lednu 2017 se zavede minimální hodinová mzda pro pracovníky pracující na smlouvy v občanskoprávním režimu. Některé rysy zákoníku práce však odrazují zaměstnavatele od zaměstnávání lidí na smlouvy uzavírané na dobu neurčitou a využívání těchto smluv zůstává omezené. Tento vývoj je dán především složitostí pracovněprávní úpravy a vysokými implicitními náklady na propuštění zaměstnance s tímto typem smlouvy. Jedná se o vysoké procesní náklady, náklady na zdoluhavé mechanismy řešení sporů s nejistým výsledkem a náklady plynoucí např. z ustanovení o zvláštní ochraně starších pracovníků před propouštěním.
- (12) Preferenční mechanismy sociálního zabezpečení v konkrétních odvětvích, zejména vysoce dotované důchodové systémy zemědělců a horníků, s sebou nesou vysoké rozpočtové náklady a mohou přispívat ke snižování mobility pracovních sil. Počet pojištěnců ve zvláštním systému sociálního zabezpečení pro zemědělce od roku 2007 pomalu klesá. Vláda očekává, že v roce 2019 se bude tento systém vztahovat na 1,18 milionu osob, zatímco počet příjemců důchodových dávek dosahující 1,229 milionu osob do roku 2018 pravděpodobně poroste. Výdaje státního rozpočtu na fond sociálního zabezpečení zemědělců (KRUS) se od roku 2011 drží na konstantní úrovni 1 % HDP. Na zemědělce se nevztahuje obecná daňová povinnost ani povinnost vést účetní systém a míra samofinancování fondu KRUS je nízká. V roce 2014 bylo v Polsku 1 382 milionu zemědělských podniků, z nichž 52 % hospodařilo na ploše menší než 5 ha (GUS). Pro horníky platí výjimka ze všeobecného příspěvkově definovaného veřejného důchodového systému se zvláštními preferenčními důchodovými koeficienty, která pro veřejné finance představuje značné náklady ve výši přes 0,5 % HDP ročně. Nepříznivý demografický výhled se již projevil poklesem obyvatelstva v produktivním věku. Klíčové je tedy zachovat pozitivní trend v zaměstnanosti, zejména v případě starších pracovníků, mj. s cílem uchovat přiměřenost a udržitelnost veřejného důchodového systému. Přestože průměrný skutečný věk odchodu do důchodu v posledních letech vzrostl, zůstává výrazně pod úrovní zákonné hranice. Z hlediska dlouhodobější sociální přiměřenosti budoucích důchodů a stability veřejných financí má tedy zásadní význam zvýšit skutečnou věkovou hranici pro odchod do důchodu a účast na trhu práce.
- (13) Přes významné investice v posledních letech přetrvávají překážky a nedostatky v oblasti dopravy, energetiky a komunikačních sítí. Investiční činnosti brání překážky, jež souvisejí s fungováním veřejné správy, zdaněním, podmínkami výzkumu, vývoje a inovací, jakož i se zdoluhavým vymáháním smluv. Nedostatky v řídicí a správní sféře negativně dopadají na včasnou realizaci investičních projektů v železniční dopravě a dalších projektů v oblasti dopravní, energetické a telekomunikační infrastruktury. Polská ekonomika je nadále energeticky náročná a produkuje vysoké emise uhlíku, takže ze zvyšování energetické účinnosti plynou značné potenciální přínosy. Zařízení na výrobu elektrické energie zastarávají a jsou nadále silně závislá na uhlí. Elektrická rozvodná síť je nedostatečně napojena na sousední země. Režim podpory obnovitelných zdrojů energie, jenž měl začít platit od 1. ledna 2016, byl odložen, což mezi investory vyvolalo nejistotu. K hlavním brzdám investic, zejména ve stavebnictví, patří skutečnost, že jen velmi malá část území je pokryta územním plánováním, které se navíc vyznačuje nestabilitou, především na místní úrovni. Dalšími faktory jsou nadměrná regulace a regulatorní a správní nekonzistentnost, jež brání vydávání stavebních povolení.
- (14) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Polska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Polsku za rok 2016. Komise rovněž posoudila konvergenční program a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Polsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Polsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správou ekonomických záležitostí

v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.

- (15) Na základě tohoto posouzení projednala Rada konvergenční program, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Polsku v období 2016–2017:

1. V zájmu splnění střednědobého rozpočtového cíle dosáhnout roční fiskální korekce ve výši 0,5 % HDP v roce 2016 a 2017. Posílit fiskální rámec, mimo jiné zřízením nezávislé fiskální rady. Zlepšit výběr daní zajištěním důslednějšího dodržování právních předpisů v oblasti DPH a omezit rozsáhlé uplatňování snížených sazeb DPH.
2. Zajistit udržitelnost a přiměřenost důchodového systému a zvýšit účast na trhu práce, a to cestou zahájení reformy preferenčního penzijního pojištění, odstranění překážek přechodu na dlouhodobější typy zaměstnaneckých poměrů a zvýšení relevantnosti vzdělávání a odborné přípravy pro potřeby trhu práce.
3. Přijmout opatření za účelem odstranění překážek, jež brání investicím do dopravy, stavebnictví a energetické infrastruktury, a zvýšit záběr územního plánování na místní úrovni.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Německa na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2016**

(2016/C 299/05)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které je Německo uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Německo by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Německu. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Německo učinilo v plnění jemu určených doporučení, která přijala Rada dne 14. července 2015, a v plnění svých

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva rovněž obsahovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 přijala Komise sdělení, ve kterém byly prezentovány výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Německo se potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Zejména velké a trvalé přebytky běžného účtu jsou odrazem nadměrných úspor a nedostatečných investic jak v soukromém, tak ve veřejném sektoru. Slabé domácí investice brzdí potenciální růst a silná závislost na vnější poptávce představuje v kontextu slabé zahraniční poptávky makroekonomická rizika. Přebytek běžného účtu má díky své velikosti rovněž nepříznivé důsledky pro hospodářskou výkonnost eurozóny. Řešení tohoto problému prostřednictvím vyšších investic by zvýšilo růstový potenciál Německa a napomohlo udržení hospodářského oživení v eurozóně.

- (3) Dne 15. dubna 2016 předložilo Německo svůj program stability z roku 2016 a dne 29. dubna 2016 svůj národní program reforem na rok 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Německo se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2016 vláda na období 2016–2020 plánuje udržení vyrovnané rozpočtové pozice z hlediska celkového schodku. Střednědobý rozpočtový cíl – tj. strukturální schodek ve výši 0,5 % HDP – je v programovém období stále plněn s rezervou. Podle programu stability se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP bude postupně klesat a v roce 2020 bude činit 59½ %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí a který nebyl potvrzen nezávislým subjektem, je reálný. Na základě prognózy Komise z jara 2016 se očekává, že strukturální saldo dosáhne v letech 2016 a 2017 přebytku ve výši 0,4 % HDP, což je nad úroveň střednědobého rozpočtového cíle. Možné budoucí odchylky, včetně zohlednění potřeb veřejných investic, by byly posouzeny na základě požadavku na udržování strukturálního salda na úrovni střednědobého rozpočtového cíle. Hrubý dluh by si měl udržet jasnou sestupnou tendenci a klesat více, než požaduje pravidlo pro zadlužení. To vytváří prostor pro podporu veřejných investic. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Německo zřejmě ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodrží.
- (6) Ačkoli spolková vláda přijala několik opatření s cílem zvýšit v nadcházejících letech investice do infrastruktury, zdá se, že tyto prostředky stále nevyvolávají trvale rostoucí trend v oblasti veřejných investic a neodpovídají požadavkům na investice do infrastruktury. Tvorba čistého fixního kapitálu na úrovni obcí zůstala i nadále výrazně záporná, což ukazuje na nedostatečné investice. Celkové výdaje na vzdělávání a výzkum v posledních letech jen mírně vzrostly a v roce 2015 pravděpodobně nebyl splněn vnitrostátní cíl ve výši 10 % HDP. Další investice do vzdělávání, výzkumu a inovací mají pro zajištění konkurenčního postavení Německa v budoucnosti zásadní význam. Vzhledem k tomu, že se očekává, že rozpočet zůstane i nadále jak z hlediska celkového schodku, tak ze strukturálního hlediska v letech 2016–2017 vyvážený, existuje zde nadále dostatečný fiskální prostor pro vyšší veřejné investice, aniž by se porušila pravidla Paktu o stabilitě a růstu a vnitrostátní dluhové brzdy. Reforma důchodového systému by pomohla zajistit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. Současná podoba vyrovnání příjmů je složitá a má tendenci oslabovat pobídky ke zvýšení příjmů v jednotlivých spolkových zemích. Probíhající přezkum fiskálních vztahů na spolkové úrovni nabízí příležitost k posílení rámce, včetně zajištění dostatečných veřejných investic na všech úrovních veřejné správy, zejména pro obce. Stávající kompromisní návrh dohodnutý mezi spolkovými zeměmi by znamenal zjednodušené vyrovnání příjmů. Zůstává však nejasný, pokud jde o další rozlišení pravomocí v oblasti výdajů, a nezvyšuje autonomii v oblasti příjmů. Současně jsou alternativní nástroje nahrazující tradiční státní financování dopravní infrastruktury, včetně partnerství veřejného a soukromého sektoru, využívány pouze v omezené míře. Kromě toho složitý systém

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

odpovědností při plánování mezi různými úrovněmi správy, problémy spojené se správní kapacitou a složité schvalovací postupy představují překážky pro investice. Efektivnější využívání zadávání veřejných zakázek by mohlo mít také pozitivní dopad na investice, jelikož objem zadávacích řízení vyhlášených v celé EU je stále hluboko pod průměrem EU.

- (7) Složitost systému daně z příjmu právnických osob zůstává překážkou pro investice soukromého sektoru a celková zátěž společností na základě daně z příjmů, včetně místní živnostenské daně (*Gewerbesteuer*) a solidární přírážky, zůstává vysoká. Místní živnostenská daň vede kvůli započítávání neziskových prvků do základu daně k neefektivitě. Daňový systém upřednostňuje dluhové financování před kapitálovým financováním, přičemž příslušný ukazatel „daňového zvýhodnění dluhového financování“ byl v roce 2015 osmý nejvyšší v Unii. Podíl spotřebních daní relativně šetrných k růstu a periodických daní z nemovitostí na celkovém zdanění zůstal v období 2007–2014 stabilní na úrovni přibližně 28–29 %, což je oproti průměru v Unii na úrovni přibližně 32–33 % nízká hodnota. Kromě toho pokračoval trend zvyšování daní z převodu nemovitosti namísto toho, aby se kladl větší důraz na méně rušivé periodické daně z nemovitostí. Opatření přijatá za účelem modernizace daňové správy se omezila na přijetí právních předpisů pro zjednodušení postupů v oblasti daňové správy spolkovou vládou. Automatická výměna daňových údajů mezi daňovými správami 16 spolkových zemí, která by mohla zvýšit účinnost daňových kontrol, ještě stále neexistuje. Celkově mají strukturální nedostatky a opožděná modernizace za následek relativně nedostatečnou výkonnost daňové správy a neefektivnost výběru daní.
- (8) Podmínky financování v Německu jsou obecně příznivé. Trh rizikového kapitálu je však v mezinárodním srovnání málo rozvinutý a rámcové daňové podmínky mohou omezovat jeho velikost. Zlepšení přístupu k rizikovému kapitálu je důležitým faktorem při podněcování podnikání, což platí i pro odvětví špičkových technologií a služby založené na znalostech. Spolková vláda zavedla řadu opatření ke zlepšení podmínek pro rizikový kapitál, přičemž další opatření se projednávají. Kromě toho by přezkum regulačního rámce pro rizikový kapitál mohl přispět k povzbuzení soukromých investic, včetně investic od zahraničních investorů.
- (9) Země omezeně pokročila v přijímání politických opatření zaměřených na podněcení hospodářské soutěže v odvětví služeb, především v oblasti svobodných povolání. Německo je jedním z členských států s velkými regulativními překážkami v oblasti služeb. Omezující předpisy na trhu výrobků ovlivňují ceny a produktivitu. Nízká produktivita práce a vysoké přírážky jsou známkou toho, že Německo má značný prostor ke zlepšení výkonu svobodných povolání. Problémy v oblasti podnikatelských služeb vyplývají z požadavků týkajících se povolení, omezení u víceoborových činností, požadavků na pojištění a pevně stanovených sazeb. Rovněž jsou stále uloženy požadavky na právní formu a držení podílů. Akční plán předložený Německem v důsledku vzájemného hodnocení přístupu k regulovaným povoláním a jejich vykonávání navrhuje pouze omezený počet opatření, zatímco zde existuje jasný prostor pro ambicióznější návrhy.
- (10) Přestože celková výkonnost trhu práce je velmi dobrá, zejména pokud jde o nezaměstnanost, jež se nachází na historicky nízké úrovni, z důvodu stárnutí obyvatelstva hrozí nedostatek pracovních sil a nedostatek v oblasti dovedností, což by měl být důvod pro plné využití stávajících pracovních sil. Jelikož tyto tendence způsobují problémy nejen na trhu práce, ale také z hlediska udržitelnosti a přiměřenosti důchodového systému, jeví se silnější pobídky pro pozdější odchod do důchodu jako nezbytné. Míra ohrožení chudobou ve stáří (16,3 % v roce 2014) je nad průměrem EU (13,8 %) a náhradový poměr státního důchodového systému je postupně snižován, zatímco počet nových účastníků druhého nebo třetího pilíře důchodového systému je příliš nízký na to, aby toto riziko snížil. Počet příjemců minimálního příjmu vázaného na průzkum majetkových poměrů pro důchodce se mezi lety 2003 a 2014 téměř zdvojnásobil. Nicméně návrhy na zlepšení pobídek pro pozdější odchod do důchodu (*Flexi-Rente*) nebyly dosud oficiálně potvrzeny. Zatím však není zřejmé, nakolik účinné mohou být jako protíváha pobídek k předčasnému odchodu do důchodu, které byly zavedeny v roce 2014.
- (11) Potenciál trhu práce některých skupin obyvatel, zejména žen a lidí z přistěhovaleckého prostředí, je nadále nedostatečně využíván a stále přetrvávají demotivační faktory, zejména pro osoby přinášejících druhý příjem do domácnosti. Zvláštní charakteristiky daňového systému a zdravotního pojištění odrážejí osoby přinášející druhý příjem do domácnosti od nástupu do práce nebo zvýšení počtu odpracovaných hodin. Mimo jiné i proto pracuje v zemi malý podíl žen na plný úvazek a průměrný počet hodin, které ženy odpracují, patří i přes vysokou míru zaměstnanosti žen k nejnižším v Unii. Přestože jako vedlejší produkt zavedení minimální mzdy došlo k menšímu přesunu z tzv. minijobů na standardní zaměstnání, formou minijobů stále pracuje přibližně sedm milionů zaměstnanců (přičemž pro 5 milionů z nich je minijob jejich jedinou výdělečnou činností). Osвобоzení minijobů od daně z příjmu fyzických osob a v mnoha případech i od veškerých zaměstnaneckých příspěvků na sociální zabezpečení může pracovníky odradit od toho, aby přecházeli do zaměstnání, kde by jejich výdělek převyšoval strop pro minijoby stanovený na 450 EUR měsíčně. V mnoha případech je tento demotivační faktor ještě výraznější, jestliže se jedná o manžele podléhající společnému zdanění příjmů. Pozitivní dopad mírného zvýšení

několika příspěvků a kompenzace fiskální brzdy na příjmy domácností a spotřebu by mohl být do značné míry znehodnocen nárůstem sociálních příspěvků zaměstnanců. Daňové zatížení na úrovni minimální mzdy je v porovnání s ostatními členskými státy vysoké, což má za následek nižší příjmy na spodním konci mzdové stupnice. Snížení příspěvků zaměstnanců na sociální zabezpečení nebo daně z příjmu fyzických osob, včetně poskytování cílených příspěvků nebo náhrad, by toto daňové zatížení snížilo, čímž by se zase zvýšil čistý příjem osob s nízkými příjmy, a tím možnosti spotřeby.

- (12) Vysoký příliv uprchlíků v minulém roce má pro Německo řadu sociálních a hospodářských důsledků. Zatímco v krátkodobém horizontu bude příliv uprchlíků pravděpodobně zvyšovat veřejné výdaje a vytvářet další domácí poptávku, a tím zvyšovat HDP, střednědobý dopad na zaměstnanost a růst závisí na úspěšném začlenění uprchlíků na trhu práce a jejich sociální integraci, a to i prostřednictvím podpory vzdělávání. Tato otázka je jednou z priorit politického programu jak na úrovni EU, tak na úrovni členského státu, a bude pozorně sledována a analyzována, včetně zprávy o Německu pro rok 2017.
- (13) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Německa, kterou zveřejnila ve své zprávě o Německu pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Německu adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Německu, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (14) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability a dospěla ke stanovisku⁽¹⁾, že Německo zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží.
- (15) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3,

DOPORUČUJE Německu v období 2016–2017:

1. Dosáhnout trvalého vzestupného trendu v oblasti veřejných investic, zvláště do infrastruktury, vzdělávání, výzkumu a inovací, a přitom respektovat střednědobý cíl. Zlepšit koncepci fiskálních vztahů na spolkové úrovni za účelem zvýšení veřejných investic, zejména na úrovni obcí.
2. Odstraňovat nedostatky daňového systému, zejména prostřednictvím přezkumu zdanění právnických osob a místní živnostenské daně, modernizovat daňovou správu a provést přezkum regulačního rámce pro rizikový kapitál. Posílit opatření k podnícení hospodářské soutěže v odvětví služeb, zejména v oblasti podnikatelských služeb a regulovaných povolání.
3. Zvýšit pobídky pro pozdější odchod do důchodu a omezit demotivační faktory odrazující od práce osoby přinášející druhý příjem do domácnosti. Snížit vysoké daňové zatížení osob s nízkými příjmy a usnadnit přechod z minijobů na standardní zaměstnání.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem České republiky na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu České republiky z roku 2016**

(2016/C 299/06)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které Česká republika není uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o České republice pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Česká republika učinila v plnění jí určených doporučení, která přijala Rada dne 14. července 2015, a v plnění svých národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 11. května 2016 předložila Česká republika svůj konvergenční program z roku 2016 a dne 12. května 2016 pak svůj národní program reforem na rok 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

(EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

- (5) Na Českou republiku se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2016 plánuje vláda pro rok 2016 mírné zhoršení celkového salda na $-0,6\%$ HDP a od roku 2017 počítá s obecnou stabilizací na $-0,5\%$ HDP. Střednědobý rozpočtový cíl, tj. strukturální schodek ve výši 1% HDP, je v programovém výhledu i nadále plněn. V konvergenčním programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP zůstane v roce 2016 na úrovni $41,1\%$ a v roce 2019 se sníží na $39,3\%$. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Opatření, kterými je zapotřebí podpořit plánované cíle, pokud jde o schodky od roku 2017, nebyla dostatečně upřesněna. Podle prognózy Komise z jara 2016 by mělo strukturální saldo činit $-0,7\%$ HDP v roce 2016 a $-0,9\%$ HDP v roce 2017, a překročit tak střednědobý rozpočtový cíl. Možné budoucí odchylky by se posuzovaly z hlediska potřeby udržovat strukturální saldo na úrovni střednědobého rozpočtového cíle. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Česká republika zřejmě ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodrží.
- (6) V dlouhodobém výhledu existují pro Českou republiku středně velká rizika co do fiskální udržitelnosti. Tato rizika plynou primárně z předpokládaného dopadu veřejných výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva, především výdajů na zdravotní péči, ale také výdajů na důchody. Opatření pozměňující důchodový systém, která byla v nedávné době přijata nebo která jsou plánována, by v případě jejich provedení vedla v dlouhodobém výhledu ke zhoršení stavu veřejných financí. Vláda v únoru 2016 přijala zákon, na jehož základě může flexibilněji upravit mechanismus valorizace důchodů. Projednávají se také návrhy, podle nichž by měl být nastaven strop pro zákonem stanovený věk odchodu do důchodu na 65 let a podle nichž by měl být zaveden mechanismus pro pravidelný přezkum věku odchodu do důchodu. Zvýšení nízkého zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu se v současné době neplánuje. Obavy vzbuzuje také očekávané zvýšení dlouhodobých výdajů na zdravotní péči. Česká republika stojí před úkoly, jež spočívají ve zlepšení řízení a nákladové efektivity zdravotnictví, i když řada opatření se již aktuálně nachází v různých fázích provádění. Z ukazatelů je patrná vysoká spotřeba zboží a služeb a poměrně vysoké využívání nemocniční péče, která je dražší než péče ambulantní. Zdá se, že dostupné zdravotnické údaje nejsou efektivně využívány k plánování a racionalizaci kapacit lůžkové péče. Systém úhrad za nemocniční péči je přezkoumáván kvůli četným nedostatkům, mezi něž patří například skutečnost, že pro výpočet referenčních sazeb se využívá jen malý vzorek nemocnic. Dosud nebyly dostatečně prozkoumány možnosti zlepšení koordinace ambulantní péče, posílení úlohy praktických lékařů jakožto lékařů prvního styku a snížení spotřeby ambulantních služeb, které nejsou nezbytné.
- (7) Fiskální rámec země patří k nejslabším v Unii. Vláda v únoru roku 2015 přijala balíček reformních opatření, která řeší hlavní nedostatky v této oblasti, ale tento balíček ještě nebyl schválen parlamentem. Jeho cílem je provést do vnitrostátního práva směrnici Rady 2011/85/EU⁽²⁾. V rámci navrhované reformy se plánuje posílení výdajových stropů a jejich přímé navázání na střednědobý rozpočtový cíl. Podle této reformy by byla vláda povinna přijímat rozpočty, jež by zaručovaly dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, a byla by zřízena nezávislá fiskální rada, která by sledovala veřejné finance a zajišťovala větší transparentnost.
- (8) Pokud jde o investice na jednoho obyvatele, zůstává Česká republika pod průměrem EU a investice se navíc silně soustřeďují do hlavního města. Efektivnosti podnikatelského prostředí a investicím stále brání administrativní a regulační překážky. Specifické potíže provázejí realizaci infrastrukturních projektů v oblasti dopravy a energetiky. V programovém období 2007–2013 kromě toho vážlo čerpání prostředků EU, především v důsledku složitých postupů, nedostatků v systémech řízení a kontroly, neefektivních postupů při zadávání veřejných zakázek a slabé administrativní kapacity v orgánech podléhajících se na realizaci projektů. V oblasti dopravní infrastruktury patří mezi administrativní překážky, jež stojí v cestě investicím, zdlouhavé postupy pro

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Směrnice Rady 2011/85/EU ze dne 8. listopadu 2011 o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 41).

vydávání územních povolení a zpoždění plynoucí z řešení stížností u antimonopolního úřadu. Co se týče energetické účinnosti, veřejné programy ke snížení energetické náročnosti jsou roztržštěné a nákladově neefektivní. Existují známky toho, že úspory energie se nezlepšují v souladu s národním akčním plánem energetické účinnosti. V odvětví služeb svědčí určitá fakta o regulační přsnosti. To platí zejména o některých odvětvích individuálně poskytovaných odborných služeb, kde se zdají být překážky pro vstup na trh a pro výkon povolání vyšší, než je průměr EU. Nízká míra využívání kvalitních veřejných služeb on-line také brání rozvoji podnikatelského prostředí a je odrazem nedostatečné nabídky. Služby elektronické veřejné správy nevyužívají plně technologických možností ke zlepšení uživatelských zkušeností a patří k nejméně sofistikovaným v Unii. Dostupné důkazy poukazují v České republice na poměrně vysoký výskyt daňových úniků. Řešení tohoto problému, zejména v souvislosti s DPH, je jednou z politických priorit. Na druhé straně ale nejsou plánována žádná opatření ke snížení relativně vysokých nákladů, které jsou spojeny s placením daní, nebo ke zjednodušení daňového systému. Předvyplňování tiskopisů nabízejí daňové orgány jen omezeně. Také využívání systémů elektronického podávání daňového přiznání ze strany poplatníků je omezené, i když u DPH došlo v tomto směru k určitému pokroku. Podle nejnovějších mezinárodních studií je navíc výběr daní spojen s poměrně vysokými náklady. Vysoké příspěvky zaměstnavatelů na sociální zabezpečení se podílejí na celkově vysoké úrovni zdanění práce a diverzifikace do jiných oblastí, jako jsou daně z nemovitostí, je omezená.

- (9) Řada ukazatelů svědčí o výrazných slabínách ve veřejné správě. K určitému pokroku došlo v přijímání legislativních a nelegislativních opatření v rámci protikorupčního plánu z roku 2015. V listopadu 2015 schválil parlament zákon o registru smluv. Jeho včasné provedení a další rozpracování by zlepšilo transparentnost a nákladovou efektivnost veřejných nabídkových řízení. Některé klíčové protikorupční zákony, jako například novela zákona o střetu zájmů a nový zákon o financování politických stran, však dosud nebyly přijaty. Několik přijatých opatření se těžko prosazuje a mají omezený dopad a řada plánovaných opatření je opakovaně přesouvána do příštího akčního plánu. Navzdory určitým snahám řešit nedostatky českého systému zadávání veřejných zakázek je ve fungování tohoto systému ještě co zlepšovat, pokud jde o soutěž, a tedy o nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou. To je zčásti dáno nedostatkem odpovídajícího školení pracovníků, kteří se na nabídkových řízeních podílejí, a tím, že se při zadávání veřejných zakázek neklade dostatečný důraz na kritéria kvality. Veřejný sektor se ve velké míře spoléhá na nesoutěžní postupy, kdy je jen v omezené míře schopen přilákat uchazeče, a zřídka kdy využívá souhrnného zadávání zakázek. Očekává se nicméně, že provádění směrnic o veřejných zakázkách, které byly nově zapracovány do vnitrostátního práva a které přinášejí modernizované postupy zadávání veřejných zakázek, bude příležitostí pro to, aby byl v politice veřejných zakázek zaveden strategický a na důkazech založený přístup, pokud jde o profesionalizaci, souhrnné zadávání veřejných zakázek, větší zaměření na kritéria kvality a o integritu pracovníků, kteří se na nabídkových řízeních podílejí.
- (10) V posledních letech došlo k výraznému zvýšení investic do výzkumu a vývoje, ale výsledky zůstávají slabé a panují obavy ohledně udržitelnosti výzkumné a vývojové infrastruktury. V českém systému výzkumu v současné době dochází k provádění velmi opožděných, ale významných reforem řízení, zejména co se týče hodnocení a financování. Stávající mechanismus financování je roztržštěný a chybí dostatečná koordinace mezi příslušnými subjekty, které nemají jasně rozdělené povinnosti ani priority. V oblasti výzkumu a vývoje se pracuje na komplexním hodnoticím rámci, který má být propojen s finančními zdroji, ale pokrok vázne. V omezené míře byly posíleny vazby mezi akademickou a podnikatelskou sférou. Tyto vazby oslabuje hodnoticí rámec pro veřejné výzkumné organizace, jež nezohledňuje úroveň spolupráce s podniky.
- (11) V lednu 2016 přijal parlament reformu vysokého školství. Problémem zůstává atraktivnost učitelského povolání, kterou snižují mimo jiné poměrně nízké platy, a učitelé stárnou. Pro učitele a pedagogické pracovníky se vypracovává nový kariérní systém, jenž má přitažlivost tohoto povolání zvýšit, nicméně jeho zavedení bylo odloženo. Výsledky vzdělávání jsou obecně dobré, ale silně je ovlivňuje socioekonomické zázemí studentů. Jasně znepokojivé jsou slabé výsledky vzdělávání mezi znevýhodněnými skupinami, zejména Romy. Odhaduje se, že velmi vysoký podíl romských dětí předčasně ukončuje školní docházku. Mnohé romské děti získávají vzdělání mimo běžné školy, a ve výuce jsou na ně tudíž kladeny nižší nároky než na ostatní děti. Nedostatečně se využívá potenciálu, který z hlediska řešení tohoto problému skýtá další odborná příprava učitelů – aktivit profesního rozvoje, jež jsou zaměřeny na výuku ve smíšených skupinách a na inkluzivní vzdělávání, se účastní jen malé procento učitelů. V souvislosti s inkluzivním vzděláváním bylo přijato a začíná se provádět značné množství legislativních a administrativních opatření. Očekává se, že tato opatření přispějí ke snížení rozdílů, které existují v dosahovaném vzdělání a studijních výsledcích romských a neromských dětí. Parlament přijal v březnu 2016 novelu školského zákona, jež prodlužuje povinnou školní docházku o poslední rok předškolního vzdělávání

a menším dětem zajišťuje nárok na místo v mateřské škole. Nerovnosti v systému vzdělávání nicméně představují překážku pro zlepšení kvality lidského kapitálu a brání lidem v dosahování výsledků na trhu práce v pozdějším životě.

- (12) Situace na trhu práce se v České republice zlepšila, avšak další zvyšování míry zaměstnanosti bude záviset na větší účasti nedostatečně zastoupených skupin. Mezi ty patří ženy s malými dětmi, pracovníci s nízkou kvalifikací a příslušníci romské komunity. Ke zvýšení účasti ohrožených skupin osob na trhu práce by přispěly iniciativy veřejných služeb zaměstnanosti v kombinaci s vhodnými a dobře zacílenými aktivními politikami na trhu práce a individualizovanými službami. Ženám s malými dětmi brání v účasti na trhu práce přetrvávající nedostatek cenově dostupných a kvalitních služeb péče o děti, zejména o děti do tří let, a omezené využívání pružné pracovní doby. K řešení těchto nedostatků byla v posledních letech podniknuta určitá opatření, avšak úsilí by mohlo být ještě intenzivnější.
- (13) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky České republiky, kterou zveřejnila ve své zprávě o České republice pro rok 2016. Posoudila také konvergenční program a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla České republice adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v České republice, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (14) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Česká republika zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží,

DOPORUČUJE České republice v období 2016–2017:

1. Podniknout opatření, jež zajistí dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, ve světle budoucích rizik v oblasti zdravotní péče. Přijmout právní předpisy k posílení fiskálního rámce.
2. Omezit regulační a administrativní překážky, jež brání investicím (zejména v dopravě a energetice), a zvýšit dostupnost služeb elektronické veřejné správy. Přijmout zbývající protikorupční reformy a zlepšit postupy zadávání veřejných zakázek.
3. Posílit řízení systému výzkumu a vývoje a usnadnit propojení akademické sféry se sférou podnikatelskou. Zvýšit atraktivnost učitelského povolání a přijmout opatření zvyšující začlenění znevýhodněných dětí (včetně romských) do vzdělávání v rámci běžných škol a předškolního vzdělávání. Odstranit překážky, jež brání větší účasti nedostatečně zastoupených skupin (zejména žen) na trhu práce.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Kypru na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2016**

(2016/C 299/07)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Kypr do 31. března 2016 podléhal makroekonomickému ozdravnému programu v souladu s čl. 1 odst. 2 prováděcího rozhodnutí Rady 2013/463/EU ⁽³⁾. V souladu s článkem 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ⁽⁴⁾ byl Kypr po dobu trvání uvedeného programu osvobozen od sledování a posuzování v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik. Poté, co Kypr uvedený program opustil, evropský semestr se na něj opět plně uplatňuje.
- (2) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování, v níž uvedla, že situace Kypru bude po ukončení makroekonomického ozdravného programu posouzena v rámci postupu při makroekonomické nerovnováze. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Prováděcí rozhodnutí Rady 2013/463/EU ze dne 13. září 2013, kterým se schvaluje makroekonomický ozdravný program pro Kypr a zrušuje rozhodnutí 2013/236/EU (Úř. věst. L 250, 20.9.2013, s. 40).

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi (Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 1).

rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽¹⁾. Kypr by jakožto země, jejíž měnou je euro, měl vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.

- (3) Dne 7. dubna 2016 zveřejnila Komise svou zprávu o Kypru pro rok 2016. Posoudila hospodářskou a sociální situaci a problémy Kypru poté, co dne 31. března 2016 opustil makroekonomický ozdravný program, a pokrok Kypru při plnění jeho národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva obsahovala rovněž výsledky hloubkového přezkumu podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 7. dubna 2016 představila Komise výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Kypr se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Především je velmi důležité, aby řešil velké „stavové“ nerovnováhy v podobě převisu soukromých, veřejných a vnějších dluhů a vysokou míru nesplácených úvěrů.
- (4) Dne 28. dubna 2016 předložil Kypr svůj národní program reforem na rok 2016 a dne 13. května 2016, po stanovení lhůt, svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽²⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. V pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí Komise podrobně informovala o tom, jak uvedené ustanovení využije.
- (6) Poté, co byl zrušen postup při nadměrném schodku, se na Kypr vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Podle odhadů bylo strukturální saldo v roce 2015 v přebytku, dosáhlo 1,7 % HDP a o tutéž hodnotu přesáhlo střednědobý rozpočtový cíl. Na základě prognózy Komise z jara 2016 se očekává, že střednědobý rozpočtový cíl bude nadále plněn i v roce 2016. Nicméně v případě nezměněné politiky existuje riziko, že v roce 2017 dojde od střednědobého rozpočtového cíle k určité odchylce. Předpokládá se, že se strukturální schodek Kypru zhorší více, než povoluje přechodné pravidlo pro zadlužení. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že existuje riziko, že Kypr ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. V roce 2017 proto budou pro dodržení uvedených ustanovení třeba další opatření.
- (7) Kypr v rámci svého makroekonomického ozdravného programu provedl významné fiskální a strukturální reformy. Zbývá dosud přijmout několik sekundárních právních předpisů týkajících se postupů přípravy rozpočtu, požadavků na rozpočtové úpravy v rámci běžného roku a povinností úředníků kontrolujících závazky. Veřejný sektor je stále neefektivní. Orgány veřejné správy vykazují v rámci eurozóny jednu z nejvyšších částek na mzdy (jako procento HDP), přičemž ukazatele efektivnosti dosahují průměrných hodnot, což lze připsat absenci mobility a výkonnostních pobídek. Státem zajišťované veřejné služby (telekomunikace, energetika) se vyznačují vysokými cenami a jsou dosud relativně chráněny před konkurencí. V rámci makroekonomického ozdravného programu se Kypr zavázal k přijetí závazného mechanismu pro omezení nárůstu mezd veřejných zaměstnanců, jenž má zaručovat dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. Návrh příslušného zákona byl vypracován a předložen Sněmovně reprezentantů, avšak stále čeká na přijetí. Za účelem zvýšení efektivnosti byla v rámci makroekonomického ozdravného programu předložena horizontální reforma veřejné správy, plán reformy místních vládních institucí a nový zákon o správě státem vlastněných subjektů; nebyly však dosud přijaty.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (8) Na Kypru nadále existuje nadměrné zadlužení soukromého sektoru. Reformované rámce exekučního a insolvenčního řízení sice představují důležitý krok k nastolení rovnováhy mezi právy dlužníků a věřitelů, existuje však prostor pro zlepšení jejich efektivity a jejich větší využití. Řada nedostatků ve fungování těchto rámců brání tomu, aby se soukromé zadlužení dostalo na udržitelnou sestupnou dráhu a aby se rychleji snižoval objem nesplácených úvěrů. To má také nepříznivý vliv na kapacitu pro poskytování druhých příležitostí podnikatelům. Řada nedostatků rovněž přetrvává ve fungování mechanismů restrukturalizace dluhu soukromého sektoru. Pro účinné provádění insolvenční legislativy je dále důležité přijetí všech nezbytných pravidel a předpisů v oblasti občanskoprávního řízení. Aby mohla Insolvenční služba plně fungovat, potřebuje náležité lidské zdroje, IT infrastrukturu a dostatečný počet řádně vyškolených a licencovaných insolvenčních správců. Zásadní význam mají také spolehlivé a rychlé systémy pro vystavování a převod dokladů o vlastnickém právu k nemovitostem, aby se zabránilo zdržením při zpracování a aby kupující obdrželi záruky řádného určení vlastnických práv, což přispěje k tomu, aby se na trh s nemovitostmi navrátila důvěra.
- (9) Kypr se rovněž potýká se závažnými problémy v oblasti fungování soudního systému. Důsledkem neefektivního soudního řízení a malé kapacity jsou značné průtahy ve zpracování soudních věcí, což brání fungování rámce pro exekuční a insolvenční řízení a poškozuje podnikatelské prostředí obecně. Jelikož nedošlo k reformě občanského soudního řádu, je zpracování a vynucování soudních rozhodnutí pomalé, stejně jako snižování počtu nevyřízených věcí.
- (10) V rámci makroekonomického ozdravného programu došlo k významnému pokroku v restrukturalizaci a obnově důvěry v kyperský finanční systém. Kypr však stále stojí před úkolem obnovit normální úvěrování ekonomiky a snížit objem nesplácených úvěrů, které představují okolo 55 % celkových úvěrů pro domácnosti a nefinanční podniky. Vysoké zadlužení snižuje konkurenceschopnost podniků i jejich kapacitu pro investice a růst. Dochází sice k pokroku, avšak snahy bank o restrukturalizaci dluhu životaschopných dlužníků dosud nevedly ke hmatatelným výsledkům a opravné položky k nevykonným expozicím bank zůstávají relativně nízké. Nedostatky ve vynucování smluv a v platební morálce omezují kapacitu k řešení strategických selhání a k zamezení vzniku nesplácených úvěrů. I přes vytvoření registru úvěrů mají banky rovněž jen omezený přístup k informacím o příjmech a aktivech dlužníků.
- (11) Kypru se do velké míry podařilo vyvést ekonomiku z recese, ale investice zůstávají nízké a růstový potenciál je utlumený. V rámci uvedeného programu Kypr přijal akční plán pro růst, jenž byl zaměřen na zvýšení konkurence, posílení pobídek k inovaci a usnadnění investic vytvořením transparentnějšího a efektivnějšího podnikatelského prostředí a uvolněním požadavků na licence a povolení. Cílem provedení privatizačního plánu a posílení vnitrostátních regulačních orgánů je přilákat zahraniční investice zvyšující produktivitu. Začínající a malé a střední podniky mají v současnosti velmi omezené možnosti, pokud jde o přístup k financování, jelikož banky uplatňují přísné úvěrové podmínky a alternativní zdroje financování chybějí. Přístup k financování by mohla usnadnit posílená koordinace nástrojů EU, jako jsou evropské strukturální a investiční fondy, Evropský fond pro strategické investice a grantové programy EU.
- (12) Trh práce se v roce 2015 začal zotavovat, nicméně nezaměstnanost – ačkoli se snižuje – je nadále vysoká. Obavy vyvolává zejména nezaměstnanost mladých lidí a dlouhodobá nezaměstnanost. Některé kroky byly podniknuty v oblastech aktivních opatření na trhu práce a veřejných služeb zaměstnanosti. Uvedené služby však dosud nemají potřebnou kapacitu k uspokojení poptávky, poskytování kvalitní pomoci a poradenství při hledání práce a k navázání kontaktu s neregistrovanými nezaměstnanými. Realizace plánů na posílení administrativní kapacity veřejných služeb zaměstnanosti, včetně specializace a zvýšení počtu poradenských pracovníků, kteří přímo slouží potřebám klientů, se zpozdila. Efektivitu aktivních opatření na trhu práce omezuje absence účinného sledování kvality současných programů.
- (13) Účast mladých lidí na odborném vzdělávání a přípravě zůstává nízká a charakterizuje ji malá angažovanost zaměstnavatelů. V současnosti jsou nicméně prováděna určitá opatření v souladu se strategií odborného vzdělávání a přípravy.

- (14) Na Kypru neexistuje všeobecná zdravotní péče a jeho zdravotní systém nezajišťuje náležitý a účinný přístup ke zdravotní péči. Objem veřejných finančních prostředků na zdravotní péči je malý a nesplněné potřeby jsou výrazně vyšší než v jiných členských státech EU – důvodem jsou náklady a finanční spoluúčast pacientů. Existuje prostor pro zefektivnění využití zdrojů. Mezi opatření, která jsou považována za relevantní pro zvýšení kvality a nákladové efektivity kyperského zdravotního systému, která však nebyla dosud přijata, patří větší autonomie veřejných nemocnic a vytvoření státního systému zdravotní péče.
- (15) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Kypru, kterou zveřejnila ve zprávě o Kypru pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem Kypru. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku na Kypru, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5.
- (16) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (17) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5,

DOPORUČUJE Kypru v období let 2016 a 2017:

1. Po nápravě nadměrného schodku splnit v letech 2016 a 2017 střednědobý rozpočtový cíl. Do konce roku 2016 přijmout závazný mechanismus omezující míru růstu odměn zaměstnanců veřejné správy. Do konce roku 2016 přijmout horizontální reformu veřejné správy a zákon o správě státem vlastněných subjektů a provést reformu místních vládních institucí. Do konce roku 2016 přijmout sekundární právní předpisy pro dokončení nového rozpočtového rámce.
2. Do června 2017 odstranit překážky bránící plnému provedení rámců exekučního a insolvenčního řízení a zajistit náležitě zdroje pro Insolvenční službu. Zajistit spolehlivé a rychlé systémy pro vystavování dokladů o vlastnickém právu k nemovitostem a pro převod souvisejících práv. Zvýšit efektivitu a kapacitu soudního systému. Reformovat občanský soudní řád.
3. Do konce roku 2016 podniknout dodatečné kroky zajišťující snížení objemu nesplácených úvěrů a přesné oceňování výše zajištění pro účely tvorby opravných položek. Rozšířit okruh informací dostupných věřitelům a zlepšit kvalitu aktuálně poskytovaných informací, aby bylo dosaženo plné efektivity registru úvěrů.
4. Odstranit překážky pro investice, především provedením akčního plánu pro růst a privatizačního plánu a posílením vnitrostátních regulačních orgánů. Podniknout opatření pro zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování.

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

5. Zvýšit kapacitu veřejných služeb zaměstnanosti a zlepšit jejich poskytování dlouhodobě nezaměstnaným; zlepšit navazování kontaktu s neregistrovanými nezaměstnanými. Přijmout právní předpisy pro reformu nemocnic a pokročit s plánovanou realizací všeobecné zdravotní péče.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Bulharska na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Bulharska z roku 2016**

(2016/C 299/08)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, která Bulharsko uvádí mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Bulharsku pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jehož Bulharsko dosáhlo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 a národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva rovněž obsahovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 přijala Komise sdělení, v němž představila výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Bulharsko se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Hospodářství je poznamenáno zejména nestabilitou finančního sektoru a vysokou zadlužeností podniků, a to v situaci vysoké nezaměstnanosti.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (3) Dne 15. dubna 2016 předložilo Bulharsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj konvergenční program z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Bulharsko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Vláda ve svém konvergenčním programu z roku 2016 plánuje postupné zlepšování celkového salda na -1,9 % HDP v roce 2016 a -0,2 % HDP v roce 2019. Očekává se, že střednědobý rozpočtový cíl – strukturální deficit ve výši 1 % HDP – bude dosažen v roce 2017. Podle konvergenčního programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP by měl s 31,8 % dosáhnout svého vrcholu v roce 2018 a v roce 2019 se snížit na 30,8 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je mírně optimistický. Opatření potřebná k podpoření plánovaných cílových schodků od roku 2017 však dosud nebyla dostatečně specifikována. Na základě prognózy Komise z jara 2016 existuje riziko, že za předpokladu nezměněné politiky dojde v roce 2016 i 2017 k určitému odchýlení od postupu korekce vedoucího k dosažení střednědobého rozpočtového cíle. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Bulharsko by mělo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu v zásadě dodržet. Pro zajištění souladu v letech 2016 a 2017 však budou zapotřebí další opatření.
- (6) Bulharsko dosáhlo určitého pokroku při plnění doporučení z minulého roku, aby zefektivnilo své výdaje na zdravotní péči vypracováním přehledné mapy systému zdravotní péče, která by umožnila plánovat výdaje v této oblasti v souladu s územními kritérii a potřebami obyvatel. Bulharský systém zdravotní péče se potýká s velkými problémy, mezi něž patří omezený přístup, nedostatečné financování a chabé výsledky v oblasti zdravotní péče. Navzdory nedávným snahám o lepší výběr daní zůstává šedá ekonomika závažným problémem, jenž má negativní dopady na veřejné příjmy. Nehlášená práce, včetně částečně priznávaných odměn a vyhýbání se příspěvkům na sociální zabezpečení, narušují trh práce a snižují daňové výnosy.
- (7) Případy nerozvážných podnikatelských postupů ve finančním odvětví – zejména v bankovním sektoru – doprovázené nedostatečným dohledem vytvořily prostředí vhodné k nárůstu nerovnováh. Dokončení nedávno zahájených přezkumů v odvětví bankovníctví, pojišťovnictví a důchodových fondů, pokud proběhne transparentně a podle osvědčených mezinárodních postupů, a přijetí nezbytných nápravných opatření posílí důvěru ve finanční odvětví. Pokračující úsilí o zlepšení finančního dohledu jak v bankovním, tak v nebankovním odvětví bude mít důležitou úlohu při posilování finančního systému tak, aby podpořil rodící se makroekonomické oživení.
- (8) Na trhu práce došlo k jistému oživení, ale přetrvávající nedostatky nadále brání růstu a omezují přizpůsobivost ekonomiky. Přizpůsobení trhů práce brání strukturální povaha dlouhodobé nezaměstnanosti, zmenšující se a stárnoucí pracovní síla, nízká účast na trhu práce a případy nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Zatímco nezaměstnanost postupně klesá, přetrvávají značné problémy, například pokud jde o dlouhodobě nezaměstnané a mladé lidi, kteří nepracují ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy. Při pomoci těmto skupinám v přístupu na trh práce by mohla sehrát větší roli aktivní politika na trhu práce. Navrácení osob odkázaných na sociální dávky na trh práce brání roztržštěnost a omezená spolupráce mezi různými agenturami, které sociální dávky poskytují, a službami odpovědnými za začlenění na trhu práce. V rámci

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

pilotního projektu byla vytvořena specializovaná centra pro zaměstnanost a sociální pomoc, jež slučují služby Úřadu práce a Agentury pro sociální pomoc, nebylo však zatím přijato žádné rozhodnutí o rozšíření tohoto projektu po jeho ukončení v prosinci 2016.

- (9) Přestože je minimální mzda v Bulharsku nejnižší v Unii, od roku 2011 se zásadně zvýšila, přičemž absence objektivních kritérií pro stanovení její výše je živnou půdou pro nejistotu. Navzdory práci, kterou vláda a sociální partneři v této oblasti vykonali, nemá Bulharsko žádné jasné zásady ani transparentní kritéria pro stanovování výše minimální mzdy, které by zohlednily její dopady na tvorbu pracovních míst, sociální podmínky a konkurenceschopnost.
- (10) Počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením zůstává v Bulharsku velmi vysoký. Pokroku při odstraňování chudoby a sociálního vyloučení brání přetrvávající problémy se začleňováním romské populace mezi pracovní sílu, usnadňováním přechodu ze školy do zaměstnání a zlepšováním dosahu a účinnosti politik v sociální oblasti, v oblasti zdravotní péče a na trhu práce. Režim zajišťující všeobecný minimální příjem disponuje velmi omezenou úrovní podpory a je s to obsáhnout jen omezenou část populace. Výše dávek je pod hranicí chudoby a navzdory vývoji průměrné a minimální mzdy v posledních letech nedošlo k jejímu zvýšení. Odhady týkající se dosahu uvedeného režimu naznačují, že velký počet osob, kterým jsou dávky určeny, je nedostává. Zlepšení dosažitelnosti dávek pro cílové skupiny při současném udržení fiskální odpovědnosti by pomohlo zmírnit chudobu.
- (11) Vzdělávací systém má omezené kapacity k začlenění zranitelných skupin a zprostředkování relevantních dovedností. Zranitelné skupiny jako Romové a žáci z chudých rodin se nadále setkávají s obtížemi spojenými s přístupem ke vzdělávání a jeho ukončením. Úroveň účasti na vzdělávání je mezi Romy na všech jeho úrovních výrazně nižší než mezi ostatními skupinami obyvatelstva. Míra předčasných odchodů ze vzdělávání nepřestává růst a obzvláště vysoká je na venkově a v méně rozvinutých regionech. V zájmu lepších výsledků v oblasti vzdělávání a zabránění předčasnému ukončení školní docházky je nezbytné odstranit překážky účasti znevýhodněných dětí na předškolním vzdělávání. V září 2015 přijal parlament nový zákon o předškolním a školním vzdělávání, což je významný krok ke komplexní reformě školského systému. Provedení této právní úpravy by spolu s cílenými opatřeními na překonání jiných než legislativních překážek plné účasti znevýhodněných skupin na vzdělávání měly dlouhodobě přispět ke zlepšení růstového potenciálu bulharské ekonomiky a sociální soudržnosti. Míra účasti na terciárním vzdělávání a jeho dokončení je na vzestupu a míra zaměstnanosti čerstvých absolventů se pomalu zlepšuje, i když je stále významně pod průměrem EU.
- (12) Rizika pocházející z vysokého zadlužení podniků a překážky zabraňující snižování zadluženosti jsou stále vysoké. Stávající insolvenční rámec skýtá málo prostoru pro účinný postup při oddlužení a příliš neřeší vysokou úroveň zadluženosti podniků. Reformy na zjednodušení postupů pro řešení platební neschopnosti podniků by mohly zlepšit snižování zadluženosti a otevřít cestu k novým úvěrům a investicím.
- (13) Systém zadávání veřejných zakázek v Bulharsku nepřestává zápasit se strukturálními nedostatky, včetně systematických nesrovnalostí při zadávacích řízeních, nedostatku administrativních kapacit a špatně fungujících kontrolních mechanismů, k čemuž ještě přistupuje praxe systematických soudních odvolání, která často znamenají odklady reálné činnosti. Při přechodu na elektronické zadávání zakázek bylo dosaženo jen nepatrného pokroku. Nedostatky bulharského systému zadávání veřejných zakázek měly za následek přerušení plateb z programů financování EU, jakož i finanční opravy a podepisují se negativně také na širším podnikatelském prostředí.
- (14) Nestabilita v politice a chybějící důvěra v klíčové instituce jako soudnictví významným způsobem odrazují od investic do bulharské ekonomiky. Pomalé provádění reform veřejné správy, jakož i reform v jednotlivých odvětvích jako výzkum, inovace a energetika jsou překážkou pokroku při zlepšování investičních podmínek. Ačkoliv Bulharsko přijalo strategický rámec reform a modernizace své veřejné správy, je pokrok pomalý a realizace jednotlivých kroků se často odkládá. Nové právní předpisy nejsou podrobeny systematickému posuzování dopadů, ačkoliv zde byly určité snahy to změnit. Časté změny právního rámce vedou k nejistotě a negativně se odráží na podnikatelském prostředí. Korupce zůstává významným problémem a reakci vnitrostátních orgánů v této oblasti stojí i nadále v cestě slabé a roztříštěné instituce. V rámci mechanismu pro spolupráci a ověřování jsou Bulharsku adresována doporučení k reformě soudnictví, boji proti korupci a organizovanému zločinu. Tyto oblasti mají zásadní význam pro celkové podnikatelské prostředí, avšak z uvedeného důvodu se na ně nevztahuje doporučení pro jednotlivé země určené Bulharsku.

- (15) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Bulharska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Bulharsku za rok 2016. Posoudila také konvergenční program a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Bulharsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Bulharsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4.
- (16) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program Bulharska, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (17) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem a konvergenční program. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4,

DOPORUČUJE Bulharsku v období 2016–2017:

1. Dosáhnout roční fiskální korekce ve výši 0,5 % HDP směřující k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2016 i 2017. Dále zlepšit výběr daní a přijmout opatření vedoucí k potlačení neformální ekonomiky, včetně nehlášené práce.
2. Do konce roku 2016 dokončit přezkum kvality aktiv a zátěžové testy u bank. Do konce roku 2016 dokončit přezkum rozvah a zátěžové testy pojišťoven a přezkum aktiv soukromých důchodových fondů. Přijmout v nutných případech nápravná opatření ve všech třech odvětvích a pokračovat ve zlepšování bankovního a nebankovního dohledu.
3. Posílit a integrovat sociální pomoc, včetně příslušných sociálních služeb, a aktivní politiku na trhu práce, zejména pokud jde o dlouhodobě nezaměstnané a mladé lidi, kteří nepracují ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy. Rozšířit poskytování kvalitního vzdělávání znevýhodněným skupinám, včetně Romů. Zlepšit efektivitu systému zdravotní péče zlepšením přístupu a financování a výsledků v této oblasti. Na základě konzultací se sociálními partnery přijmout zásady a kritéria pro stanovování výše minimální mzdy. Zlepšit dosah a adekvátnost režimu zajišťujícího minimální příjem.
4. Za účelem rychlejšího průběhu ozdravných postupů a postupů pro řešení problémů provést reformu insolvenčního rámce a zlepšit efektivitu a transparentnost těchto postupů. Zvýšit kapacitu soudů v případě insolvenčních řízení. Posílit kapacity úřadu pro veřejné zakázky a veřejných zadavatelů a zkvalitnit koncepci a kontrolu veřejných nabídkových řízení, zejména úplným provedením národní strategie pro rozvoj odvětví veřejných zakázek (2014–2020). Zrychlit zavádění elektronického zadávání zakázek.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Belgie na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Belgie z roku 2016**

(2016/C 299/09)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které je Belgie uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Belgie by jakožto země, jejíž měnou je euro, měla vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Belgii pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Belgie učinila v plnění jí určených doporučení, která přijala Rada dne 14. července 2015; zpráva rovněž obsahovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 představila Komise výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Belgie se nepotýká

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

s makroekonomickou nerovnováhou. Slabší vnější výkonnost v kombinaci s vysokým veřejným zadlužením může do budoucna představovat riziko. Nedávný vývoj však naznačuje zlepšení konkurenceschopnosti. Nápravná opatření, včetně zpomalování růstu mezd a snižování příspěvků na sociální zabezpečení, vedla k pomalejšímu růstu nákladů práce. Veřejný dluh se nesnižuje, ale krátkodobá rizika se jeví jako mírná.

- (3) Dne 29. dubna 2016 předložila Belgie svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Program stability z roku 2016 uvádí, že rozpočtový dopad způsobený mimořádným přílivem uprchlíků v letech 2015 a 2016 a mimořádnými bezpečnostními opatřeními v roce 2016 je značný, a náležitě dokládá rozsah a povahu těchto dodatečných rozpočtových nákladů. Podle Komise dosáhly v roce 2015 způsobilé dodatečné výdaje na uprchlíky 0,03 % HDP, zatímco dodatečný dopad v roce 2016 se odhaduje na 0,17 % HDP u výdajů na uprchlíky a na 0,12 % HDP u bezpečnostních opatření. Ustanovení čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 umožňují zohlednění těchto dodatečných výdajů vzhledem k tomu, že příliv uprchlíků i závažnost teroristické hrozby představují mimořádné události, jejich dopad na belgické veřejné finance je značný a udržitelnost by povolením dočasného odchýlení se od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle nebyla ohrožena. Požadovaná korekce směrem k dosažení střednědobého rozpočtového cíle pro rok 2015 proto byla s ohledem na dodatečné náklady na uprchlíky snížena. Ve vztahu k roku 2016 bude konečné posouzení, včetně způsobilých částek, provedeno na jaře 2017 na základě konstatovaných údajů poskytnutých belgickými orgány.
- (6) Na Belgii se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Dne 18. května 2016 Komise vydala zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, jelikož Belgie v roce 2015 nedosáhla dostatečného pokroku při plnění pravidla pro zadlužení. Analýza dospěla k závěru, že kritérium zadlužení by mělo být považováno za splněné. Vláda ve svém programu stability z roku 2016 plánuje postupné zlepšení celkového salda ze schodku ve výši 2,6 % HDP v roce 2015 na – 0,2 % HDP v roce 2019. Dosažení revidovaného střednědobého rozpočtového cíle, jímž je vyrovnaný strukturální rozpočet, se očekává do roku 2018. Přepočítané strukturální saldo ⁽²⁾ však v roce 2018 stále naznačuje strukturální schodek ve výši 0,4 % HDP. Podle programu stability má poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2016 dosáhnout vrcholu s hodnotou 106,2 % HDP a poté se má do roku 2019 snížit na 99,6 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Opatření, kterými je zapotřebí podpořit plánované cíle, pokud jde o schodky od roku 2017, však nebyla dostatečně upřesněna. Na základě prognózy Komise z jara 2016 existuje riziko, že za předpokladu nezměněné politiky dojde v roce 2016 i v letech 2016 a 2017 posuzovaných společně k výrazné odchylce od doporučené korekce. Pokud by byl rozpočtový dopad mimořádného přílivu uprchlíků a mimořádných bezpečnostních opatření z posouzení vyloučen, předpokládaná odchylka v roce 2016 již není výrazná. Podle prognózy Belgie v roce 2016 nedodrží přechodné pravidlo pro zadlužení a po skončení přechodného období v roce 2017 ani doporučenou hodnotu pro snižování dluhu. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že existuje riziko, že Belgie ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. V roce 2016 i 2017 budou proto k zajištění souladu s uvedenými ustanoveními třeba další opatření.
- (7) Vysoké veřejné zadlužení má vazbu na slabou výkonnost v oblasti vývozu a konkurenceschopnosti. Jak ukazují ztráty podílu na celosvětovém trhu, vnější výkonnost se od roku 2000 zhoršila; přispěla k tomu orientace vývozu

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Jedná se o strukturální saldo přepočtené Komisí podle společně dohodnuté metodiky na základě informací obsažených v programu stability.

převážně na méně dynamické trhy. Negativní trend u podílu na trhu se v posledních letech zastavil, avšak kumulované ztráty zůstávají vysoké. Vývozní kapacitu země také snižuje specializace na segmenty trhu, které jsou ve značné míře vystaveny cenové soutěži. To je obzvláště problematické vzhledem k vysokým nákladům práce. Náklady na jednotku pracovní síly donedávna rychle rostly v důsledku nízkého růstu produktivity a zejména rychlého růstu mezd. Posledně jmenovaný jev lze připsat některým aspektům systému stanovování mezd. Na jedné straně byly marže pro růst reálných mezd opakovaně nastaveny příliš vysoko. Na druhé straně inflace opakovaně předčila očekávání a inflaci v sousedních zemích. Strukturální diference mezi mírami jádrové inflace v Belgii a v sousedních zemích je způsobena hlavně vyšším růstem cen služeb a suboptimálním fungováním maloobchodního trhu. Tato inflace se prostřednictvím všeobecně praktikované automatické indexace mezd přenesla na růst mezd. Uvedené faktory společně snížily efektivitu značně koordinovaného systému stanovování mezd. Belgické orgány v nedávných letech do procesu stanovování mezd zasáhly, aby zastavily pokles konkurenceschopnosti a jeho negativní dopad na vývozní výkonnost a zaměstnanost. Byla zavedena opatření zpomalující růst mezd, včetně limitů zvýšení reálných mezd a pozastavení mechanismů indexace mezd. Snižují se také příspěvky na sociální zabezpečení. Nicméně pro zajištění trvalého charakteru nápravy jsou třeba strukturální reformy rámce pro stanovování mezd v souladu s doporučeními Rady z minulých let. Přestože má vláda v úmyslu změnit zákon z roku 1996 o podpoře zaměstnanosti a preventivní ochraně konkurenceschopnosti, na jehož základě sociální partneři každé dva roky stanoví „mzdovou normu“, dosud bylo dosaženo jen máloho pokroku. Vytvoření formálnější vazby mezi mzdami a produktivitou by pomohlo zabezpečit nedávné zisky a zabránit opakování dřívějších problémů.

- (8) V celkovém fungování trhu práce došlo k určitému pokroku. Díky opatřením zmenšujícím daňový klín a změnám systému dávek v nezaměstnanosti se zvýšily pobídky k práci. Výrazné diferencially v zaměstnanosti určitých skupin populace však nadále způsobují chronicky nedostatečné využití pracovních sil, obzvláště u osob s nízkou kvalifikací, mladých lidí, starších osob a osob z přistěhovaleckého prostředí. Mezní míry daně při vstupu nebo návratu na trh práce navíc vedou k neaktivitě a pasti nízké mzdy u příjmu druhé výdělečně činné osoby, jednočlenných domácností a rodičů samoživitelů. Je proto důležité doladit a provádět politiky podporující přechod z neaktivity nebo nezaměstnanosti do zaměstnání. Nerovnosti v dosaženém vzdělání, jež souvisejí se socioekonomickým zázemím, patří mezi nejvyšší v Unii a slabé výsledky v oblasti vzdělávání částečně vysvětlují zjištěné horší výsledky osob z přistěhovaleckého prostředí na trhu práce. V současnosti zaváděné reformy v oblasti vzdělávání jsou zaměřeny především na řešení předčasného ukončování školní docházky a zlepšení poskytování služeb předškolního vzdělávání a péče. Příslušné orgány usilují o zlepšení kvality a relevance systému odborné přípravy. Tyto reformy by mohly usnadnit hladší přechod k ekonomice založené na znalostech a stále více orientované na služby a také zmírnit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a přetrvávající nedostatek pracovních sil u některých povolání. Velmi nízká míra aktivity a zaměstnanosti starších pracovníků vyžaduje politiky podporující aktivní stárnutí a poptávku trhu práce po starších pracovnících. Mohla by být také na místě další daňová opatření usnadňující vstup na trh práce.
- (9) Existuje dosud značný prostor pro zlepšení nenákladového rozměru vnější konkurenceschopnosti. K zajištění a posílení stávající úrovně blahobytu by měl být kladen větší důraz na zvyšování produktivity a investice do znalostního kapitálu. To vyžaduje trvalý impuls pro produkty a související služby na vyšší úrovni hodnotového řetězce, na základě lepší výkonnosti v oblasti inovací a využívání výsledku výzkumu a vývoje. Belgie má i přes svůj kvalitní systém veřejného výzkumu relativně málo rychle rostoucích firem v inovativních sektorech. Podnikatelské prostředí mimoto trpí administrativní a regulační zátěží, která brání vytváření a expanzi společností. Požadavky na podíl na kapitálu a omezení v oblasti hlasovacích práv, právní formy a multidisciplinárních činností brzdí tržní dynamiku, pokud jde o podnikatelské služby. Provozní omezení a omezení oblastí, v nichž si mohou obchodníci zřídit své prostory, mají stejný účinek u maloobchodu. Také v soudním systému existují nedostatky snižující efektivitu, například malé rozšíření informačních a komunikačních technologií. Tyto faktory společně představují významnou překážku pro soukromé investice. Nedostatečná kvalita infrastruktury a její přetrvávající problémová místa rovněž brzdí růst produktivity a investice. Dopravní síť trpí nejnaléhavějším nedostatkem investic. Díky své zeměpisné poloze a přítomnosti mezinárodních organizací Belgie přilákala mnoho distribučních a logistických center a mezinárodní centrály různých společností. Stále však roste problém přetížení dopravy ve špičce, jež snižuje atraktivitu země pro zahraniční investory a má vysoké hospodářské a environmentální náklady. Belgie rovněž zřejmě nesplní svůj cíl pro snížení emisí skleníkových plynů pro rok 2020; trpí také značným znečištěním ovzduší. Vzhledem k vysoké koncentraci hospodářské činnosti kolem hlavního města a přístavů představuje nejnaléhavější úkol modernizace základní železniční a silniční infrastruktury a doplnění chybějících spojení mezi hlavními ekonomickými centry. Současně je důležité řešit přetížení dopravy ve špičce

zlepšením služeb veřejné dopravy, optimalizací řízení dopravy a eliminací případů narušení trhu a negativních daňových pobídek, jako je příznivé zacházení se služebními automobily.

- (10) Dalším problémem je adekvátnost domácí výroby energie a bezpečnost dodávek obecně. Neplánované odstávky několika jaderných zařízení vyvolaly obavy ohledně toho, jak vyvážit poptávku po elektřině s její nabídkou, zatímco několikrát změněný harmonogram ukončování provozu jaderných elektráren vytvořil klima, které není příznivé pro dlouhodobá investiční rozhodnutí. Výsledkem je vyšší objem dovozu a stále menší bezpečnost dodávek. Přestože daně snižují zvláštní výjimky, odpočty a snížené sazby. Některé z nich vedou ke ztrátě příjmů, narušení hospodářských podmínek a vzniku značné administrativní zátěže. Uvedený přesun zdanění navíc zřejmě není rozpočtově neutrální. Existuje stále velký prostor pro zdokonalení daňového systému dalším rozšířením základů daně, což umožní jak snížení daňových sazeb, tak i redukci případů narušení. Rovněž existuje značný potenciál pro „ekologický“ přesun zdanění, plynoucí mimo jiné z příznivého daňového zacházení se služebními automobily a kartami pro odběr pohonných hmot, které přispívá ke znečištění, přetížení dopravy a emisím skleníkových plynů.
- (11) Belgie zaznamenala určitý pokrok v reformě daňového systému, zejména díky přesunu zdanění z práce na jiné základy daně, čímž se daňové zatížení práce postupně snížilo. Mezeru pomůže zmenšit také snížení daně z příjmů fyzických osob a příspěvků na sociální zabezpečení odváděných zaměstnavateli. Daňový systém je nicméně stále složitý a základy daně snižují zvláštní výjimky, odpočty a snížené sazby. Některé z nich vedou ke ztrátě příjmů, narušení hospodářských podmínek a vzniku značné administrativní zátěže. Uvedený přesun zdanění navíc zřejmě není rozpočtově neutrální. Existuje stále velký prostor pro zdokonalení daňového systému dalším rozšířením základů daně, což umožní jak snížení daňových sazeb, tak i redukci případů narušení. Rovněž existuje značný potenciál pro „ekologický“ přesun zdanění, plynoucí mimo jiné z příznivého daňového zacházení se služebními automobily a kartami pro odběr pohonných hmot, které přispívá ke znečištění, přetížení dopravy a emisím skleníkových plynů.
- (12) V nedávných letech Belgie významně pokročila v reformě důchodového systému. Zákon ze dne 10. srpna 2015 o zvýšení důchodového věku, podmínkách pro předčasný odchod do důchodu a minimálním věku pro vdovský a vdovecký důchod zavádí pro běžné důchody nový minimální věk a kritéria ohledně odpracované doby. I po nedávných reformách je však předpokládán zvýšení poměru výdajů na důchody nadále značné. V minulosti doporučované automatické navázání na změnu střední délky života by snížilo střednědobá a dlouhodobá rizika pro udržitelnost. V tomto ohledu vláda oznámila záměr zavést důchodový systém založený na kreditech, jenž by umožnil mechanismy automatické úpravy reagující na demografický vývoj. Tyto otázky budou v rámci evropského semestru nadále podrobně monitorovány.
- (13) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Belgie, kterou zveřejnila ve své zprávě o Belgii pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reform, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Belgii adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Belgii, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (14) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Belgii v období let 2016 a 2017:

1. Dosáhnout roční fiskální korekce nejméně o 0,6 % HDP za účelem dosažení střednědobého rozpočtového cíle v letech 2016 a 2017. Použít neočekávané příjmy k urychlení snižování míry veřejného zadlužení. Schválit vymahatelné rozdělení fiskálních cílů mezi všechny úrovně státní správy. Zjednodušit daňový systém a odstranit rušivé daňové výdaje.
2. V konzultaci se sociálními partnery provést zamýšlený přezkum zákona z roku 1996 o podpoře zaměstnanosti a preventivní ochraně konkurenceschopnosti. Umožnit vývoj mezd v souladu s produktivitou. Zajistit účinnost aktivačních politik na trhu práce. Pokročit v reformách vzdělávání a odborné přípravy a zajistit podporu v odborné přípravě pro znevýhodněné skupiny, zejména pro osoby z přistěhovaleckého prostředí.
3. Zvýšit inovační kapacitu, zejména podporou investic do znalostního kapitálu. Zvýšit konkurenci v sektorech podnikatelských služeb a maloobchodu odstraněním neodůvodněných omezení týkajících se provozu a zřízení provozoven. Řešit nedostatky v investicích do dopravní infrastruktury a kapacitě pro výrobu energie.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Nizozemska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Nizozemska z roku 2016**

(2016/C 299/10)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které je Nizozemsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Nizozemsko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Nizozemsku pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Nizozemsko učinilo v plnění jemu určených doporučení, která přijala Rada dne 14. července 2015, a v plnění svých národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva rovněž obsahovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise představila výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Nizozemsko se potýká s makroekonomickou

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

nerovnováhou. Je velmi důležité řešit velmi vysoké zadlužení domácností. Problémem i nadále zůstává vysoký a trvalý přebytek běžného účtu, jenž odráží strukturální rysy ekonomiky a politická opatření vůči nefinančním podnikům, rovněž s ohledem na jeho přelévání do jiných členských států eurozóny.

- (3) Dne 28. dubna 2016 předložilo Nizozemsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Nizozemsko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Vláda ve svém programu stability z roku 2016 plánuje postupné zlepšení celkového salda na 0,1 % HDP v roce 2019. Současně vláda plánuje v roce 2016 zhoršení přepočteného strukturálního salda⁽²⁾ na –1,4 % HDP a následné zlepšení. Dosažení střednědobého rozpočtového cíle – strukturálního schodku ve výši 0,5 % HDP – se plánuje v roce 2019. Na základě přepočteného strukturálního salda by však byl střednědobý rozpočtový cíl dosažen již od roku 2018. Podle programu stability má poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2016 dosáhnout 65,4 % a poté se má postupně snižovat až na 58,9 % v roce 2019. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Na základě prognózy Komise z jara 2016 existuje riziko, že za předpokladu nezměněné politiky zaznamená Nizozemsko v roce 2016 i v letech 2016 a 2017 posuzovaných společně určitou odchylku od požadavků nápravné složky Paktu. Podle prognózy Nizozemsko v roce 2016 dodrží přechodné pravidlo pro zadlužení a po skončení přechodného období v roce 2017 i doporučenou hodnotu pro snižování dluhu. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Nizozemsko zřejmě ustanovení Paktu o stabilitě a růstu víceméně dodrží. V roce 2016 i 2017 budou nicméně k zajištění souladu s uvedenými ustanoveními třeba další opatření.
- (6) Nedávné zvýšení zaměstnanosti lze plně připsat zvýšenému počtu osob zaměstnaných na smlouvy na dobu určitou a samostatně výdělečně činných osob. Přestože Nizozemsko k řešení tohoto problému přijalo určitá opatření, je třeba komplexnější přístup. Kvůli nízké míře přechodu od smluv na dobu určitou na smlouvy na dobu neurčitou stále hrozí segmentace trhu práce. Vysoký a rostoucí podíl osob zaměstnaných na smlouvu na dobu určitou je konstatován v situaci, kdy mezi ochranou zaměstnanců stanovenou ve smlouvách na dobu určitou a neurčitou existují velké rozdíly. Samostatně výdělečně činné osoby bez zaměstnanců častěji mají nedostatečné pojištění proti invaliditě, nezaměstnanosti a důchodové pojištění; to by mohlo mít dopad na dlouhodobou udržitelnost systému sociálního zabezpečení. Bylo zavedeno několik opatření snižujících rozdíly mezi smlouvami na dobu určitou a neurčitou. Výhodné daňové mechanismy a osvobození od povinnosti odvádět některé příspěvky na sociální zabezpečení dosud poskytují finanční pobídky k samostatné výdělečné činnosti.
- (7) Stěžejní výzvu pro řešení vysokého zadlužení domácností představuje trh s bydlením, na němž se v průběhu desetiletí nashromáždily nepružné prvky a pobídky deformující trh, které se projevují u financování bydlení i u odvětvových úspor. Tendence domácností navyšovat hrubý hypoteční dluh, za nějž ručí svým nemovitým majetkem, do značné míry odráží dlouhodobé fiskální pobídky, zejména možnost daňového odpočtu hypotečních úroků. Od roku 2012 byla provedena řada opatření, jež mají tyto pobídky částečně řešit, nebyla však zesílena v souladu s doporučením Rady z roku 2015. Rozvoji dobře fungujícího trhu se soukromým nájemním bydlením brání subvence v ostatních pododvětvích bydlení. Sektor sociálního bydlení je jedním z největších v Unii, ale bydlení není vždy efektivně přidělováno skutečně potřebným lidem. V sektoru sociálního bydlení byla zavedena větší diference ve výši nájmu v závislosti na příjmu. Společnosti působící v oblasti bydlení budou

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Jedná se o strukturální saldo přepočtené Komisí podle společně dohodnuté metodiky na základě informací obsažených v programu stability.

muset oddělit činnosti obecného hospodářského zájmu (tj. sociální bydlení) od ostatních činností. Vzhledem k tomu, že některé pobídky deformující trh, které spojovaly nájem na trhu sociálního bydlení s příjmy, byly odstraněny, je vhodné příslušnou část předchozího doporučení Rady z roku 2015 přesunout k monitorování situace. Trh s bydlením zůstává i přesto výrazně narušen a pro domácnosti je nadále výhodné zadlužovat se. V těchto otázkách je nutný další pokrok.

- (8) Kromě deformací trhu s bydlením snižují disponibilní příjmy domácností také povinné nedaňové příspěvky do druhého pilíře důchodového systému. Druhý pilíř důchodového systému vykazuje dobré výsledky v oblasti kvality a přiměřenosti, má však nedostatky, pokud jde o mezigenerační spravedlnost, transparentnost a odolnost vůči finančním otřesům. Udržitelnost důchodového systému se v posledních letech zlepšila zvýšením zákonného věku odchodu do důchodu na 67 let do roku 2021, přičemž následně bude tento věk navázán na střední délku života. Penzijní příspěvky se v průměru snížily poté, co byla snížena maximální akruální sazba osvobozená od daně. Vhodné rozdělení nákladů a rizik v rámci jednotlivých generací a mezi generacemi nad rámec přijatých pravidel týkajících se indexace a finančních rezerv (rámec pro finanční posouzení) by domácnostem pomohlo vynakládat své finanční prostředky způsobem, jež by více podporovaly růst. Vláda oznámila svůj záměr zásadním způsobem se zapojením sociálních partnerů reformovat druhý důchodový pilíř, a vytvořit transparentnější a z pojištěmatematického hlediska spravedlivější systém.
- (9) V průběhu hospodářské krize značně poklesly investice a od té doby se zotavily pouze částečně. Slabost investic v rámci celé ekonomiky má zřejmě silný cyklický charakter. Její příčinou byl útlum na trhu s bydlením a fiskálně konsolidační opatření. I když se překážky pro investice zdají být malé, nízké investice do stavebnictví a do energie z obnovitelných zdrojů pravděpodobně souvisejí s nejistotou na trhu a s regulačními faktory. I přes zlepšující se úvěrové podmínky panují v současném finančním prostředí zvýšená rizika pro nové půjčky. Veřejné výdaje na výzkum a vývoj od roku 2014 klesají a objem soukromých výdajů v této oblasti zůstává nízký. V roce 2015 Rada proto doporučila, aby Nizozemsko přesunulo veřejné výdaje na podporu investic do výzkumu a vývoje a aby pracovalo na zlepšení soukromých výdajů na výzkum a vývoj. Vzhledem k úrovni dosaženého vzdělání, studijním výsledkům a míře hospodářského rozvoje je objem veřejných i soukromých výdajů na výzkum a vývoj nízký.
- (10) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Nizozemska, kterou zveřejnila ve zprávě o Nizozemsku pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reform, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Nizozemsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Nizozemsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správou ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (11) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (12) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reform a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedeného doporučení č. 3,

DOPORUČUJE Nizozemsku v období let 2016 a 2017:

1. V roce 2016 snížit odchylku od střednědobého rozpočtového cíle a v roce 2017 dosáhnout roční fiskální korekce ve výši 0,6 % HDP. Ve veřejných výdajích upřednostnit podporu dalších investic do výzkumu a vývoje.
2. Odbourat zbývající překážky pro zaměstnávání pracovníků na smlouvy na dobu neurčitou a usnadnit přechod od smluv na dobu určitou na smlouvy na dobu neurčitou. Řešit vysoký nárůst počtu samostatně výdělečně činných osob bez zaměstnanců, mimo jiné omezením negativních daňových pobídek zvýhodňujících samostatnou výdělečnou činnost (aniž by bylo poškozeno podnikatelské prostředí) a podporou dostupného sociálního zabezpečení pro samostatně výdělečně činné osoby.

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

3. Přijmout opatření, která zajistí, aby byl druhý pilíř důchodového systému transparentnější, mezigeneračně spravedlivější a odolnější vůči otřesům. Přijmout opatření ke snížení zbývajících deformací trhu s bydlením a zvýhodnění dluhu domácností, zejména omezením možnosti daňového odpočtu hypotečních úroků.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Estonska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Estonska z roku 2016**

(2016/C 299/11)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

Vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které je Estonsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Estonsko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Estonsku pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Estonsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva obsahuje rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Výsledky hloubkového přezkumu Komise zveřejnila dne 8. března 2016. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Estonsko se nepotýká s makroekonomickou nerovnováhou.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (3) Dne 28. dubna 2016 předložilo Estonsko svůj program stability z roku 2016 a dne 10. března 2016 svůj národní program reforem na rok 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Estonsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2016 plánuje vláda v období 2016–2018 celkový schodek ve výši zhruba 0,5 % HDP, po němž má následovat vyrovnaný rozpočet. Pokud jde o strukturální saldo, Estonsko v programovém období nadále splňuje střednědobý rozpočtový cíl – vyrovnaný rozpočet ve strukturálním vyjádření. Podle programu stability se předpokládá, že poměr veřejného dluhu k HDP zůstane v roce 2017 na úrovni kolem 10 % HDP a poté se bude snižovat na přibližně 9½ % HDP v roce 2020. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je pro rok 2016 realistický, avšak pro rok 2017 optimistický. Podle prognózy Komise z jara 2016 se očekává, že strukturální saldo přejde z přebytku ve výši 0,6 % HDP v roce 2015 do vyrovnaného rozpočtu v roce 2016 a do mírného schodku ve výši 0,2 % HDP v roce 2017, což lze považovat za hodnotu blízkou střednědobému rozpočtovému cíli. Další odchylky by byly posuzovány na základě požadavku na udržování strukturálního salda na úrovni střednědobého rozpočtového cíle. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Estonsko dodrží ustanovení Paktu o stabilitě a růstu.
- (6) Estonsko podniklo významné kroky ke zlepšení účasti na trhu práce, mezi něž patří realizace reformy týkající se posuzování pracovní schopnosti. Tato reforma vstoupila v platnost v lednu 2016, plně zavedena bude od ledna 2017 a zvýší celkovou nabídku pracovních sil. Velkou výzvou bude pomoc osobám, jež byly dlouhodobě mimo trh práce, k jejich opětovnému začlenění. Zavádějí se nová aktivní opatření, jejichž cílem je pomoci účastníkům reformy vstoupit na trh práce a udržet se na něm, a byly také provedeny změny v režimu finanční podpory.
- (7) Estonsko přijalo opatření ke zlepšení pobídek k práci tím, že snížilo daňové zatížení práce pro všechny příjmové skupiny, včetně osob s nízkými příjmy. To mohlo přispět k tomu, že Estonsko vykazuje nižší míru nezaměstnanosti a vyšší míru zaměstnanosti pracovníků s nízkou kvalifikací, než je průměr EU. Mezi již přijatá opatření patří dodatečné vrácení daně osobám s nízkými příjmy, které má být zahájeno v roce 2017. Vede to však k vysokým efektivním mezním daňovým sazbám, což s sebou nese riziko vzniku pasti nízkých mezd a motivace k „výplatám v obálce“. Dopad těchto opatření bude znám až po vyhodnocení.
- (8) Realizace strategie celoživotního učení 2020 a programů odborného vzdělávání a přípravy na období 2015–2018 pomohla zvýšit účast na odborném vzdělávání a přípravě, jakož i jejich relevantnost pro trh práce. Očekává se, že podíl studentů odborného vzdělávání a přípravy včetně učňovské přípravy poroste, důvodem k obavám však zůstává míra předčasného ukončení docházky v této oblasti vzdělávání.
- (9) Pokud jde o místa v zařízeních předškolního vzdělávání a péče o děti ve věku do tří let, panuje stále jejich nedostatek, avšak situace se zlepšuje a každým rokem místa přibývají.
- (10) Estonsko má v EU nejvyšší rozdíl v odměňování žen a mužů, který v roce 2014 činil 28,3 %. Vzniká tak riziko, že potenciál žen nebude plně využit. Rozdíly v odměňování žen a mužů pramení mimo jiné z profesní a odvětvové segregace mužů a žen na trhu práce, nedostatečné transparentnosti mezd v soukromém sektoru a delšího přerušování profesní dráhy u žen z důvodu péče o děti. K vyřešení rozdílů v odměňování žen a mužů vláda oznámila řadu opatření. Zamýšlená opatření ještě musí být přijata a provedena a patří mezi ně mimo jiné

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

zlepšení sběru údajů, pověření inspektorátů práce sledováním toho, jak zaměstnavatelé uplatňují zásadu rovné mzdy, podpora transparentnosti mezd, pobídky otcům k účasti na rodičovské dovolené a zlepšení přístupu k zařízením péče o děti. Cíle v oblasti rovnosti žen a mužů včetně opatření pro řešení segregace žen a mužů na trhu práce a pro boj proti stereotypům obsahuje sociální plán pro období 2016–2023. Plánují se opatření k usnadnění rodinné péče a k podpoře návratu pečujících osob na trh práce a očekávají se pozitivní účinky na účast žen na trhu práce.

- (11) Přístup k veřejným službám není v Estonsku zaručen ve všech obcích a poskytování kvalitních služeb v oblastech jako doprava, vzdělávání, dlouhodobá péče o seniory a další sociální služby na místní úrovni zůstává nadále problémem. V březnu 2016 předložila vláda parlamentu návrh zákona o správní reformě, aby připravila půdu pro reformu místní správy. Reforma předpokládá jak dobrovolné, tak vládou iniciované fúze, jejichž cílem je nabídnout dostupné a kvalitní služby a zajistit účinnější a kompetentnější správu. Pozměněný zákon o sociálním zabezpečení stanoví minimální požadavky pro devět sociálních služeb, ale jeho provádění je ohroženo kvůli nedostatkům při poskytování služeb na obecní úrovni. Navrhovaná reforma místní správy dosud nebyla přijata.
- (12) Estonsko vykazuje jeden z nejvyšších poměrů investic k HDP jak v soukromém, tak veřejném sektoru. Nicméně i zde přetrvávají určité problémy, které země musí vyřešit, aby dále zlepšila prostředí pro investice. Estonsko podniklo kroky k provádění strategie pro výzkum, vývoj a inovace „Estonsko založené na znalostech“ a strategie pro růst podnikání, které společně tvoří rámec pro inteligentní specializaci. Zajištění dobré synergie mezi těmito strategiemi může pomoci stimulovat soukromé investice do výzkumu, vývoje a inovací zejména proto, že investice podniků do výzkumu a technologií se v roce 2014 snížily na 0,6 % HDP a Estonsku se pravděpodobně nepodaří dosáhnout cíle 3 % HDP na výzkum, vývoj a inovace v roce 2020. Počet podniků spolupracujících s výzkumnými institucemi je omezen, což má za následek nízký počet patentových přihlášek. Kromě toho se v posledních letech změnila celková skladba estonského vývozu průmyslového zboží ve prospěch zboží nižší hodnoty. Nedostatek pracovních sil a kvalifikace může představovat překážku pro větší investice do odvětví špičkových technologií.
- (13) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Estonska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Estonsku pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Estonsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Estonsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. (1) a (2).
- (14) Na základě tohoto posouzení Rada projednala program stability a je toho názoru, že Estonsko Pakt o stabilitě a růstu dodrží.

DOPORUČUJE Estonsku v období 2016–2017:

1. Zajistit poskytování a dostupnost vysoce kvalitních, zejména sociálních, veřejných služeb na místní úrovni, mimo jiné přijetím a provedením navrhované reformy místní správy. Přijmout a provést opatření na snížení rozdílů v odměňování žen a mužů, včetně opatření, jež jsou obsažena v sociálním plánu.

2. Podpořit soukromé investice do výzkumu, vývoje a inovací, a to též posílením spolupráce mezi akademickou obcí a podniky.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Maďarska na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska z roku 2016**

(2016/C 299/12)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které je Maďarsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Maďarsku. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Maďarsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva rovněž obsahovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise zveřejnila výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Maďarsko se nepotýká s makroekonomickou nerovnováhou. Přestože problém nadále představuje zejména potřeba refinancování vysokého vnějšího dluhu a podíl nesplácených bankovních úvěrů, rizika spojená s vnějšími a vnitřními závazky se zmenšila.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (3) Dne 29. dubna 2016 předložilo Maďarsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj konvergenční program z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) V konvergenčním programu se uvádí, že rozpočtové dopady mimořádného přílivu uprchlíků jsou značné a v dodatku ze dne 6. května jsou poskytnuty dostatečné důkazy o rozsahu a povaze těchto dodatečných rozpočtových nákladů. Podle hodnocení Komise činily způsobilé dodatečné náklady v roce 2015 0,04 % HDP a v současnosti se na rok 2016 neočekávají žádné další mezní náklady. Ustanovení uvedená v čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 umožňují zohlednění těchto dodatečných výdajů vzhledem k tomu, že příliv uprchlíků je mimořádnou událostí, její dopad na veřejné finance Maďarska je značný a udržitelnost by povolením dočasného odchýlení se od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle nebyla ohrožena. Požadovaná korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle na rok 2015 byla proto s ohledem na tyto náklady snížena. Na jaře 2017 bude na základě zjištěných údajů poskytnutých maďarskými orgány provedeno konečné posouzení za rok 2016 obsahující mimo jiné způsobilé částky.
- (6) Na Maďarsko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo týkající se zadlužení. Vláda ve svém konvergenčním programu z roku 2016 plánuje zvýšit celkový schodek vládního sektoru do roku 2017 na 2,4 % HDP a poté jej do roku 2020 postupně snižovat na 1,2 %. Vláda plánuje postupné zlepšování strukturálního salda s cílem dosáhnout do roku 2019 revidovaného střednědobého rozpočtového cíle, tj. schodku ve výši 1,5 % HDP ve strukturálním vyjádření. Přepočtený ⁽²⁾ strukturální schodek by však zůstal vyšší než střednědobý rozpočtový cíl. Poměr veřejného dluhu k HDP by měl podle konvergenčního programu postupně klesat ze 75,3 % HDP v roce 2015 na méně než 65 % v roce 2020. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je pro období do roku 2017 v podstatě reálný a pro další období je stále optimističtější. Potřebná opatření, jež mají podpořit dosažení plánovaných cílů v oblasti schodku od roku 2017, nebyla dostatečně upřesněna, zejména pro období po roce 2017. Podle prognózy Komise z jara 2016 existuje velké riziko významné odchylky od požadované korekce v roce 2016, a pokud se politika nezmění, i v souhrnu let 2016 a 2017. Současně se předpokládá, že Maďarsko v letech 2016 a 2017 dodrží referenční hodnotu pro snížení dluhu. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 spatřuje Rada riziko, že Maďarsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. V obou letech tedy budou k zajištění souladu nutná další opatření.
- (7) Snížila se vnitřní finanční nerovnováha a bankovní systém se stal méně zranitelným, avšak problémy přetrvávají. Bylo dosaženo značného pokroku při snižování dluhu soukromého sektoru, který byl dříve většinou denominován v cizích měnách. Poskytování úvěrů domácnostem vykazovalo známky oživení, u poskytování úvěrů podnikům však dosud nedošlo k obratu. Začala se zvyšovat ziskovost bankovního sektoru, jíž přispívá zlepšující se hospodářské prostředí a umírněnost předchozích politik v oblasti zdanění bank. Přestože jsou banky dobře kapitalizované a vysoce likvidní, zůstávají při poskytování úvěrů opatrné. Hlavním zbývajícím problémem bank je snížit dosud stále vysoký podíl nesplácených úvěrů, které brání poskytování nových úvěrů a vyvíjejí tlak na zisk. Rizika podmíněných závazků spojených s nárůstem státního vlastnictví v bankovním sektoru jsou stále vysoká.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Strukturální saldo přepočítává Komise na základě informací obsažených v konvergenčním programu podle společně dohodnuté metodiky.

- (8) Navzdory nedávnému výraznému zlepšení daňové politiky a daňové správy zůstává skutečnost, že se Maďarsko spoléhá na odvětvové daně, potenciální překážkou pro investice. Selektivní konstrukce těchto daní způsobuje narušení v jednotlivých odvětvích. Zatímco několik dalších odvětvových daní zůstává v platnosti, odvod z úvěrových institucí se výrazně snížil a progresivní sazby poplatku za inspekci potravin byly zrušeny. Daňové zatížení práce u osob s nízkými příjmy je stále vysoké, zejména u osob bez dětí. To může negativně ovlivnit jejich zaměstnatelnost a také bránit investicím. Byly podniknuty kroky ke snížení daňového zatížení (včetně snížení o jeden procentní bod v jednotné sazbě daně z příjmů fyzických osob a zvýšení daňové úlevy pro rodiny u výdělečně činných osob se dvěma dětmi). Opatření však nejsou dostatečně dobře zacílená, aby měla významný dopad pro osoby s nízkými příjmy. Bylo by možné přesunout daňovou zátěž ze zdanění práce do oblastí s méně rušivým účinkem na růst. Bylo přijato několik opatření ke zlepšení dodržování předpisů a snížení nákladů na jejich dodržování, avšak náklady na dodržování daňových předpisů jsou stále vysoké. I přes zlepšení v uplynulých letech se Maďarsko nadále potýká s problémy v oblasti účinného vybírání daní. Vláda oznámila významnou institucionální reformu zaměřenou na účinnost daňové správy, která má být zahájena v roce 2016.
- (9) Bylo dosaženo omezeného pokroku, pokud jde o podporu hospodářské soutěže a transparentnosti při zadávání veřejných zakázek (například byl přijat nový zákon o zadávání veřejných zakázek, jehož soulad s právem EU musí být ještě posouzen), avšak nepředvídatelné změny právních a správních předpisů a administrativní překážky brzdí soukromé podnikání a investice. Vysoký počet jednacích řízení bez uveřejnění a zadávání zakázek na základě jediné nabídky ukazují, že nízká úroveň hospodářské soutěže v oblasti zadávání veřejných zakázek stále přetrvává. V květnu 2016 představila vláda strategii pro elektronické zadávání veřejných zakázek. Provádění a dopad této strategie na zlepšení efektivity a transparentnosti je třeba sledovat a riziko korupce přetrvává. Má-li nový národní protikorupční akční plán (NAP) pro roky 2015–2018 účinněji předcházet korupci ve veřejných institucích a uplatňovat odrazující sankce, je potřeba ho pozměnit. Vláda neobnovila svůj dřívější závazek provést revizi zákona o oznamovatelích z roku 2013, který neobsahuje ustanovení, jež oznamovatele adekvátně chrání před odvetou. Program národního protikorupčního akčního plánu na revizi systému majetkových příznání není dostatečně ambiciózní a nové legislativní změny přijaté v roce 2015 zavedly některá další omezení přístupu veřejnosti k informacím. Vláda sice podnikla kroky ke snížení administrativní zátěže, avšak podnikům omezující předpisy v odvětvích služeb a nestálé regulační prostředí v Maďarsku nadále působí obavy, a tím vzniká nejistota pro investory. Omezení týkající se založení a provozu podniků v maloobchodním sektoru představují značné překážky pro vstup na trh a expanzi obchodních činností. Marže v maďarském maloobchodním odvětví jsou třetí nejvyšší v Unii a v posledním desetiletí se neustále zvyšují, zatímco ukazatel alokační účinnosti patří mezi nejnižší v Unii.
- (10) Nejnovější vývoj na trhu práce v Maďarsku je pozitivní; nezaměstnanost klesla na úroveň před krizí. Nová pracovní místa vznikají nejen v soukromém sektoru, ke snížení nezaměstnanosti přispěl i program veřejných prací. Tento program je hlavním nástrojem aktivní politiky na trhu práce v Maďarsku. Rozpočtové náklady na něj se během posledních pěti více než zčtyřnásobily. Program však zřejmě dostatečně nezlepšuje opětovné začlenění účastníků na otevřený trh práce. V první polovině roku 2015 činila míra úspěšného opuštění programu do řádného zaměstnání 13,1 %, ale zhruba 60 % účastníků, kteří v tomto období program opustili, se do něj během 180 dní vrátilo zpět. Tím vzniká značné riziko závislosti účastníků na programu, zejména v případě osob s nízkou kvalifikací a lidí ve znevýhodněných regionech. Přestože se program zaměřuje na dlouhodobě nezaměstnané, pracovníky s nízkou kvalifikací a nezaměstnané žijící ve znevýhodněných oblastech, v roce 2015 mělo 47 % účastníků sekundární nebo terciární vzdělání. Podíl nezaměstnaných osob zapojených do veřejných prací je rovněž významný v okresech s dobře fungujícím trhem práce. Nedávná reforma veřejných služeb zaměstnanosti pravděpodobně zhorší jejich účinnost. Administrativní složitost mechanismů správy a řízení – v současné době je odpovědnost za veřejné služby zaměstnanosti rozložena mezi čtyři ministerstva – může významně ohrozit účinné řízení a zvýšenou orientaci na výsledky. Maximální doba poskytování dávek v nezaměstnanosti (tři měsíce) je nejnižší v Unii a je výrazně kratší než průměrná doba, která je nezbytná pro nalezení zaměstnání. Ukazatele chudoby se zlepšují, ale zůstávají vysoké, především u těch nejvíce znevýhodněných, zejména Romů a dětí. Výzvu nadále představuje přiměřenost a rozsah sociální pomoci a nejnovější reformy by mohly dále omezit podmínky pro přístup k řadě výhod.
- (11) Průměrný výkon maďarských studentů v základních dovednostech byl v Programu OECD pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA) za rok 2012 nižší než průměr EU a mezi rokem 2009 a 2012 se zvýšil podíl studentů se slabými výsledky. Vliv socioekonomického zázemí a umístění škol na dosažené výsledky patří mezi nejsilnější v Unii. Selektivita vzdělávacího systému prohlubuje rozdíly ve výkonech studentů mezi různými typy škol a tyto rozdíly se v průběhu času zvětšují. Rovného přístupu ke kvalitnímu většinovému vzdělávacímu systému se

nedostává obzvláště Romům. S výjimkou předškolního vzdělávání, kde došlo v posledních letech k významnému zlepšení, zůstávají mezi mírou dokončení studia u romských a neromských dětí na všech ostatních úrovních vzdělávání (tj. primárního, sekundárního a terciárního vzdělávání) značné rozdíly. Míra předčasného ukončování školní docházky u Romů je nadále vysoká. Maďarsko zavedlo řadu opatření, jejichž cílem je účinněji řešit dosahování slabších výsledků. Důležité informace o provádění těchto opatření však nejsou dostupné, a je proto obtížné posoudit jejich možný dopad. Je třeba ještě vypracovat systematický přístup k podpoře všeobecného vzdělávání podporujícího začlenění. Oznámený plán provádění pro strategii proti předčasnému ukončování školní docházky dosud nebyl zveřejněn. Přechod mezi různými formami a stupni vzdělávání zůstává nadále obtížný a provádění nedávných reforem v oblasti odborného vzdělávání by se mělo zaměřit na usnadnění těchto přechodů.

- (12) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Maďarska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Maďarsku pro rok 2016. Posoudila také konvergenční program a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Maďarsku adresována v předchozích letech. V úvahu brala nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Maďarsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, jelikož celkovou správu ekonomických záležitostí v Evropské unii je třeba posílit tím, že pro budoucí rozhodování členských států budou poskytnuty vstupy na úrovni Unie. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (13) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

DOPORUČUJE Maďarsku v období 2016 a 2017:

1. S ohledem na vysoké riziko významné odchylky dosáhnout ke splnění střednědobého rozpočtového cíle roční fiskální korekce ve výši 0,3 % HDP v roce 2016 a ve výši 0,6 % HDP v roce 2017, ledaže se podaří plnit střednědobý rozpočtový cíl s menším úsilím, a to přijetím potřebných strukturálních opatření.
2. Dále snížit odvětvové daně a daňové zatížení osob s nízkými příjmy. Posílit transparentnost a hospodářskou soutěž při zadávání veřejných zakázek prostřednictvím elektronického zadávání veřejných zakázek, vyššího počtu uveřejněných výběrových řízení a dalšího zkvalitnění protikorupčního rámce. Zlepšit regulační prostředí v odvětví služeb a maloobchodním odvětví tím, že se uvolní omezení daná právními a správními předpisy a zajistí předvídatelnost.
3. Usnadnit přechod z programu veřejných prací na primární trh práce a posílit další nástroje aktivní politiky na trhu práce. Zlepšit přiměřenost a rozsah sociální pomoci a dávek v nezaměstnanosti. Přijmout opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání a zvýšit účast znevýhodněných skupin, zejména Romů, ve všeobecném inkluzivním vzdělávání.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Švédska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Švédska z roku 2016**

(2016/C 299/13)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které je Švédsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Švédsku pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Švédsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých dne 14. července 2015 Radou i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva rovněž zahrnovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise představila výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

analýzy dospěla k závěru, že Švédsko se potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Zejména vysoké a stále rostoucí zadlužení domácností spojené s vysokými a rostoucími cenami nemovitostí v souvislosti s pozitivními úvěrovými toky představují riziko nesourodé korekce s důsledky pro reálnou ekonomiku a bankovní sektor. Byla přijata politická opatření v makrobezpečnostní oblasti, která však mohou být nadále nedostatečná. Politické nedostatky přetrvávají v oblasti daní souvisejících s bydlením, umořování hypoték, fungování nabídky bydlení a trhu s nájmem bydlením.

- (3) Dne 28. dubna 2016 předložilo Švédsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj konvergenční program z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Švédsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2016 vláda v průběhu programového období plánuje dosáhnout celkového salda ve výši – 0,4 % HDP a nadále splňovat střednědobý rozpočtový cíl v podobě strukturálního schodku ve výši 1 % HDP. Podle konvergenčního programu má poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2016 klesnout na 42,5 % a v roce 2019 má dále klesat na 39,1 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je do roku 2016 reálný a opatrný pro období po tomto roce. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný až do roku 2016 a pro roky následující je obezřetný. Podle prognózy Komise z jara 2016 by mělo strukturální saldo činit – 0,5 % HDP v roce 2016 a – 0,9 % HDP v roce 2017, a překročit tak střednědobý rozpočtový cíl. Možné budoucí odchylky by byly posouzeny na základě požadavku udržet strukturální saldo na střednědobém rozpočtovém cíli. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Švédsko by mělo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodržet.
- (6) Míra zadlužení domácností ve Švédsku je velmi vysoká a v posledním desetiletí patří v Unii k jedné z nejrychleji rostoucím. Zadlužení domácností vůči ročnímu disponibilnímu příjmu dosahovalo v roce 2015 podle odhadů Riksbank (švédská centrální banka) úroveň 175 % a ve vztahu k HDP úroveň 87 %. Švédsko má v rámci Unie jedny z nejvyšších daňových pobídek k vlastnictví nemovitostí, což je dáno relativně nízkými daněmi z nemovitostí a vysokou mírou odpočitatelnosti hypotečních úroků. Vysoká míra zadlužení domácností představuje riziko pro makroekonomickou stabilitu. Vláda podnikla určité kroky k zastavení zadluženosti domácností, mezi něž patří například právní předpisy zaměřené na uložení povinných požadavků na umořování u nových hypotečních úvěrů, které parlament schválil dne 23. března 2016. Přijetí klíčových opatření bylo značně zpožděno, neboť byly vzneseny otázky týkající se právního mandátu švédského makrobezpečnostního orgánu za účelem zavedení tohoto požadavku. Existuje riziko, že další opatření, která budou možná potřebná k řešení rostoucí nerovnováhy ve Švédsku, mohou být podobně odložena, pokud nebude revidován právní rámec týkající se působnosti makrobezpečnostního orgánu. Vláda nepřijala opatření k úpravě daňových pobídek spočívající např. ve snížení daňových odpočtů hypotečních úroků nebo revizi daní z nemovitostí.
- (7) Švédský trh s rezidenčními nemovitostmi zůstává potenciálním zdrojem nestability. Ceny nemovitostí v posledních 20 letech téměř konstantně stoupají, zejména v metropolitních oblastech Stockholmu a Göteborgu. Růst cen nemovitostí nebyl způsoben pouze základními veličinami, jako je růst disponibilního příjmu, ale také strukturální neefektivitou na trhu s bydlením. Nabídku bydlení omezuje neefektivní využívání stávajícího bytového fondu, vysoký stupeň regulace nájmu, slabá hospodářská soutěž ve stavebním odvětví, nedostatečná dostupnost pozemků pro novou výstavbu a dlouhé a složité postupy v oblasti plánování. Stávající koncepce daně z finančních transakcí vztahující se na kapitálové výnosy získané z prodeje nemovitostí omezuje potenciál

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

efektivnějšího využívání stávajícího bytového fondu. Strukturální neefektivita vede k nedostatečným investicím do bydlení a rozšířené nedostatečné nabídce bydlení a přispívá k trvalému zvyšování cen nemovitostí. Nedostatek dostupného a cenově přístupného bydlení rovněž omezuje mobilitu na trhu práce a je překážkou efektivního začlenění migrantů do trhu práce. Vláda přijala některá opatření, např. zvýšila veřejné financování investic v oblasti bydlení a zjednodušila některé postupy v oblasti plánování. V prosinci 2015 byla ve zprávě odvětvového šetření v oblasti hospodářské soutěže v odvětví stavebnictví předložena řada možných opatření, jako např. zvýšení transparentnosti smluv v oblasti sociálního bydlení. Vláda však nedosáhla žádného pokroku v reformě systému stanovování nájmu.

- (8) Ačkoli jsou výsledky v oblasti investic ve Švédsku relativně dobré, potýká se země s výzvami, které mohou mít negativní dopad na její dlouhodobou konkurenceschopnost. Investice v této oblasti omezuje zejména strukturální neefektivita na trhu s bydlením. Investice do infrastruktury za účelem zlepšení propojení v rámci městských oblastí a mezi nimi navzájem jsou vzhledem k omezením způsobeným nedostatečnou nabídkou bydlení nedostatečné.
- (9) V rámci výzkumu PISA Švédsko vykázalo za poslední desetiletí nejvyšší pokles výkonnosti v oblasti vzdělávání u 15letých ze zemí OECD a nyní se jeho výsledky nacházejí jak pod průměrem EU, tak pod průměrem OECD. Hrozí, že zhoršování výsledků školního vzdělávání bude z dlouhodobého hlediska vyvíjet tlak na konkurenceschopnost a inovační kapacitu. Problém v oblasti vzdělávání zesiluje značný rozdíl ve výkonnosti mezi studenty s přistěhovaleckým původem a bez přistěhovaleckého původu. Tento rozdíl si zaslouží zvláštní pozornost v souvislosti s velkým počtem nově přicházejících mladých migrantů, kteří mají být začleněni do vzdělávacího systému. Nejasné mechanismy financování škol spojené s nesystematickým monitorováním využívání finančních prostředků na různých úrovních školního systému brání účinnému využívání zdrojů. Vláda poskytla dodatečné financování na zlepšení školních výsledků a rovnosti a přijímá opatření k začlenění nově příchozích migrantů do vzdělávání.
- (10) Vysoký příliv uprchlíků, kterému Švédsko v posledním roce čelilo, má pro Švédsko řadu sociálních a ekonomických důsledků. Z krátkodobého hlediska příliv uprchlíků vede ke zvýšení veřejných výdajů a vytváření dodatečné domácí poptávky, a tedy k růstu HDP, nicméně střednědobý účinek na zaměstnanost a růst závisí na začlenění uprchlíků do trhu práce a na jejich sociálním začlenění, mimo jiné prostřednictvím vzdělávací podpory. Tato otázka zaujímá přední místo v politickém programu EU i na úrovni členských států a bude důkladně sledována a analyzována, včetně ve zprávě o Švédsku pro rok 2017.
- (11) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Švédska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Švédsku pro rok 2016. Posoudila také konvergenční program a národní program reform, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Švédsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Švédsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (12) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Švédsko zřejmě ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodrží.
- (13) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reform a konvergenční program. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Švédsku v období 2016–2017:

1. Řešit nárůst zadlužení domácností úpravou daňových pobídek, zejména postupným omezováním daňové odpočitatelnosti úroků z hypotečních úvěrů nebo zvýšením periodických daní z nemovitostí. Zajistit, aby makrobezpečnostní orgán měl právní mandát k včasnému provedení opatření na zabezpečení finanční stability. Posílit investice do

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

bydlení a zvýšit účinnost trhu s bydlením, včetně prostřednictvím zavedení větší flexibility při stanovování cen nájemného a revidováním koncepce daně z kapitálových zisků za účelem většího usnadnění transakcí na trhu s bydlením.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Rakouska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Rakouska z roku 2016**

(2016/C 299/14)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které je Rakousko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Rakousko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Rakousku pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Rakousko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015, a v plnění svých národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva rovněž obsahovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise představila výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Rakousko se nepotýká s nadměrnými makroekonomickými nerovnováhami.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (3) Dne 26. dubna 2016 předložilo Rakousko svůj národní program reforem na rok 2016 a dne 27. dubna 2016 svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Program stability uvádí, že rozpočtové důsledky mimořádného přílivu uprchlíků jsou značné, a náležitě dokládá rozsah a povahu těchto dodatečných rozpočtových nákladů. Podle Komise dosáhly způsobilé dodatečné výdaje v roce 2015 0,09 % HDP a podle současných odhadů budou v roce 2016 činit 0,26 % HDP. Tyto částky představují navýšení ve srovnání s odhady uvedenými v návrhu rozpočtového plánu na rok 2016, ve kterém se předpokládaly dodatečné výdaje ve výši přibližně 0,08 % HDP v roce 2015 a 0,16 % HDP v roce 2016. Ustanovení čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 umožňují zohlednění těchto dodatečných výdajů vzhledem k tomu, že příliv uprchlíků je mimořádnou událostí, její dopad na veřejné finance Rakouska je značný a udržitelnost by povolením odchylky od korekce směrem k dosažení střednědobého rozpočtového cíle nebyla ohrožena. V roce 2015 Rakousko svého střednědobého rozpočtového cíle dosahovalo a možné dočasné odchylky nevyužilo. Aby se však zajistilo, že Rakousku je povolena stejná dočasná odchylka jako zemím, které ještě nedosáhly svého střednědobého rozpočtového cíle, bude se Rakousko moci odchýlit od svého střednědobého rozpočtového cíle v letech 2016 a 2017 o částku považovanou za způsobilou pro rok 2015. Pokud jde o možnou další odchylku v roce 2016, bude konečné posouzení, včetně způsobilých částek, provedeno na jaře 2017 na základě zjištěných údajů poskytnutých rakouskými orgány.
- (6) Na Rakousko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2016 vláda očekává zhoršení celkového schodku vládního sektoru na 1,6 % HDP v roce 2016 a následně postupné snižování na 0,4 % HDP v roce 2020. Předpokládá se, že střednědobý rozpočtový cíl – strukturální schodek ve výši 0,45 % HDP do roku 2016 a revidovaný na 0,5 % HDP od roku 2017 – bude od roku 2018 splněn. Avšak na základě přepočteného strukturálního salda by byl střednědobý rozpočtový cíl splněn teprve od roku 2019. Podle programu stability měl poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2015 dosáhnout své maximální hodnoty 86,2 % a poté postupně klesat až na 76,6 % v roce 2020. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Opatření, kterými je zapotřebí podpořit plánované cíle, pokud jde o schodky od roku 2017, nebyla dostatečně upřesněna. Z prognózy Komise z jara 2016 vyplývá riziko určité odchylky v roce 2016. Pokud by se však z posouzení vyloučil také dodatečný dopad mimořádného přílivu uprchlíků, který se v současné době předpokládá pro rok 2016, pak by Rakousko v roce 2016 mělo splňovat ustanovení Paktu o stabilitě a růstu. Za předpokladu nezměněné politiky hrozí v roce 2017 významná odchylka od doporučené korekce. Předpokládaná odchylka v roce 2017 by však již nebyla významná po přihlédnutí k další výjimce spojené s rozpočtovými důsledky mimořádného přílivu uprchlíků, která bude možná pro rok 2016 udělena. Předpokládá se, že Rakousko v roce 2016 dodrží přechodné pravidlo týkající se zadlužení a v roce 2017 po skončení přechodného období i referenční hodnotu pro snižování dluhu. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 spatřuje Rada riziko, že Rakousko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. Proto budou nutná další opatření, aby byl v letech 2016 a 2017 zajištěn soulad.
- (7) Rozpočtové důsledky nedávné daňové reformy stále představují prvek nejistoty. Při přijímání opatření k zajištění fiskální udržitelnosti je třeba vzít v úvahu skutečnost, že navzdory nedávným reformám zůstává daňové zatížení práce vysoké a že Rakousko má vysoké daňové zatížení ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi. Na druhé straně jsou nedostatečně využívány zdroje zdanění více podporující růst, které umožňují snížit daňové zatížení

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

práce. K řešení tohoto problému by přispělo přijetí opatření ke snížení daňového zatížení práce přesunutím daňového zatížení na jiné zdroje, které méně omezují růst.

- (8) V roce 2015 činila míra zaměstnanosti ve věkové skupině mezi 55 a 64 lety 46,3 % (průměr EU byl 53,3 %) a mezi ostatními členskými státy tak Rakousko zaujímal 19. místo. Od roku 2014 jsou v platnosti další opatření ke zvýšení skutečného věku odchodu do důchodu, která mají určitý účinek. Zda tato opatření změní trend, kdy skutečný věk odchodu do důchodu v Rakousku ve střednědobém horizontu zaostává za průměrem v Unii, se teprve ukáže. Kromě toho se vzhledem k vyšší střední délce života prodlužuje doba strávená v důchodu. Zákonem stanovený věk odchodu do důchodu u žen se bude počínaje rokem 2024 a konče rokem 2033 zvyšovat a pouze postupně srovnávat s věkem odchodu do důchodu u mužů. V Rakousku není zákonem stanovený věk odchodu do důchodu navázán na zvyšující se střední délku života. Komise odhaduje, že v roce 2040 vzrostou ve srovnání s rokem 2013 výdaje na důchody o 0,8 % HDP. V dlouhodobém horizontu (2060) se očekává, že výdaje na důchody vzrostou o 0,5 % HDP. Podobně se očekává nárůst výdajů na zdravotní péči mezi lety 2013 a 2040 o 1 % HDP, a o 1,3 % HDP v roce 2060. Tato skutečnost spolu s předpokládaným nárůstem výdajů v oblasti dlouhodobé péče představuje pro Rakousko středně vysoké riziko z hlediska fiskální udržitelnosti.
- (9) Fiskální opatření napříč jednotlivými úrovněmi správy (federální, zemské a místní) jsou složitá a povinnosti v oblasti příjmů a výdajů nejsou v mnoha politických oblastech, například v oblasti zdravotní péče, provázány. Zatímco podle údajů OECD z roku 2014 představuje politická odpovědnost správních orgánů na nižší než celostátní úrovni za celkové veřejné výdaje 16 % HDP, podíl daní na této správní úrovni je pouze kolem 2 % HDP. Tyto složitosti jsou nákladné a mohou snižovat rozpočtovou kázeň. V současné době se projednává rozdělení příjmů mezi tři úrovně správy pro období počínaje rokem 2017, což je příležitost k řešení této záležitosti.
- (10) Rakousko má tradičně jednu z nejnižších měr nezaměstnanosti v Unii. Od roku 2011 se však zvyšuje a v roce 2015 dosáhla úrovně 5,7 %. Míra nezaměstnanosti mladých lidí je rovněž nízká: 10,6 % aktivních lidí ve věku 15–24 let v roce 2015. Rakousko má rovněž vysokou míru zaměstnanosti. Zatímco však míra zaměstnanosti žen činí 70,2 %, což je nad průměrem EU, poměrně velký podíl žen pracuje na částečný úvazek z důvodu péče o děti nebo péče o starší osoby. To přispívá k jednomu z největších rozdílů v odměňování žen a mužů v Unii a k vysokému rozdílu ve výši důchodů žen a mužů. Míra zaměstnanosti starších pracovníků (ve věku 55 až 64 let) je pod průměrem EU.
- (11) Rakousko již překročilo své národní cíle v rámci strategie Evropa 2020 v oblasti vzdělávání. V roce 2015 byla míra předčasného odchodu ze vzdělávání 7,3 % a podíl absolventů s terciárním vzděláním činil 38,7 %. Výsledky v oblasti vzdělávání jsou však silně závislé na sociálně-ekonomickém zázemí. Mezigenerační mobilita ve vzdělávání patří mezi nejnižší mezi všemi zeměmi OECD, pro něž jsou údaje k dispozici. Míra předčasného ukončení školní docházky u žáků z přistěhovaleckého prostředí je více než trojnásobně vyšší než u žáků z tohoto prostředí nepocházejících; k tomuto navíc přistupuje další problém s integrací mladých uprchlíků a migrantů ve věku povinné školní docházky a vyšším do systému vzdělávání a odborné přípravy.
- (12) Ačkoli se rakouské banky potýkají s problémy jak na domácím trhu, tak na zahraničních trzích, opatření v oblasti dohledu na vnitrostátní i evropské úrovni přispělo k řešení rizik v důsledku zhoršující se kvality aktiv ve střední, východní a jihovýchodní Evropě. Pokud jde o restrukturalizaci a likvidaci ohrožených finančních institucí, fiskální rizika již byla v účtech vládních institucí zohledněna. I když další rizika nelze vyloučit, zdá se, že jsou omezena na dědictví z minulosti u několika konkrétních institucí.
- (13) Rakousko má vyšší míru investic, než je průměr EU, u všech složek HDP s výjimkou bydlení. Od roku 2012 však investice v Rakousku vážnou i přes solidní likviditu podniků a příznivé finanční podmínky. Pro stimulaci investic a růstu by měly být odstraněny administrativní složitosti a překážky. Například regulační překážky a administrativní zátěž v oblasti poskytování služeb nejsou příznivé pro zakládání nových podniků. Pokud jde o překážky pro zakládání společností poskytujících služby ve více oborech, jak je uvedeno v doporučeních pro jednotlivé země z roku 2015, začalo Rakousko zvažovat zlepšení, ale doposud nebyla přijata žádná rozhodnutí. V podnikatelských službách pramení problémy zejména z omezujících požadavků na vydání povolení a u některých povolání z omezení týkajících se právní formy a držení podílů, což má za následek nízkou dynamiku trhu a záporný růst produktivity. Akční plán předložený Rakouskem v důsledku vzájemného hodnocení přístupu k regulovaným povoláním a jejich výkonu navrhuje pouze omezený počet opatření, zatímco zde existuje jasný prostor pro ambicióznější návrhy.

- (14) Vysoký příliv uprchlíků v minulém roce má pro Rakousko řadu sociálních a hospodářských důsledků. Zatímco v krátkodobém horizontu bude příliv uprchlíků pravděpodobně zvyšovat veřejné výdaje a vytvářet další domácí poptávku, a tím zvyšovat HDP, střednědobý dopad na zaměstnanost a růst závisí na úspěšném začlenění uprchlíků na trhu práce a jejich sociální integraci, a to i prostřednictvím podpory vzdělávání. Tato otázka je jednou z priorit politického programu jak na úrovni Unie, tak na úrovni tohoto členského státu, a bude pozorně sledována a analyzována, mimo jiné i ve zprávě o Rakousku pro rok 2017.
- (15) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Rakouska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Rakousku pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Rakousku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Rakousku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (16) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Rakousku v období 2016–2017:

1. Zajistit, aby odchylka od střednědobého rozpočtového cíle v letech 2016 a 2017 byla omezena na výjimku spojenou s rozpočtovými důsledky mimořádného přílivu uprchlíků v roce 2015 a za tím účelem dosáhnout v roce 2017 roční fiskální korekce ve výši 0,3 % HDP, jestliže střednědobého rozpočtového cíle nelze dosáhnout s nižším úsilím. Zajistit udržitelnost systému zdravotní péče a rovněž důchodového systému navázáním zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu na střední délku života. Zjednodušit, racionalizovat a zefektivnit fiskální vztahy a odpovědnosti mezi různými úrovněmi správy.
2. Zlepšit účast žen na trhu práce. Přijmout opatření na zlepšení výsledků ve vzdělávání znevýhodněných mladých lidí, zejména těch, kteří pocházejí z přistěhovaleckého prostředí.
3. V oblasti služeb zmírnit správní a regulační překážky pro investice, například omezující požadavky na vydání povolení a omezení týkající se právní formy a držení podílů, a překážky pro zakládání společností poskytujících služby ve více oborech.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Slovenska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2016**

(2016/C 299/15)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které Slovensko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Slovensko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Slovensku pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Slovensko učinilo v plnění jemu určených doporučení, která přijala Rada dne 14. července 2015, a v plnění svých národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (3) Dne 29. dubna 2016 předložilo Slovensko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Slovensko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2016 plánuje vláda zlepšit v roce 2016 celkové saldo na $-1,9$ % HDP a dále v roce 2017 postupně na $-1,3$ % HDP. Podle programu stability má být střednědobý rozpočtový cíl, tedy strukturální schodek v objemu $0,5$ % HDP, splněn v roce 2019. Uvedený program očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP dosáhne v roce 2016 hodnoty $52,9$ % a do roku 2019 klesne na $47,3$ %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Opatření, kterými je zapotřebí podpořit plánované cíle, pokud jde o schodky od roku 2017, však nebyla dostatečně upřesněna. Podle prognózy Komise z jara 2016 čelí Slovensko riziku, že v roce 2016 dojde k jistému odklonu od střednědobého rozpočtového cíle, zatímco pokud jde o rok 2017, měla by tato země za předpokladu nezměněné politiky doporučené korekce dosáhnout. Na základě posouzení programu stability a s přihlédnutím k prognóze Komise z jara 2016 je Rada toho názoru, že Slovensko by mělo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu víceméně dodržet. Za účelem splnění cílů v roce 2016 však bude zapotřebí dalších opatření. V tomto kontextu bude mít zásadní význam dlouho odkládané přijetí závazných výdajových stropů a naplnění programu „Hodnota za peníze“, jež mají zefektivnit veřejné výdaje, spolu s plánovanou revizí výdajů ve vybraných oblastech.
- (6) Problémem na Slovensku zůstává dlouhodobá udržitelnost veřejných financí, což je dáno především tím, že podle projekcí porostou v souvislosti se stárnutím obyvatelstva náklady na zdravotnictví a důchody. Očekává se, že růst výdajů na důchody do roku 2060, způsobený stárnutím obyvatel, zde bude jeden z nejvyšších v Unii. Zákonem stanovená věková hranice pro odchod do důchodu je na Slovensku nastavena relativně nízko, což zčásti souvisí s faktory ovlivňujícími střední délku života. Hlavním faktorem, jenž náklady spojené se stárnutím obyvatelstva ovlivňuje, jsou výdaje na zdravotnictví. Podle projekcí by měly veřejné výdaje na zdravotnictví v dlouhodobém horizontu výrazně růst, byť z relativně nízké výchozí úrovně. Zdravotní ukazatele na Slovensku zůstávají navzdory určitému zlepšení velmi nízké. S cílem zvýšit ve zdravotnictví nákladovou efektivnost přijímá vláda opatření v oblasti lůžkové i ambulantní péče a nadále se snaží zavést integrovaný model péče. Úspěch této reformy bude pravděpodobně záviset na tom, jak se za ni budou zasazovat hlavní zúčastněné strany, dále na integraci zdravotnických středisek a nemocnic a na náležitém personálním vybavení. Několik veřejných nemocnic se nadále nachází v obtížné finanční situaci, přestože byla v tomto sektoru přijata opatření, jež omezují další hromadění dluhů. Na problémy stále naráží i snaha zvrátit negativní výdajové trendy, např. cestou restrukturalizace nemocničních kapacit, zavádění systému prospektivních náhrad a posilování konkurence v zadávání veřejných zakázek ve zdravotnictví. Pokud jde o ambulantní péči, mají praktičtí lékaři slabé postavení v tom smyslu, že se na ně pacienti obracují příliš zřídka, než navštíví lékaře specializovaného. Tento stav je zčásti dán suboptimálním rozdělením pravomocí mezi praktickými a specializovanými lékaři a svádí k nadužívání nákladnější specializované péče. Co se týče zdanění, vládní opatření k boji proti daňovým podvodům přispěla k lepšímu výběru daní, zejména v oblasti daně z přidané hodnoty (DPH). Výpadek z příjmů z DPH však zůstává

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

vysoký, což svědčí o přetrvávajících problémech s dodržováním předpisů. Silný důraz na výběr DPH v posledních letech oslabil pozornost vůči dalším důležitým oblastem zdanění, např. zdanění příjmů. Navíc v důsledku zaměření na kontroly nemohly být dostatečně uplatňovány další funkce daňové správy, např. výběr daňových pohledávek. Uvedené nasvědčují tomu, že pokud jde o alokaci zdrojů, je v daňovém systému dán prostor ke zlepšení. Strategie, jež by vymezila cíle v oblasti dodržování předpisů, dosud vypracována nebyla.

- (7) Navzdory zlepšením na trhu práce, jež plynou ze znatelného hospodářského oživení a nedávných politických opatření, zůstává problémem dlouhodobá nezaměstnanost. Její míra je v Unii nadále jednou z nejvyšších (ve 3. čtvrtletí 2015 činila 7,6 % oproti 4,3 % v Unii jako celku). Postihuje zejména marginalizované Romy, osoby s nízkou kvalifikací a mladé lidi. Opatření k řešení nezaměstnanosti byla přijata v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, dotovaných pracovních míst a profesního poradenství. Úspěšné naplnění většiny uvedených reforem však bude záviset na kapacitě veřejných služeb zaměstnanosti. Navzdory reorganizaci Ústředí práce, sociálních věcí a rodiny a navzdory zjednodušení přístupu k odborné přípravě přetrvávají potíže při zavádění individualizované podpory dlouhodobě nezaměstnaným a skupinám zranitelných osob. Účast Romů na slovenském trhu práce zůstává velmi nízká a míra jejich zaměstnanosti se zvyšuje pomalu. K faktorům, jež jejich nevysokou účast na trhu práce ovlivňují, patří nízká úroveň vzdělání a dovedností doprovázená diskriminací. Pokud jde o ženy v reprodukčním věku, odráží se v jejich nízké míře zaměstnanosti dlouhá rodičovská dovolená (až tři roky), nedostatek zařízení péče o děti, zejména pro děti mladší tří let, vysoké náklady na péči o děti a omezené využívání pružné pracovní doby. Přetrvávají i regionální rozdíly – míra nezaměstnanosti na východním Slovensku je oproti Bratislavě nadále dvojnásobná. Pokud jde o řízení služeb trhu práce, opatření z posledních měsíců nepočítají s tím, že by při řešení strukturálních problémů slovenského trhu práce byl uplatňován individualizovaný přístup.
- (8) Koncepce vzdělávacího systému není dostatečně zaměřená na zvyšování hospodářského potenciálu Slovenska. Podle mezinárodních standardů jsou výsledky vzdělávání slabé a vykazují zhoršující se trend. Do značné míry je tento vývoj dán tím, že pedagogové nemají náležité vzdělání a že o učitelskou profesi není velký zájem. Navzdory 4 % zvýšení platů učitelů v roce 2016 patří nízké ohodnocení a nedostatečná praktická příprava k důvodům, proč toto povolání není pro mladé lidi atraktivní. Nedávno přijaté právní předpisy proti segregaci musí být ještě zavedeny do praxe, než přinesou pozitivní změny a zvýší účast Romů na běžném vzdělávání včetně vzdělávání předškolního.
- (9) Veřejná správa se nadále potýká s neefektivitou. V důsledku její roztržité a nepružné organizace jí chybí účinná koordinace. Pozitivním krokem vpřed je přijetí Strategie řízení lidských zdrojů ve státní službě v říjnu 2015, nicméně dosud nebyl přijat nový zákon o státní službě, který je nezbytnou podmínkou jejího úspěšného naplnění. Vláda přijala několik opatření v boji proti korupci, jejich dosavadní dopad je však limitovaný. V případě korupce, včetně nedovolených praktik při zadávání veřejných zakázek, dosahuje Slovensko omezených úspěchů při zahajování trestního řízení a stíhání takovýchto případů. Bylo zkráceno řízení o vydání stavebního povolení pro rozsáhlé investiční a infrastrukturní projekty. Rozklížená správa věcí veřejných, postupy zadávání veřejných zakázek nekoncipované na základě faktických poznatků, nedostatečná profesionalita, střety zájmů, na míru šité podmínky veřejných zakázek a nadužívání kritéria nejnižší ceny při jejich zadávání omezují soutěž založenou na kritériích kvality. Podle opakovaných hlášení dopadají nedostatky při zadávání veřejných zakázek negativně na efektivitu alokace veřejných zdrojů. Podniky na Slovensku čelí častým změnám legislativy a zatěžujícím správním postupům a požadavkům. Značné administrativní a regulační překážky v některých svobodných povoláních a síťových odvětvích, nedostatky např. při vymáhání smluv či řešení insolvence a dlouhodobé znepokojení nad kvalitou systému soudnictví poškozují podnikatelské prostředí a demotivují od investic. Byla přijata některá opatření, jež mají podnikání zjednodušit, např. v říjnu 2015 bylo založeno Centrum lepší regulace a počátkem roku 2016 zahájilo činnost Národní podnikatelské centrum. Naopak odloženo bylo přijetí zákona o malých a středních podnicích (Small Business Act) v rámci Strategie rozvoje MSP.
- (10) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Slovenska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Slovensku pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Slovensku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku na Slovensku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím,

že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.

- (11) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Slovensku v období 2016–2017:

1. Za účelem splnění střednědobého rozpočtového cíle dosáhnout v roce 2016 roční fiskální korekce v objemu 0,25 % HDP a v roce 2017 pak v objemu 0,5 % HDP. Zlepšit nákladovou efektivitu systému zdravotnictví. Přijmout opatření, ježlepší dodržování daňových předpisů.
2. Zlepšit aktivační opatření pro dlouhodobě nezaměstnané a další znevýhodněné skupiny, včetně individualizovaných služeb a cílené odborné přípravy. Uspadnit zaměstnávání žen, zejména zajištěním cenově dostupné a kvalitní péče o děti v širším měřítku. Zlepšit výsledky vzdělávání cestou zatraktivnění učitelské profese a zvýšení účasti romských dětí na běžném vzdělávání od raného dětství.
3. Upevnit správu věcí veřejných, posílit přechod z čistě cenových ke kvalitativním kritériím v soutěži a zlepšit stíhání nedovolených praktik při zadávání veřejných zakázek. Zvýšit transparentnost, kvalitu a účinnost řízení lidských zdrojů ve veřejné správě, zejména přijetím nového zákona o státní službě, jakož i zvýšit efektivitu soudnictví. Přijmout komplexní plán na řešení administrativních a regulatorních překážek, jimž čelí podniky.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Irska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2016**

(2016/C 299/16)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které je Irsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016⁽³⁾. Irsko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.

(2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Irsku pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Irsko učinilo v plnění jemu určených doporučení, která přijala Rada dne 14. července 2015, a v plnění svých národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva rovněž obsahovala hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise představila výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Irsko potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Zejména je důležité řešit velký objem čistých vnějších závazků a veřejného i soukromého dluhu, který představuje zranitelné místo, a to i přes jistá zlepšení.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (3) Dne 29. dubna 2016 předložilo Irsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Poté, co byl zrušen postup při nadměrném schodku, se na Irsko vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Vláda ve svém programu stability z roku 2016, který je založen na předpokladu nezměněné politiky, plánuje postupné zlepšování celkového salda, jež by mělo v roce 2018 dosáhnout přebytku ve výši 0,4 % HDP. Očekává se, že revidovaný střednědobý rozpočtový cíl – strukturální deficit ve výši 0,5 % HDP – bude dosažen v roce 2018. Roční změna přepočítaného ⁽²⁾ strukturálního salda ve výši 0,1 % HDP v roce 2016 však nezaručuje dostatečný pokrok směrem k dosažení střednědobého rozpočtového cíle. Podle programu stability by měl poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2016 klesnout na 88,2 % a poté dále na 85,5 % v roce 2017. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Opatření, kterými je zapotřebí podpořit plánované cíle, pokud jde o schodky od roku 2017, však dosud nebyla dostatečně upřesněna. Na základě prognózy Komise z jara 2016 existuje v roce 2016 riziko určitého odchýlení od doporučené fiskální korekce, kdežto v roce 2017 by s ní Irsko za předpokladu nezměněné politiky mělo být v souladu. Předpokládá se, že Irsko v letech 2016 a 2017 dodrží přechodné pravidlo pro zadlužení. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Irsko by mělo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu víceméně dodržet. Pro zajištění souladu v roce 2016 však budou zapotřebí další opatření.
- (6) Úsilí o rozšíření daňové základny bylo omezené a nedávná daňová opatření se zaměřila na snižování daní a daňové úlevy. Mělo by dojít k dalšímu pokroku tak, aby daňový systém byl efektivnější a více podporoval růst. Irské orgány provádějí průběžný program přezkumu daňových výdajů, jehož výsledky se zveřejňují ve výroční zprávě. Přezkum však nezahrnuje daňové výdaje související s DPH a stále je prostor pro rozšíření daňové základny prostřednictvím zvýšení nejméně narušujících daní.
- (7) Kritickými problémy systému zdravotní péče zůstávají nákladová efektivnost, rovný přístup a udržitelnost. Konkrétní prvky reforem se daří naplňovat, avšak výdaje na léčiva, zejména v důsledku vysokých nákladů na léky s jediným dodavatelem, nadále snižují nákladovou efektivnost. Finanční řízení a informační systémy jsou stále slabé a přetrvává problém nerovného přístupu k primární péči. Přibližně 40 % populace má přístup k všeobecnému lékařství zdarma, zatímco ostatní hradí náklady v plné výši. Celkovou reformu systému zdravotní péče obklopuje značná nejistota, jelikož model všeobecného zdravotního pojištění se nachází ve složité situaci.
- (8) Měly by být řešeny potřeby v oblasti infrastruktury, aby se podpořil trvalý a vyvážený růst v budoucnosti. Poté, co v roce 2008 veřejné investice dosáhly nejvyšší hodnoty 5,2 % HDP, poklesly v roce 2013 na 1,8 % HDP a v roce 2014 pak lehce stouply, avšak stále byly hluboko pod průměrem EU. Kromě toho krize zřejmě vyvolala strukturální změny ve složení veřejných výdajů, které se odklánějí od investic a více směřují na běžné výdaje. Kapitálové výdaje tvořily v letech 2010–2013 v průměru pouze 4,8 % celkové částky, což je méně než polovina dlouhodobého průměru v období 1995–2008. Sedmileté období značně snížených veřejných investic mělo negativní dopad na kvalitu a přiměřenost infrastruktury a na vládní podporu nehmotných investic.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Strukturální saldo přepočítává Komise podle společně dohodnuté metodiky na základě informací uvedených v konvergenčním programu.

V oblasti bydlení, vodohospodářství, veřejné dopravy a kapacity pro zmírňování změny klimatu existují zásadní nedostatky. Poptávka po novém bydlení v hlavních městských oblastech země v současné době výrazně převyšuje nabídku. Ceny obytných nemovitostí i nájemné v městských oblastech v důsledku toho v roce 2014 prudce vzrostly, načež se růst v roce 2015 zpomalil. V současnosti nic neukazuje na nadhodnocení, ale překážky omezující odvětví stavebnictví a nabídku bydlení, z nichž některé souvisejí s veřejnou infrastrukturou, by v případě jejich neřešení mohly vést k riziku nerovnováhy. Přesuny vládních výdajů mají rovněž dopad na podporu výzkumu, vývoje a inovací z veřejného sektoru, která byla v roce 2014 pod úrovní z roku 2007. Pokud jde o veřejný výzkum a vývoj vyjádřený v procentech HDP, řadí se Irsko v současné době na 22. místo v Unii. To má negativní dopad na konkurenceschopnost malých a středních podniků.

- (9) Míra nezaměstnanosti je nižší než průměr EU, přičemž v březnu 2016 dosahovala 8,6 %. Dlouhodobá nezaměstnanost a nízká intenzita práce domácností však nadále vyvolávají obavy. I přes pokles míry dlouhodobé nezaměstnanosti v uplynulých letech dosahoval podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkové nezaměstnanosti ve čtvrtém čtvrtletí roku 2015 stále vysoké hodnoty 56,3 %, což je více než průměr EU (48,3 %). Podíl obyvatel žijících v domácnostech s velmi nízkou intenzitou práce byl v roce 2014 (poslední srovnatelné údaje) nejvyšší v EU (21,1 %) a obzvláště se týkal domácností s jedním rodičem. Podíl dětí (ve věku 0 až 17 let) ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením klesl v roce 2014 na 30,3 %, je však i nadále vyšší než průměr EU (27,8 %). Odpovídající údaj pro ohrožené osoby v domácnostech s jedním rodičem (62,5 % v roce 2014) je mnohem vyšší než průměr EU (48,2 %).
- (10) Irsko začalo postupně zavádět program JobPath, který má řešit potřeby dlouhodobě nezaměstnaných osob, a rozvíjí aktivací přístup na podporu těch, kteří mohou a přejí si hrát aktivnější úlohu v rámci pracovní síly. Nadále se ovšem potýká s problémem, jak rozšířit služby na podporu zaměstnanosti na osoby tradičně vyloučené z trhu práce, včetně osob se zdravotním postižením a s pečovatelskými povinnostmi. Celkově systém sociálního zabezpečení funguje dobře v tom, že zmírnil vliv krize na chudobu a nerovnost, přetrvávají ale překážky růstu podporujícího začlenění. Bylo dosaženo jistého pokroku v oblasti degresivního vyplácení dávek, avšak u některých domácností přetrvávají obavy ohledně „pastí neaktivity“. Čisté náklady na péči o dítě v Irsku vyjádřené jako procento ze mzdy patří k nejvyšším v Unii; u párů jsou druhé nejvyšší a pro rodiče samoživitele nejvyšší vůbec. Přetrvávají obavy ohledně kvality péče o děti. Například v roce 2014 byl počet absolventů vysokých škol, kteří pracují v oblasti předškolního vzdělávání a péče (15 %), nadále výrazně pod doporučenou úroveň. Stále existuje nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a v některých oblastech se objevil nedostatek kvalifikovaných pracovních sil, zatímco možnosti zvyšování kvalifikace a rekvalifikace zůstávají nedostatečné a snižování výdajů v oblasti vzdělávání by mohlo mít v budoucnu negativní dopad na výsledky vzdělávacího procesu.
- (11) Vysoké zadlužení soukromého sektoru odráží přetrvávající problémy znehodnocení úvěrů. Na konci června 2015 dosahoval nekonsolidovaný dluh soukromého sektoru 266,3 % HDP, což je výrazně nad průměrem eurozóny. Ačkoli podíl úvěrů v selhání v důsledku hospodářského oživení a restrukturalizace klesá, na konci roku 2015 patřil k nejvyšším v eurozóně a představoval přes 16 % všech domácích bankovních úvěrů. Kromě toho bylo na konci roku 2015 v prodlení 14,7 % hypoték, přičemž úvěry v prodlení více než dva roky představovaly téměř 10 % celkové zůstatkové hodnoty hypotečních úvěrů. Navzdory dosahovanému pokroku je většina restrukturalizace hypoték dočasná, což ukazuje na riziko opětovného selhání, zejména v případě zhoršení makroekonomických podmínek nebo vnějších otřesů. Problematickými oblastmi zůstávají rovněž úvěry na komerční nemovitosti držené domácími bankami a úvěry malých a středních podniků/podnikatelské úvěry, kde podíl úvěrů v selhání činí 37,3 %, resp. 13,8 %. K určitému pokroku dochází, avšak udržitelná restrukturalizace těchto úvěrů bude vyžadovat mnohem více času a úsilí. Stále nejsou dostatečně využívána úpadková řízení fyzických osob a podniků, tzv. examinership (soudní ochrana pro podniky v obtížích podle irského práva) a další prostředky pro částečné oddlužení domácností a podniků zaměřené na obnovu životaschopnosti. Zavádění centrálního registru úvěrů postupuje pomalu, ačkoli má zásadní význam pro podporu obezřetné úvěrové politiky.
- (12) Zákon o regulaci právních služeb z roku 2015 byl sice přijat, ale v pozdní fázi legislativního procesu byly učiněny ústupky právníkům profesím, které původní ambice reformy výrazně snížily. Provádění nového rámce je teprve na počátku a ještě je příliš brzy tvrdit, že skutečně posílí hospodářskou soutěž a sníží náklady. Právní služby jsou nutné pro všechna odvětví hospodářství a jejich cena ovlivňuje irskou konkurenceschopnost.

Skutečného snížení nákladů lze dosáhnout pouze tehdy, pokud ustanovení plánovaného regulačního rámce, jejichž cílem je posílit hospodářskou soutěž a snižovat náklady, budou po provedení veřejných konzultací uzákoněna nebo začleněna do předpisů vydávaných orgánem pro regulaci právních služeb.

- (13) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Irsku, kterou zveřejnila ve své zprávě o Irsku pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Irsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Irsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Evropské unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (14) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability a její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (15) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 a 3,

DOPORUČUJE Irsku v období 2016–2017:

1. V návaznosti na nápravu nadměrného schodku dosáhnout roční fiskální korekce ve výši 0,6 % HDP směřující k dosažení střednědobého rozpočtového cíle v letech 2016 a 2017. Využít neplánované příjmy plynoucí z dobrých hospodářských a finančních podmínek, jakož i z prodeje aktiv k rychlejšímu snižování zadlužení. Omezit zranitelnost hospodářskými fluktuacemi a otřesy, mimo jiné rozšířením daňové základny. Zlepšit kvalitu výdajů, zejména zvýšením nákladové efektivnosti zdravotní péče a důrazem na veřejné kapitálové výdaje na výzkum a vývoj a veřejnou infrastrukturu, především v oblasti dopravy, vodohospodářství a bydlení.
2. Rozšířit a urychlit provádění aktivačních politik s cílem zvýšit intenzitu práce domácností a řešit ohrožení dětí chudobou. Provádět opatření ke stimulaci zaměstnanosti prostřednictvím degresivního vyplácení dávek a doplňkových plateb. Zlepšit poskytování kvalitní, cenově dostupné celodenní péče o děti.
3. Dokončit trvalá restrukturalizační řešení, která omezí úvěry v selhání, zajistí udržitelnost dluhu domácností a podpoří věřitele, aby snížili zadlužení předlužených, avšak životaschopných podniků. Urychlit zavádění plně funkčního centrálního registru úvěrů, který bude zahrnovat všechny kategorie věřitelů i dlužníků.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Litvy na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Litvy z roku 2016**

(2016/C 299/17)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které Litva není uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016⁽³⁾. Litva by jako země, jejíž měnou je euro, měla vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Litvě. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Litva učinila v plnění jí určených doporučení přijatých dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (3) Dne 29. dubna 2016 předložila Litva svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Ve svém programu stability z roku 2016 Litva požádala o dočasnou odchylku ve výši 0,6 % HDP od požadované korekce směrem k dosažení střednědobého cíle v roce 2017, aby byly zohledněny rozsáhlé strukturální reformy, jež by měly mít pozitivní dopad na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. Dokud však nebude dosaženo konečné dohody, přetrvává ve vztahu k souboru reformních opatření a jejich provádění nejistota. Litva má dostatečné fiskální rezervy, aby mohla využít dočasné odchylky, avšak zdá se, že nesplňuje kritérium způsobilosti týkající se provádění reformy, aby mohla využít ustanovení o strukturálních reformách. Navíc v současné době není možné posoudit věrohodnost dopadu reformy odhadované vládou. Z tohoto důvodu nebyl dopad těchto reforem v požadované korekci k dosažení střednědobého rozpočtového cíle pro rok 2017 dosud zohledněn.
- (6) Na Litvu se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2016 vláda plánuje zlepšení celkového salda ze schodku ve výši 0,8 % HDP v roce 2016 na přebytek ve výši 0,9 % HDP v roce 2019. (Přepočtené ⁽²⁾) strukturální saldo by v roce 2016 i potom mělo zůstat nad střednědobým rozpočtovým cílem, jímž je strukturální schodek ve výši 1 % HDP. Postup korekce zahrnuje systémovou důchodovou reformou v roce 2016, avšak neodráží plánovanou strukturální reformu roce 2017. V programu stability se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP klesne z 39,9 % HDP v roce 2016 na 35,7 % HDP v roce 2019. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Opatření potřebná k podpoření plánovaných cílových schodků od roku 2018 však nebyla v dostatečné míře specifikována. Na základě prognózy Komise z jara 2016 dosáhne strukturální saldo -1,2 % HDP v roce 2016, což lze považovat za přiblížení se střednědobému rozpočtovému cíli, a v roce 2017 dosáhne -0,8 % HDP, což je nad střednědobým rozpočtovým cílem. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Litva by měla ustanovení Paktu o stabilitě a růstu víceméně dodržet.
- (7) Snížení podílu obyvatel v produktivním věku způsobené stárnutím, špatným zdravotním stavem populace a vysokou čistou mírou emigrace může poškodit růstový potenciál Litvy a v konečném důsledku její budoucí rozvrh konvergence, přičemž ohrožuje udržitelnost jejího důchodového systému a systému dlouhodobé péče. Odhaduje se, že do roku 2030 vznikne kumulativní ztráta ve výši 35 % obyvatelstva v produktivním věku. Pokud tento trend nebude zvrácen, ohrozí dostupnost vhodných zdrojů pracovní síly, udržitelnost dlouhodobého hospodářského růstu a systémů sociálního zabezpečení, zejména důchodového systému.
- (8) Stávající demografické trendy zdůrazňují potřebu provést v Litvě komplexní penzijní reformu, která bude řešit střednědobá rizika udržitelnosti a přiměřenosti stávajícího důchodového systému. Litva má v Unii jednu z nejvyšších měr chudoby mezi staršími osobami. V současné době však neexistuje mechanismus indexace pro státem poskytované důchody a výdaje na důchody ze sociálního pojištění jsou relativně nízké. Parlament dosud nepřijal vládou předložený návrh zákona na zavedení mechanismu indexace, navázání věku odchodu do důchodu na změny ve střední délce života po roce 2026 a zlepšení způsobu financování hlavní části penzí ze sociálního pojištění.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Jedná se o strukturální saldo přepočtené Komisí podle společně dohodnuté metodiky na základě informací obsažených v programu stability.

- (9) Zdravotní stav populace v Litvě je jeden z nejhorších v Evropské unii. Zejména úmrtnost populace ve věku 20 až 64 let je nejvyšší v Unii, což má významný dopad na potenciálně dostupnou pracovní sílu a produktivitu práce. Mezi nedostatky systému zdravotní péče patří nadměrné využívání nemocniční péče a nízké výdaje na prevenci a veřejné zdraví. Je nutné řešit negativní demografický vývoj.
- (10) Je důležité, aby Litva posílila investice do lidského kapitálu, aby zabránila některým negativním účinkům úbytku populace v produktivním věku a podpořila přechod Litvy k ekonomice s vyšší přidanou hodnotou. Ačkoli vzrostla úroveň dosaženého vzdělání, poměr žáků s nedostatečnými základními dovednostmi je vysoký. Je třeba vynaložit úsilí za účelem zajištění vysoce kvalitní výuky, což má zásadní význam pro řešení slabých výsledků a nedostatků ve vzdělávání. Dále existují nedostatky v kvalitě výuky ve vysokoškolském vzdělávání a jeho schopnosti podporovat inovace. Trvale nízká úroveň účasti dospělých na vzdělávání narušuje úsilí o zlepšení kvality lidského kapitálu a zvýšení produktivity. V některých odvětvích ekonomiky je patrný počínající nedostatek určitých dovedností. Očekává se, že v budoucnu se tento nedostatek dovedností stane ještě naléhavější. Silný růst mezd a zpomalení růstu produktivity mohou oslabit nákladovou konkurenceschopnost. Z tohoto důvodu je důležité zlepšit relevanci vzdělávání z hlediska trhu práce, zefektivnit strukturu a financování systému vzdělávání, rozvíjet celoživotní učení a zlepšit zaměření a účinnost aktivních politik na trhu práce. Litva přijala opatření ke zlepšení svých aktivních politik na trhu práce a dalších služeb na podporu žadatelů o zaměstnání, avšak stále existuje prostor pro lepší zacílení na specifické skupiny, zejména dlouhodobě nezaměstnané a osoby, jež nemají nezbytné dovednosti. Výdaje na účinná opatření aktivní politiky na trhu práce zůstávají omezené a sítě sociálního zabezpečení v Litvě jsou slabé. Přibližně 27 % litevské populace je ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením a platová nerovnost je jedna z nejvyšších v Unii. Vláda plánuje zlepšit rozsah a přiměřenost dávek v nezaměstnanosti a sociální pomoci, avšak příslušné právní předpisy nebyly dosud přijaty.
- (11) V parlamentu je nyní projednávána komplexní revize zákoníku práce a sociálního modelu. Záměrem je zvýšit flexibilitu vztahů na trhu práce a poskytnout více jistoty, avšak je nutné přijmout příslušné právní předpisy. Důležité je zapojení sociálních partnerů do provádění reformy a rozsáhlejší sociální dialog.
- (12) Od vypuknutí ekonomické krize dochází k pomalému ožívování investic, které bude v nadcházejících letech podpořeno strukturálními a investičními fondy EU. Nicméně k přijímání a využívání nových technologií nedocházelo v celé ekonomice a inovace jsou nízké, což brání růstu produktivity. Soukromé investice do výzkumu a inovací jsou rovněž nízké, patrně z důvodu nedostatečných pobídek pro výzkum a inovace v podnicích a pro spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem. Posílení soukromých investic by mohlo zmírnit rizika související se závislostí litevských veřejných investic do výzkumu a inovací na strukturálních a investičních fondech EU. Systém terciárního vzdělávání vykazuje nedostatky v kvalitě a ve výsledcích inovací a omezený stupeň spolupráce se zahraničními univerzitami a výzkumnými středisky. Systém výzkumu a inovací je roztržštěný a vyznačuje se překrýváním a duplicitou. To Litvě brání v dosažení kritického objemu kapacity v oblasti výzkumu a vývoje potřebné ke zvýšení inovativních znalostí. Je třeba zvýšit pobídky pro inovace a spolupráci mezi akademickou obcí a podnikatelskou sférou, mimo jiné rozvojem lidského kapitálu a investicemi do něj, což by mohlo zvýšit míru přenosu technologií do reálné ekonomiky. Zlepšení omezené kapacity litevských podniků k využívání externích znalostí a jejich používání k obchodním účelům by zvýšilo úroveň inovací.
- (13) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Litvy, kterou zveřejnila ve své zprávě o Litvě pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Litvě adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Litvě, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správou ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tým, že do

rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.

- (14) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

DOPORUČUJE Litvě v období 2016–2017:

1. Zajistit, aby se odchylka od střednědobého rozpočtového cíle v roce 2016 a 2017 omezila na rezervu spojenou se systémovou důchodovou reformou. Snížit daňové zatížení osob s nízkými příjmy přesunutím daňové zátěže na jiné zdroje, které méně omezují růst, a zlepšit dodržování daňových předpisů, zejména v oblasti DPH.
2. Posílit investice do lidského kapitálu a řešit nedostatek dovedností zlepšením relevance vzdělávání z hlediska trhu práce, zvýšením kvality výuky a vzděláváním dospělých. Rozšířit dosah a účinnost aktivních politik na trhu práce. Posílit úlohu mechanismů sociálního dialogu. Zlepšit výkonnost systému zdravotní péče posílením ambulantní péče, prevence chorob a podporou zdraví. Zlepšit rozsah a přiměřenost dávek v nezaměstnanosti a sociální pomoci.
3. Přijmout opatření na posílení produktivity a zlepšit přijímání a využívání nových technologií v celé ekonomice. Zlepšit koordinaci inovačních politik a podporovat soukromé investice, mimo jiné rozvojem alternativních způsobů financování.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Rumunska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Rumunska z roku 2016**

(2016/C 299/18)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy růstu potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které je Rumunsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Rumunsku pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Rumunsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zpráva obsahovala rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise zveřejnila výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Rumunsko nepotýká s makroekonomickou nerovnováhou.
- (3) Dne 28. dubna 2016 předložilo Rumunsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj konvergenční program z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k provádění opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Třetí program finanční pomoci pro zlepšení platební bilance (2013–2015) skončil v září 2015, aniž by bylo dokončeno přezkoumání. Třetí formální vyšetřovací mise (16.–30. června 2015) s cílem posoudit plnění podmínek programu nebyla uzavřena. Bylo sice dosaženo určitého pokroku v několika oblastech, avšak výsledky stávajícího programu i programů dřívějších byly v klíčových politických oblastech narušeny. Dohled po ukončení programu byl zahájen dne 1. října 2015 a bude pokračovat, dokud nebude splaceno alespoň 70 % výše úvěru poskytnutého v rámci prvního programu podpory platební bilance, tj. nejméně do jara 2018.
- (6) Na Rumunsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2016 vláda plánuje zhoršení celkového salda z $-0,7$ % v roce 2015 na $-2,9$ % HDP v roce 2016 a v roce 2017. Očekává se, že strukturální saldo se rovněž zhorší. Program plánuje odchýlit se od střednědobého rozpočtového cíle – strukturálního schodku ve výši 1 % HDP – kterého bylo dosaženo v letech 2014 a 2015, a neplánuje vrátit se k tomuto cíli během daného programového období. Podle konvergenčního programu má poměr veřejného dluhu k HDP zůstat během programového období pod hodnotou 40 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný pro rok 2016 a mírně příznivý pro rok 2017. Na základě prognózy Komise z jara 2016 existuje riziko výrazného odchýlení v roce 2016 i, pokud se politiky nezmění, v roce 2017. Kromě toho Komise ve své prognóze z jara 2016 předpokládá schodek veřejných financí ve výši 3,4 % HDP v roce 2017, což je nad úrovní referenční hodnoty 3 % HDP ze Smlouvy. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 spatřuje Rada riziko, že Rumunsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. K jeho dodržení proto budou třeba v roce 2016 a v roce 2017 zapotřebí další opatření.
- (7) Fiskální rámec v Rumunsku je zdravý ve svých ustanoveních, není však účinně uplatňován v praxi. Žádné z novějších fiskálních opatření zvyšujících schodek nebylo iniciováno ani přijato v rámci řádného rozpočtového procesu. V roce 2015 došlo k porušení požadavku na zařazení posouzení dopadu (ověřeného ministerstvem financí) nových legislativních iniciativ, které zvyšují veřejné výdaje nebo snižují veřejné příjmy, požadavku na dodržování výdajových stropů a požadavku navrhnout opatření na vyrovnání snížení příjmů. V praxi má však fiskální rada velmi málo času na rozpočtové návrhy reagovat a její stanoviska a doporučení nejsou dostatečně zohledňována. Zákon o státním rozpočtu z roku 2016 plánuje rozpočtový schodek ve výši 2,95 % HDP, což by vedlo k významné odchylce od střednědobého cíle. To představuje odklon od národního fiskálního rámce.
- (8) Zavádí se řada opatření ke zlepšení výběru daní a ke zlepšení dodržování daňových předpisů. Patří mezi ně povinné registrační pokladny, zpřísnění pravidel pro platby v hotovosti, nový postup registrace k DPH, intenzivnější kontroly ze strany Národního úřadu daňové správy (ANAF) a probíhající reorganizace tohoto úřadu. Avšak značné daňové úniky a nízká úroveň dodržování daňových předpisů zůstávají nadále výzvou. Nehlášená práce a nepříznané nebo jen částečně příznané příjmy nadále zatěžují daňové příjmy a narušují hospodářství. Účinnost opatření, včetně opatření přijatých Inspektorátem práce, k omezení nehlášené práce zůstává skrovná.
- (9) Právní úprava týkající se vyrovnání věkové hranice pro odchod do důchodu u mužů a žen čeká na schválení parlamentem od roku 2013. Jejím přijetím by se značně zvýšila účast starších žen na trhu práce, čímž by se snížily rozdíly mezi ženami a muži v důchodových systémech a zmírnilo by se riziko chudoby ve stáří pro ženy.

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (10) Podmínky na trhu práce se v roce 2015 zlepšily. Nezaměstnanost je nízká a míra zaměstnanosti roste. Dlouhodobá nezaměstnanost je pod průměrem EU. Nelze však opomenout přetrvávající významné výzvy, zejména ve vztahu k vysokému procentu mladých lidí, kteří nepracují ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, přičemž aktivní podpora jejich účinné aktivace je omezená.
- (11) Národní agentura pro zaměstnanost zaostává v oblasti poskytování individualizovaných služeb pro uchazeče o práci a má omezené služby pro zaměstnavatele, navzdory povinnému oznamování volných pracovních míst národní agentuře pro zaměstnanost. Byl přijat postup za účelem poskytování cílené, individualizované podpory pro různé kategorie nezaměstnaných, avšak dosud nebyl zaveden. Spolupráce mezi službami zaměstnanosti a sociálními službami je velmi omezená a aktivaci příjemců sociální pomoci dokonce ještě ztěžuje.
- (12) Přestože se minimální mzda, jež patří k nejnižším v Unii, od roku 2013 výrazně zvýšila, neexistence objektivních kritérií pro její stanovení je zdrojem nejistoty. Byla zřízena tripartitní pracovní skupina, jež má pracovat na reformě mechanismu stanovení minimální mzdy, avšak nadále neexistují jasné pokyny nebo kritéria, která by zohlednila jeho dopad na vytváření pracovních míst, sociální podmínky a konkurenceschopnost. Sociální dialog zůstává celkově slabý.
- (13) Riziko chudoby či sociálního vyloučení je v Rumunsku jedno z nejvyšších v Unii. Aktivace příjemců sociální pomoci pro trh práce je velmi omezená, zejména ve venkovských oblastech. Sociální referenční index, na němž je založena výše sociálních dávek, není pravidelně aktualizován/valorizován podle ekonomické situace, což může časem ovlivnit přiměřenost dávek. Zákon o minimálním příjmu na sociální začlenění, který by měl zlepšit zacílení a přiměřenost dávek a aktivní začlenění příjemců minimálního příjmu na sociální začlenění na trhu práce, byl zaslán ke schválení do parlamentu. Několik opatření z vládního „balíčku proti chudobě“ má nicméně za cíl tento problém řešit za použití integračního přístupu (vzdělávání, zdravotnictví, bydlení, sociální ochrana, doprava).
- (14) Rumunsko se stále potýká s výzvami v oblasti vzdělávání. Několik strategií se týká celoživotního učení, odborného vzdělávání a přípravy, terciárního vzdělávání a předčasného ukončování školní docházky. Míra předčasného ukončování školní docházky zůstává nicméně nadále značně nad průměrem EU, částečně v důsledku značných zpoždění v provádění strategie schválené v roce 2015. Preventivních a nápravných programů je poskrovnu. Zranitelné skupiny obyvatel, jako jsou Romové a děti z chudých rodin, nadále čelí překážkám v přístupu ke kvalitnímu vzdělání a v jeho dokončení, zejména ve venkovských oblastech. V oblasti předškolního vzdělávání a předškolní péče přijalo Rumunsko opatření na podporu účasti znevýhodněných žáků v mateřských školách (ve věku 3–6 let). Poskytování služeb péče o děti předškolního věku (0–3 let) zůstává omezené. Nedávno přijaté právní předpisy, jimiž se rozšiřují ustanovení o rodičovské dovolené, spolu s nedostatečnými pobídkami k práci mohou zvýšit překážky pro účast žen na trhu práce. Účast na vyšším sekundárním odborném vzdělávání a přípravě je nad průměrem EU, avšak míra předčasného ukončování docházky zůstává nadále vysoká. Podíl absolventů s terciárním vzděláním se zvyšuje, ale kvalita vysokoškolského vzdělání a jeho uplatnitelnost na trhu práce je omezená. Účast v programech vzdělávání dospělých je velmi nízká.
- (15) V Rumunsku jsou špatné výsledky v oblasti zdraví. Naděje dožití při narození je značně pod průměrem EU jak pro muže, tak pro ženy. Hlavními problémy zůstávají přístup ke zdravotní péči a přílišné spoléhání na nemocniční péči. Velmi rozšířené neoficiální platby omezují přístup ke zdravotní péči pro osoby s nízkými příjmy. Rumunsko přijalo opatření ke zlepšení přístupu ke zdravotní péči pro důchodce s nízkým příjmem a osoby ve vzdálených a izolovaných obcích. Vyvíjí se síť sociálních a zdravotnických mediátorů a byla navržena předloha zákona o veřejně prospěšných pracích. Deinstitutionalizace zdravotně postižených osob zůstává nadále výzvou.
- (16) Rumunsko již podniklo kroky k řešení nízkého financování systému zdravotní péče a jeho neefektivního využívání veřejných zdrojů. Tyto reformy zahrnovaly uhrazení nedoplatků v odvětví zdravotnictví, zvýšení udržitelnosti výdajů na léčivé přípravky, zavádění systému elektronického zdravotnictví, zlepšení financování systému zdravotnictví, vypracování strategie k přesunu prostředků z nemocniční péče směrem k preventivní a primární péči a rovněž centralizované postupy zadávání veřejných zakázek. Provádění národní strategie pro zdravotnictví na období 2014–2020 však zdržuje nedostatečná správní kapacita. Zejména účinnost systému zdravotnictví je omezená v důsledku zpoždění při racionalizaci odvětví nemocniční péče a přechodu z ústavní zdravotní péče na nákladově efektivnější ambulantní zdravotní péči.

- (17) V Rumunsku existují klíčové rozdíly v úrovni rozvoje mezi městskými a venkovskými oblastmi. Ve venkovských oblastech jsou zaznamenávány horší výsledky v zaměstnanosti, sociálních ukazatelích, zdravotnictví a vzdělávání a lidé se potýkají s mnohem menším přístupem ke vzdělání, zdravotním službám, základním i dalším veřejným službám v důsledku slabé a roztržité správní kapacity na místní úrovni. Na druhé straně je sociální a ekonomický rozvoj venkovských oblastí omezen v důsledku nedostatečně rozvinuté dopravní infrastruktury a omezené veřejné a soukromé dopravy ve spojení s vysokými náklady na dojíždění a omezeným přístupem k širokopásmové infrastruktuře. Nízká přidaná hodnota v zemědělství a nedostatek hospodářské diverzifikace ve venkovských oblastech brzdí rozvoj udržitelného hospodářství venkova. Velká část venkovské pracovní síly pracuje v samozásobitelském či částečně samozásobitelském zemědělství spojeném se skrytou nezaměstnaností nebo neplacenou prací v rodinách, nízkou produktivitou a chudobou. Balíček proti chudobě, který má být financován především z prostředků EU, stanoví integrovanou metodu boje proti chudobě, včetně chudoby ve venkovských oblastech. Existují plány na zřízení integrovaných obecních týmů nabízejících několik integrovaných služeb pro znevýhodněné obce, avšak tyto plány nebyly dosud realizovány.
- (18) Strategický rámec pro reformu veřejné správy existuje od roku 2014, avšak jeho provádění v roce 2015 vázlo. V roce 2016 byly přijaty některé klíčové iniciativy za účelem zvýšení transparentnosti a efektivity fungování veřejné správy. Nicméně zpoždění při přijímání obecních a transparentních metod v oblasti řízení lidských zdrojů, zejména u naboru/jmenování, hodnocení, mezd, kariérního postupu pro všechny kategorie zaměstnanců a odborné přípravy, ponechává u klíčových postupů a rozhodnutí prostor pro svévoli. Vedle nestabilních organizačních struktur má tato skutečnost negativní dopad na nezávislost a profesionalitu veřejné služby, a tudíž na její efektivitu. Složitě správní postupy, neefektivní systém zadávání veřejných zakázek a rozšířená korupce brzdí poskytování služeb (včetně služeb elektronické veřejné správy) občanům i podnikům. Nedostatečně využívanými zůstávají strategické plánování, programové rozpočtování, konzultace a tvorba politiky založená na faktech. Tyto problémy brání provádění důležitých politik v mnoha oblastech, včetně účinného využívání dostupných finančních prostředků EU a další finanční podpory.
- (19) Státní podniky s dominantním postavením v klíčových hospodářských odvětvích vykazují tendenci k nižší výkonnosti. Tyto podniky převažují zejména v některých klíčových odvětvích infrastruktury, neboť tvoří 44 % obratu a 77 % pracovních míst v odvětví energetiky a 24 % obratu a 28 % pracovních míst v odvětví dopravy. Mimořádné vládní nařízení č. 109/2011 o správě a řízení státních podniků bylo dne 10. května 2016 přeměněno v zákon se změnami, jež tento zákon lépe sldávají s mezinárodními osvědčenými postupy. Rumunsko znovu začalo nahrazovat přechodnou správu v několika státních podnicích profesionálními manažery, avšak pokrok je pomalejší, než bylo původně ohlášeno. Transparentnosti a odpovědnosti státních podniků by prospělo, kdyby se urychlilo přijímání ročních rozpočtů a schvalování a zveřejňování auditovaných ročních závěrek. Připravuje se nový zákon o privatizaci. Je však možné, že bude obsahovat ustanovení kolidující s právními předpisy v oblasti správy a řízení společností. Zvláště znepokojující je pravděpodobné překrývání pravomocí zvláštního správce pro privatizaci a managementu dané společnosti.
- (20) Navzdory úsilí soudních orgánů k řešení velké korupce zůstává korupce přítomna v mnoha hospodářských odvětvích; jsou do ní zapojeni jmenované i volené úřední osoby na všech úrovních státní správy, jakož i úředníci a zaměstnanci veřejných orgánů. Jsou prováděny významné reformy soudnictví, ale přetrvávají obavy ohledně vysokého pracovního vytížení soudních dvorů, předvídatelnosti a řádného výkonu soudních rozhodnutí a vnějšího nátlaku na soudnictví. V rámci mechanismu spolupráce a ověřování dostává Rumunsko doporučení v oblasti reformy soudnictví a boje proti korupci. Tyto oblasti proto nejsou v doporučeních určených Rumunsku zahrnuty.
- (21) Zlepšila se stabilita finančního odvětví. Toto odvětví však zůstává nadále zranitelným vůči tuzemským legislativním iniciativám. Nedávno přijatý zákon o oddlužení se zpětnou platností na stávající stav úvěrů může představovat problém pro některé úvěrové instituce a vést ke slabší úvěrové činnosti. Zákon může zvýšit rizika pro stabilitu finančního odvětví s dopady na celé hospodářství. Další vývoj, který může mít negativní dopad na banky, zahrnuje návrh, aby se úvěry v cizí měně převáděly na úvěry v místní měně, a některá soudní rozhodnutí týkající se nepřiměřených smluvních podmínek ve smlouvách o úvěru.
- (22) Nedostatečná nebo nekvalitní infrastruktura patří k nejproblematictějším faktorům podnikání v Rumunsku a představuje překážku pro obchod a hospodářský rozvoj. Přes nedávné mírné zlepšení zůstává Rumunsko na

posledním místě mezi srovnatelnými zeměmi regionu, pokud jde o vnímanou kvalitu dopravní a komunikační infrastruktury. Silniční a dálniční síť je ve srovnání se sítí srovnatelných členských zemí a rozlohou země malá. Opakovaně bylo odloženo přijetí hlavního dopravního plánu i doprovodná reforma železnic.

- (23) Veřejné investice od roku 2008 poklesly přes širokou dostupnost financování, zejména z fondů EU. Tento trend se v roce 2015 obrátil, ale veřejné investice mají od roku 2016 a v dalších letech zpomalit, protože provádění programu na období 2014–2020 ještě plně nezačalo a v zásobě není dostatek připravených projektů. Rumunsko vyvinulo a vyvíjí snahy o posílení spolupráce mezi ministerstvy, o reorganizaci systému zadávání veřejných zakázek a o zlepšení plánování a realizace investičních projektů. Příprava veřejných investičních projektů zůstává nicméně nadále nedostatečná a snadno podléhá vnějším vlivům. Výběru projektů nadále brání neexistence střednědobého až dlouhodobého plánování a strategických priorit, nutnost dosáhnout shody mezi mnoha subjekty s rozhodovací pravomocí, omezená vynucovací pravomoc oddělení pro hodnocení veřejných investic na ministerstvu veřejných financí a neexistence kritérií výběru v národním programu pro místní rozvoj.
- (24) Navzdory výrazným zlepšením nákladové konkurenceschopnosti a výsledkům obchodu zůstává nenákladová konkurenceschopnost Rumunska nadále výzvou. Strukturální překážky brání přechodu na hospodářství s vyšší přidanou hodnotou a omezují schopnost Rumunska zlepšit udržitelný růst. Složitost správních postupů, neustálenost fiskální a daňové politiky a slabé podnikatelské prostředí nadále zatěžují investiční rozhodnutí. Vysoké daňové úniky a nehlášená práce snižují daňové příjmy a narušují hospodářství. Přístup k financování zůstává pro malé a střední podniky nadále omezený.
- (25) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Rumunska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Rumunsku pro rok 2016. Posoudila také konvergenční program a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Rumunsku adresována v předchozích letech. Zohlednila nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Rumunsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správou ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4.
- (26) Na základě tohoto posouzení projednala Rada konvergenční program, přičemž její stanovisko⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Rumunsku v období 2016–2017:

1. Omezit odchýlení od střednědobého rozpočtového cíle v roce 2016 a dosáhnout roční fiskální korekce ve výši 0,5 % HDP v roce 2017, ledaže bude s nižším úsilím dodržen střednědobý rozpočtový cíl. Zajistit uplatňování fiskálního rámce a dále posílit dodržování daňových předpisů a výběr daní. Zajistit, aby legislativní iniciativy nenarušovaly právní jistotu a neohrožovaly finanční stabilitu. V nezbytném případě přijmout opatření na zmírnění těchto rizik.
2. Posílit služby národní agentury pro zaměstnanost pro zaměstnavatele a uchazeče o práci, zejména přizpůsobením služeb profilu uchazečů o práci, jejich lepším propojením se sociální pomocí, včetně sociálních služeb, a navázáním kontaktu s neregistrovanými mladými lidmi. Na základě konzultace se sociálními partnery vypracovat objektivní kritéria pro stanovení minimální mzdy. Přijmout opatření pro prevenci předčasného ukončování školní docházky a zvýšit poskytování kvalitního vzdělávání, zejména mezi Romy. Přijmout opatření ve věci vyrovnání věkové hranice pro odchod do důchodu pro muže a pro ženy.
3. Omezit neoficiální platby v systému zdravotní péče a zvýšit dostupnost ambulantní péče. Posílit nezávislost a transparentnost řízení lidských zdrojů ve veřejné správě. Zjednodušit správní postupy pro podniky a občany. Posílit správu a řízení státních podniků.

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

4. Zlepšit přístup k integrovaným veřejným službám, rozšířit základní infrastruktury a podporovat diverzifikaci hospodářství, zejména ve venkovských oblastech. Přijmout a provádět hlavní dopravní plán. Posílit hierarchizaci a přípravu projektů veřejných investic.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Finska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Finska z roku 2016**

(2016/C 299/19)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které je Finsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Finsko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby bylo doporučení splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Finsku. Ve zprávě byl posouzen pokrok, jež Finsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

Evropa 2020. Zahrnovala též hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Výsledky hloubkového přezkumu představila Komise dne 8. března 2016. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Finsko se potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Především je třeba vypořádat se se snížením konkurenceschopnosti naakumulovaným během několika let zejména v důsledku růstu mezd, který dlouhodobě přesahoval růst produktivity, což vedlo k prudkému zhoršení stavu běžného účtu v letech 2008 až 2012. Analýza také poukázala na existenci faktorů, jež mohou ve středně a dlouhodobém horizontu ohrožovat udržitelnost již tak napjatých veřejných financí.

- (3) Dne 14. dubna 2016 předložilo Finsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech o uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Program stability z roku 2016 uvádí, že mimořádný příliv uprchlíků má značný dopad na rozpočet, a rozsah a povahu těchto dodatečných rozpočtových nákladů odpovídajícím způsobem dokládá. Podle Komise dosáhly způsobilé dodatečné výdaje v roce 2015 0,05 % HDP a pro rok 2016 se v současnosti odhadují na 0,2 % HDP. Ustanovení čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1466/97 řeší tyto dodatečné výdaje, neboť příliv uprchlíků představuje mimořádnou událost, jeho dopad na veřejné finance Finska je značný a dočasné odchýlení od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle neohroží udržitelnost. Rozsah požadované korekce v zájmu postupného dosažení střednědobého rozpočtového cíle na rok 2015 byl proto s ohledem na tyto náklady snížen. Pokud jde o rok 2016, závěrečné posouzení, které se bude týkat i příslušných částek, bude provedeno na jaře 2017 na základě zjištěných údajů poskytnutých finskými orgány.
- (6) Na Finsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Jelikož hrubý vládní dluh Finska překročil v roce 2015 referenční hodnotu 60 % HDP, zveřejnila Komise dne 18. května 2016 zprávu v souladu s čl. 126 odst. 3 SFEU. Ze závěrů analýzy vyplynulo, že kritérium veřejného dluhu by mělo být považováno za splněné. V programu stability z roku 2016 plánuje vláda zlepšení celkového salda na –2,5 % HDP v roce 2016 a dále až na –1,3 % v roce 2020. Střednědobého rozpočtového cíle – strukturálního schodku ve výši 0,5 % HDP – hodlá vláda dosáhnout do roku 2019. Poměr veřejného dluhu k HDP by měl podle programu stability dosáhnout vrcholu v roce 2019 na úrovni 67,4 % a v roce 2020 klesnout na 67,2 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Opatření, jež jsou k dosažení střednědobého rozpočtového cíle do roku 2019 nutná, nejsou dostatečně konkrétní. Podle prognózy Komise z jara 2016 existuje v roce 2016 riziko určitého odchýlení od doporučené korekce. Závěry pro rok 2016 by se v případě, že by posouzení nezahrnovalo rozpočtové dopady mimořádného přílivu uprchlíků, nezměnily. Nedojde-li ke změně politiky, existuje riziko značného odchýlení od doporučené korekce v roce 2017. Poměr dluhu k HDP by měl v roce 2017 pokračovat v růstu a dosáhnout 66,9 %. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že hrozí, že Finsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. K jeho dodržení proto budou v roce 2016 a 2017 nutná další opatření.
- (7) V důsledku stárnutí obyvatelstva a úbytku pracovní síly by do roku 2030 měly výdaje na důchody a zdravotní a dlouhodobou péči vzrůst z 23,1 % v roce 2013 na 26,9 % HDP. V lednu 2016 schválilo Finsko důchodovou reformu, která počínaje rokem 2027 propojí zákonem stanovený věk odchodu do důchodu se změnami střední

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

délky života. Výdaje na sociální a zdravotní služby zajišťované obcemi činí 10 % HDP. Nedojde-li k reformě systému, porostou tyto výdaje dle předpokladů o 2,4 % ročně v nominálním vyjádření a vzroste jejich podíl na HDP. Zatím byly dohodnuty základní rysy rozsáhlé správní reformy a restrukturalizace zdravotních a sociálních služeb. Mezi hlavní cíle reformy patří zmenšení mezery udržitelnosti v dlouhodobém horizontu o 3 miliardy EUR, a to pomocí lepší kontroly nákladů. Té se dosáhne integrací služeb, většími zajišťovateli služeb a digitalizací. Veškeré detaily je ještě třeba rozpracovat a vytvořit plány, podle nichž budou změny probíhat, aby mohla být reforma zavedena podle plánu od roku 2019. Dle oznámení vlády budou opatření k zavedení reformy představena na konci roku 2016. Vzhledem k rozsahu a napjatému časovému harmonogramu reformy bude její zavedení výzvou. Proto je důležité, aby byly legislativní návrhy přijaty včas.

- (8) V zájmu obnovení konkurenceschopnosti Finska je nutné zlepšit fungování pracovního trhu, a to několika způsoby. Celkově docházelo od konce roku 2013, kdy byla na centrální úrovni sjednána dohoda o mzdách, jen k mírnému zvyšování mezd. Na základě dohody meziroční růst sjednaných mezd zpomalil z 1,3 % v posledním čtvrtletí 2013 na 0,5 % ve čtvrtém čtvrtletí 2015. V červnu 2015 se sociální partneři rozhodli dohodu prodloužit do roku 2016. Růst produktivity práce se však zatím neobnovil, a nominální jednotkové náklady práce proto dle předpokladů porostou, byť pomaleji. Vedla se jednání v zájmu obnovení nákladové konkurenceschopnosti. Dne 29. února 2016 se sociální partneři dohodli na Paktu pro konkurenceschopnost. Tuto dohodu je třeba předtím, než ji bude možné uplatňovat, převést do odvětvových dohod. Pakt pro konkurenceschopnost budou doplňovat opatření sjednaná mezi sociálními partnery, jež zajistí větší pružnost trhu práce, a nový model růstu mezd založený na ukotvení mezd v ostatních odvětvích podle odvětví vystavených zahraniční konkurenci. Opatření na trhu práce je důležité zavádět tak, aby byla plně respektována role sociálních partnerů.
- (9) Vzhledem ke klesajícímu počtu obyvatel v produktivním věku je důležité zvýšit míru účasti na trhu práce. To vyžaduje trvalé úsilí s cílem integrovat do pracovního trhu starší pracovníky, mladé lidi, dlouhodobě nezaměstnané a osoby s nízkou kvalifikací. Míra zaměstnanosti klesla v roce 2015 ze svého maxima před krizí v roce 2008, kdy byla na úrovni 70,6 %, o více než dva procentní body na 68,5 %, zatímco nezaměstnanost vzrostla z 6,4 % na 9,4 %. Míra zaměstnanosti starších osob se postupně zlepšuje, zůstávají však některé možnosti předčasného odchodu do důchodu v podobě rozšířených dávek v nezaměstnanosti pro starší pracovníky až do odchodu do důchodu (tzv. „tunel nezaměstnanosti“), což, pokud nebude redukováno, by mohlo omezit pozitivní dopad důchodové reformy schválené v roce 2016. Dopady změn ohledně parametrů týkajících se „tunelu nezaměstnanosti“ v předchozí důchodové reformě budou posouzeny v roce 2019. Dlouhodobá nezaměstnanost mezi roky 2008 a 2014 značně vzrostla, a sice z 1,2 % na 1,9 % celkové pracovní síly, přestože mnoho dlouhodobě nezaměstnaných se nakonec přestalo řadit mezi ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Nezaměstnanost mladých lidí vzrostla v roce 2015 na 22,4 %. Nejvíce jsou nedostatečnou výkonností trhu práce postiženy osoby s nízkou kvalifikací. Škrty v rozpočtu na aktivní politiku na trhu práce v době, kdy je po takových opatřeních zvýšená poptávka, by mohly ohrozit příležitost uvedených skupin k návratu do práce. Z hlediska aktivace by komplexní systém sociálního zabezpečení se svými nejrůznějšími druhy dávek mohl vést ke značné neaktivitě a vzniku pastí nízké mzdy. Vzhledem k rozpočtovým škrtnutím v aktivní politice na trhu práce je odstranění těchto pastí a zavedení pobídek k přijímání práce, jako je více možností kombinovat práci a sociální dávky, obzvláště důležité. Příchod poměrně velkého počtu migrantů a uprchlíků do Finska v roce 2015 by mohl zvrátit následky stárnutí obyvatelstva, ovšem pouze pokud budou úspěšně začleněni do trhu práce a systému vzdělávání. Na trhu práce existují problémy se sladěním poptávky a nabídky, částečně způsobené strukturální změnou ekonomiky, neboť nová pracovní místa vznikají v jiných geografických oblastech a v jiných odvětvích, než ve kterých pracovní místa zanikají. Jsou potřeba opatření, díky nimž by bylo více dostupného bydlení v Helsinkách a okolí, a účinné politiky, jež by lidem pomohly doplnit si kvalifikaci a najít si práci.
- (10) Podnikatelské prostředí je ve Finsku stejně dobré jako v jiných vyspělých ekonomikách nebo dokonce lepší. Nedostatečná konkurence zejména ve službách zaměřených primárně na domácí trh, jako je maloobchod a dopravní služby, má však vliv na celkovou konkurenceschopnost finské ekonomiky. Mezi překážkami pro vstup a růst na některých trzích uvádějí podniky přílišné regulační požadavky. Tyto přílišné požadavky je třeba v zájmu podpory podnikání a investic odstranit. V maloobchodním sektoru přinese reforma předpisů územního plánování flexibilnější pravidla, pokud jde o velikost a umístění obchodů. Obchodovatelný sektor se nadále restrukturalizuje a prospěl by mu vznik nových trhů, výrobků a služeb, zejména těch s vysokou přidanou hodnotou. Strukturální změnu by mohly podpořit politiky na podporu expanze, internacionalizace a inovace

společností. Legislativní změny byly schváleny na podzim 2015, většina z nich by se však měla začít provádět až v letech 2016 až 2018. Vláda oznámila další strukturální reformy s cílem zvýšit konkurenci na trhu.

- (11) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Finska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Finsku pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Finsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Finsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (12) Na základě tohoto posouzení projednala Rada program stability a její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (13) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení projednala Rada národní program reforem a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 2 a 3,

DOPORUČUJE Finsku v období 2016–2017:

1. Dosáhnout roční fiskální korekce v zájmu dosažení střednědobého rozpočtového cíle ve výši nejméně 0,5 % HDP v roce 2016 a 0,6 % HDP v roce 2017. Použít neplánované příjmy k rychlejšímu snižování míry veřejného zadlužení. Zajistit včasné přijetí a provádění správní reformy s cílem zlepšit nákladovou efektivitu sociálních a zdravotních služeb.
2. Zajistit, aby systém stanovování mezd podporoval místní systém kolektivního vyjednávání a odstranil nepružnost a zlepšil tak konkurenceschopnost a přispěl k větší orientaci průmyslových odvětví na vývoz, přičemž zároveň bude respektovat roli sociálních partnerů. Zvýšit pobídky k přijímání práce a zajistit cílenou a dostatečně aktivní politiku na trhu práce, a to i pro osoby přistěhovaleckého původu. Přijmout opatření ke zmírnění nesouladu v pracovní nabídce a poptávce mezi regiony a mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi.
3. Pokračovat ve snaze zvýšit konkurenci ve službách, zejména v maloobchodním sektoru. Podporovat podnikání a investice, mimo jiné snížením administrativní a regulační zátěže, s cílem posílit růst produkce s vysokou přidanou hodnotou.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Lotyšska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Lotyšska z roku 2016**

(2016/C 299/20)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a ⁽²⁾ Rady (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které Lotyšsko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Lotyšsko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Lotyšsku za rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Lotyšsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (3) Dne 14. dubna 2016 předložilo Lotyšsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Lotyšsko si ve svém programu stability z roku 2016 vyžádalo dočasnou odchylku ve výši 0,5 % HDP od postupu korekce požadovaného ke splnění střednědobého rozpočtového cíle v roce 2017, aby byly zohledněny zásadní strukturální reformy s pozitivním dopadem na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, a zejména pak probíhající reforma zdravotnictví, jež vychází ze strategie pro zdravotnictví na období 2014–2020. Podrobnosti o této reformě jsou shrnuty v programu stability. Cílem je navýšit veřejné financování zdravotnictví ze 3 % HDP v roce 2015 na 4 % HDP do roku 2020. Odhaduje se, že úplné provedení reformy zvýší do roku 2023 zaměstnanost o 0,6 % a úroveň HDP o 2,2 %, což bude mít pozitivní dopad na stav veřejných financí v dlouhodobém horizontu. Pozitivní dopad na růst a dlouhodobou udržitelnost veřejných financí je považován za realistický. Lotyšsko lze v současnosti považovat za způsobilé pro udělení vyžádané dočasné odchylky v roce 2017, pokud přiměřeným způsobem provede schválené reformy, jejichž provádění bude předmětem sledování v rámci evropského semestru. Výše povolené dočasné odchylky však závisí na dodržení minimální orientační hodnoty (tj. strukturálního schodku ve výši 1,7 % HDP). V důsledku toho je v prognóze Komise z jara 2016 uvedeno rozpětí pro dodatečnou dočasnou odchylku ve výši 0,1 % HDP v roce 2017.
- (6) Na Lotyšsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2016 vláda plánuje postupné zlepšování celkového salda až na 0,5 % HDP v roce 2019. V plánovaném postupu korekce vedoucím ke splnění střednědobého rozpočtového cíle – schodku ve výši 1 % HDP ve strukturálním vyjádření – jsou zohledněny vyžádané odchylky spojené se systémovou důchodovou reformou v letech 2017 a 2018 a zásadní strukturální reformou zdravotnictví v období 2017–2019. Podle programu stability se předpokládá, že poměr veřejného dluhu k HDP vzroste na 40 % v roce 2016 a poté klesne na 38 % v roce 2018. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Nebyla však dostatečně specifikována opatření na podporu plánovaných cílových schodků od roku 2017. Celkové posouzení v prognóze Komise z jara 2016 ukazuje na nebezpečí určitého odchýlení v roce 2016, a nedojde-li ke změně politiky, rovněž v období 2016–2017. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Lotyšsko by mělo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu víceméně dodržet. Nicméně pro zajištění souladu v roce 2016 budou zapotřebí další opatření.
- (7) Nabídka pracovních sil omezuje klesající počet obyvatel v produktivním věku a růst mezd je vyšší než produktivita, což ohrožuje nákladovou konkurenceschopnost. Na podporu konkurenceschopnosti jsou tudíž nezbytná opatření ke zvýšení zaměstnatelnosti a lidského kapitálu.
- (8) Míra ohrožení chudobou a sociálního vyloučení je v Lotyšsku jedna z nejvyšších v EU. Pokračují přípravné práce na zavedení minimální výše příjmu, ale provedení tohoto opatření je nejisté a šance na jeho univerzální uplatnění v důsledku fiskálních nákladů slábne. Kromě toho se od roku 2009 nezlepšila přiměřenost dávek sociální pomoci, což brání efektivnímu snižování chudoby. Předpokládá se, že reforma minimální výše příjmu stávající roztržitost systému sociální pomoci zmírní a bude pobídkou ke zvýšení zaměstnanosti.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (9) Rozsah aktivačních opatření je nadále nízký, zejména u dlouhodobě nezaměstnaných. To v kombinaci se špatnými zdravotnickými a nedostatečnými sociálními službami brání účinnému znovuzačlenění na trhu práce. Intenzivnější přijímání aktivačních opatření by zvýšilo zaměstnanost.
- (10) Nízká míra veřejného financování zdravotní péče, vnitřní strukturální nedostatky, vysoká finanční spoluúčast a neoptimální nákladová efektivnost způsobují, že se velké části obyvatelstva nedostává potřebné zdravotní péče. Dává se přednost přístupu ke zdravotní péči v kritických případech, ale obecnou nabídku služeb snižují finanční omezení.
- (11) Ačkoli Lotyšsko dosáhlo pokroku v reformě systému vysokoškolského vzdělávání, konkrétně poskytováním pobídek, které odměňují kvalitu, a vytvořením nezávislého akreditačního systému, je třeba zlepšit odborné vzdělávání a přípravu, zejména pokud jde o reformu vzdělávacích programů a vytvoření právního rámce pro programy učňovského typu, aby se zlepšila jejich kvalita a dostupnost. Při vytváření programů učňovského typu mohou sehrát roli sociální partneři, jak je naznačeno v zákoně o odborném vzdělávání.
- (12) Problémy v oblasti inovací, nedostatky v podnikatelském prostředí a zmenšující se objem pracovních sil brzdí investice. Nedostatečná motivace k inovacím a roztržitá výzkumná základna Lotyšsku brání v rychlém a efektivním přechodu k činnostem, jež mají vyšší přidanou hodnotu a jsou více založeny na znalostech. Investicím dále brání i nízká ochrana investorů při uplatňování insolvenčního systému spolu s neefektivností veřejné správy.
- (13) Vláda podnikla kroky k omezení současné roztržitosti základny veřejného výzkumu, zlepšení jeho kvality a posílení inovační schopnosti podnikatelského sektoru. I navzdory dosaženému pokroku se však veřejné investice i investice podniků do výzkumu a inovací stále pohybují na velmi nízké úrovni ve srovnání s průměrem EU. V konsolidaci výzkumné základny je třeba pokračovat spolu se zvyšováním počtu výzkumných pracovníků a kvality výzkumu. Soukromé investice do inovací by podnítilo úplné provedení reforem založených na strategii pro inteligentní specializaci a plné využívání všech stávajících nástrojů politiky.
- (14) Insolvenční řízení podniky vnímají jako překážku bránící investicím, jelikož míra návratnosti aktiv je nízká a insolvenční správci podléhají jen omezenému dohledu.
- (15) Lotyšsko zavedlo několik úspěšných iniciativ na zlepšení efektivnosti a kvality systému soudnictví. Nicméně, ačkoli je systém předcházení střetu zájmů v případě úředníků veřejné správy komplexní, je zároveň složitý a nepružný, neboť upřednostňuje soulad s formálními požadavky před podstatou jednotlivých případů. Protikorupční úřad byl navíc oslaben v důsledku vnitřních neshod, které vedly k jeho nestabilitě a snížily důvěru občanů v jeho činnost i vůli dávat prioritu vysoce sledovaným případům.
- (16) K nastolení příznivého investičního prostředí nevede ani obecná neefektivnost veřejné správy, působená především vysokou fluktuací zaměstnanců, zpožděním v provádění reformy veřejné správy a slabým projektovým řízením. Odměňování ve veřejném sektoru neodpovídá svěřeným povinnostem.
- (17) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Lotyšska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Lotyšsku za rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Lotyšsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Lotyšsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3.
- (18) Na základě tohoto posouzení projednala Rada program stability, přičemž její stanovisko⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

(1) Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Lotyšsku v období 2016–2017:

1. Zajistit, aby se odchylka od postupu korekce vedoucího ke splnění střednědobého rozpočtového cíle v letech 2016 a 2017 omezovala na příspěvek spojený se systémovou důchodovou reformou a zásadní strukturální reformou ve zdravotnictví. Snížit daňové zatížení osob s nízkými příjmy využitím prorůstového přesunu k environmentálním daním a daním z nemovitosti a zlepšením dodržování daňových předpisů.
2. Zlepšit přiměřenost dávek sociální pomoci a posílit opatření, jež příjemcům pomohou najít si a udržet zaměstnání, mimo jiné zajištěním většího rozsahu aktivačních opatření. Urychlit reformu vzdělávacích programů v oblasti odborného vzdělávání, se zapojením sociálních partnerů vytvořit právní rámec pro programy učňovského typu a zvýšit jejich nabídku. Zlepšit dostupnost, kvalitu a nákladovou efektivnost systému zdravotnictví.
3. Pokračovat v konsolidaci výzkumných institucí a poskytnout pobídky pro soukromé investice do inovací. Posílit systém předcházení střetu zájmů a vytvořit společný právní rámec pro všechny zaměstnance veřejné správy. Zvýšit odpovědnost insolvenčních správců a veřejný dohled nad nimi.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Dánska na rok 2016 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Dánska z roku 2016**

(2016/C 299/21)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které Dánsko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Dánsku pro rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Dánsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 26. dubna 2016 předložilo Dánsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj konvergenční program z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

(EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

- (5) Na Dánsko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2016 plánuje vláda zlepšit celkové saldo a v roce 2020 dosáhnout vyrovnaného rozpočtu. Střednědobého rozpočtového cíle – strukturálního schodku ve výši 0,5 % HDP – bude podle projekcí v roce 2016 dosaženo. Poměr veřejného dluhu k HDP by měl podle konvergenčního programu v roce 2020 dosáhnout 35,1 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Podle prognózy Komise z jara 2016 Dánsko splní doporučenou fiskální korekci v roce 2016 i 2017. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že Dánsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodrží.
- (6) Podmínkou udržitelného růstu v Dánsku je zajištění dostatečné nabídky pracovních sil za situace, kdy obyvatelstvo stárne. Řada zásadních reforem trhu práce přijatých v posledních letech si klade za cíl zejména zvýšení pobídek k práci a zlepšení účinnosti aktivních politik na trhu práce. Zmíněné reformy by mohly Dánsku pomoci splnit jeho cíl pro zaměstnanost v rámci strategie Evropa 2020 a podpořit udržitelnost jeho modelu sociálního systému. Ke splnění národního cíle týkajícího se sociálního začlenění, v rámci kterého má dojít ke snížení počtu osob žijících v domácnostech s velmi nízkou intenzitou práce, má však Dánsko ještě velmi daleko. Vyřešit je nutno otázku začleňování na trhu práce a zlepšení zaměstnatelnosti znevýhodněných skupin. Týká se to především osob z řad přistěhovalců ze zemí mimo EU, včetně osob, která v Dánsku žijí již dlouho dobu, a mladých lidí s nízkým stupněm dosaženého vzdělání. Situaci nově příchozích uprchlíků a přistěhovalců by mohla zlepšit opatření pro pracovní integraci dohodnutá v roce 2016 na jednáních tripartity. Je však zapotřebí přijmout ještě další opatření, aby došlo k efektivnějšímu začlenění i jiných marginalizovaných skupin na trh práce.
- (7) K udržení relativně vysoké úrovně sociálního zabezpečení v Dánsku je zapotřebí rychlejší růst produktivity. V posledních dvaceti letech byl však tento růst velmi pomalý. Jedním z faktorů, které na tom mají podíl, je pokračující nedostatek konkurence v sektoru služeb pro domácí trh, zejména v maloobchodu a stavebnictví. Dánsko proto musí zvýšit úsilí o zlepšení produktivity ve stavebnictví tím, že odstraní překážky, a kde to bude nutné, zajistí přiměřené režimy pro získání oprávnění. Dále je zapotřebí zmírnit omezení týkající se maloobchodních provozoven, což lze provést především v rámci reformy, jež vláda nastínila.
- (8) Celková úroveň investování v Dánsku je od prudkého propadu soukromých investic v době hospodářské krize nízká. Částečně to odráží nízkou úroveň investic do bydlení po té, co praskla bublina na trhu s nemovitostmi, a nevyužitou kapacitu korporátního sektoru. Intenzivnější podpora investic by Dánsku pomohla posílit hospodářský růst a zvýšit produktivitu. Překážky pro investice byly zjištěny v odvětví služeb a výzkumu. V odvětví maloobchodu a stavebnictví existují překážky pro vstup, což negativně ovlivňuje konkurenci a růst produktivity. Mohlo by se vynaložit větší úsilí na podporu transformace výsledků univerzitního výzkumu do podnikových inovací.
- (9) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Dánska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Dánsku pro rok 2016. Posoudila také konvergenční program a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Dánsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Dánsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správou ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. (1) a (2).
- (10) Na základě tohoto posouzení projednala Rada konvergenční program a její stanovisko⁽²⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. (1).

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Dánsku v období 2016–2017:

1. Dodržet v roce 2016 střednědobý rozpočtový cíl a dosáhnout roční fiskální korekce ve výši 0,25 % HDP, aby došlo ke splnění střednědobého rozpočtového cíle v roce 2017.
2. Posílit produktivitu a soukromé investice zvýšením konkurence v sektoru služeb pro domácí trh, zejména usnadněním vstupu na trh v odvětvích maloobchodu a stavebnictví. Podnítit spolupráci podniků a vysokých škol.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Slovinska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Slovinska z roku 2016**

(2016/C 299/22)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik na rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17. a 18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které je Slovinsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18. a 19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Slovinsko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby bylo uvedené doporučení splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Slovinsku za rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Slovinsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

v rámci strategie Evropa 2020. Do zprávy byly rovněž zahrnuty výsledky hloubkového přezkumu podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise předložila výsledky hloubkového přezkumu. Analýza Komise vedla k závěru, že se Slovinsko potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Nebezpečí představují nedostatky v bankovním sektoru, zadlužení podniků, nedostatek investic a ohrožení dlouhodobé fiskální udržitelnosti, které bude třeba řešit. Slovinský bankovní sektor si opět získal důvěru. Růst úvěrů však zůstává i nadále negativní a míra úvěrů v selhání je i nadále poměrně vysoká. Je nezbytné, aby se Slovinsko vypořádalo s ohrožením fiskální udržitelnosti, které je způsobeno zvyšujícím se tlakem na jeho systém zdravotní péče a důchodový systém, a snížilo vyšší veřejný dluh. Je třeba dále snižovat překážky pro investice, zejména v oblasti veřejné správy. Je třeba více zapojovat sociální partnery do navrhování a provádění politik strukturálních reforem, zejména v oblasti důchodů, zdravotní péče, dlouhodobé péče a trhu práce.

- (3) Dne 15. dubna 2016 předložilo Slovinsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Při plánování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020 byla zohledněna příslušná doporučení pro jednotlivé země. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Komise poskytla další podrobnosti o tom, jak bude toto ustanovení využívat, v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Program stability Slovinska z roku 2016 ukazuje, že na rozpočet má významný dopad mimořádný příliv uprchlíků, a poskytuje dostatečné důkazy o rozsahu a charakteru těchto dodatečných rozpočtových nákladů. Podle Komise činily v roce 2015 dodatečné způsobilé výdaje 0,06 % HDP a pro rok 2016 se v současnosti odhadují na 0,07 % HDP. Ustanovení čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1466/97 řeší tyto dodatečné výdaje, neboť příliv uprchlíků představuje mimořádnou událost, jeho dopad na veřejné finance Slovinska je značný a dočasné odchýlení od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle neohroží udržitelnost. Vzhledem k tomu, že toto ustanovení neplatí pro rok 2015, protože Slovinsko podléhalo postupu při nadměrném schodku, bude na jaře roku 2017 na základě zjištěných údajů, které poskytnou slovinské orgány, uskutečněno konečné posouzení roku 2016, včetně způsobilých částek.
- (6) Poté, co byl zrušen postup při nadměrném schodku, se na Slovinsko vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Vláda ve svém programu stability z roku 2016 plánuje postupné zlepšení celkového salda ze schodku ve výši 2,2 % HDP v roce 2016 na 0,4 % HDP v roce 2019. Střednědobého rozpočtového cíle – vyrovnaného strukturálního rozpočtu, který nesplňuje požadavky Paktu o stabilitě a růstu – by mělo být dosaženo v roce 2020, tedy mimo programové období. Přepočtené strukturální saldo⁽²⁾ však ukazuje na strukturální schodek ve výši 1,2 % HDP v roce 2019. Podle programu stability by měl poměr veřejného dluhu k HDP klesnout v roce 2016 na 80,2 % HDP a v roce 2019 dále klesnout na 73,8 % HDP. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Avšak opatření potřebná k dosažení plánovaných cílových schodků od roku 2017 nebyla dostatečně specifikována. Na základě prognózy Komise z jara 2016 se produkční mezera Slovinska v roce 2017 odhaduje na 1,8 % HDP, zatímco potenciální růst by měl být 1,1 % a růst reálného HDP 2,3 %. Podle toho se Slovinsko v roce 2017 bude nacházet v „příznivých podmínkách“, což bude vyžadovat strukturální korekci ve výši 1 % HDP. V konkrétním případě Slovinska však panuje výrazná nejistota ohledně výpočtu potenciálního růstu a produkční mezery vzhledem ke specifické situaci na trhu práce, k obzvláště velkému hospodářskému poklesu v období 2008–2013 a k probíhajícím strukturálním reformám. Alternativní odhady produkční mezery zabývající se delším obdobím a odrážející probíhající přezkum metody odhadu naznačují pro Slovinsko vyrovnanější profil produkční mezery,

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Jedná se o strukturální saldo přepočtené Komisí podle společně dohodnuté metodiky na základě informací obsažených v programu stability.

což znamená, že závěr o „příznivých podmínkách“ pro Slovinsko v roce 2017 by byl předčasný. Za současné situace se proto zdá vhodnější vyžadovat, aby strukturální úsilí v roce 2017 bylo v souladu s běžnými podmínkami. Zdá se, že v roce 2016 hrozí riziko určitého odchýlení se od doporučeného postupu korekce k dosažení střednědobého cíle a při nezměněných politikách v roce 2017 riziko významného odchýlení se. Závěry pro rok 2016 by se nezměnily ani v případě, že by dopad mimořádného přílivu uprchlíků na rozpočet nebyl do posouzení zařazen. Předpokládá se, že Slovinsko v roce 2016 plně dodrží přechodné pravidlo pro zadlužení a v roce 2017 jej dodrží obecně. Na základě svého posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 je Rada toho názoru, že existuje riziko, že Slovinsko nedodrží ustanovení Paktu o stabilitě a růstu. Pro zajištění souladu v roce 2016 a 2017 proto budou zapotřebí další opatření.

- (7) V červenci 2015 přijal slovinský parlament zákon o fiskálních pravidlech. Dosud však nebyla jmenována nezávislá fiskální rada, která by na provádění těchto pravidel dohlížela. Navíc nedošlo ke změně zákona o veřejných financích, která je potřebná pro to, aby zákon o fiskálních pravidlech fungoval v plném rozsahu, a jejímž cílem je dát právní rozměr víceletému přístupu při plánování rozpočtu.
- (8) Vysoká míra veřejného dluhu na úrovni, která značně převyšuje 60 % HDP, činí Slovinsko zranitelným vůči otřesům v oblasti nominálního růstu a úrokových sazeb. Obyvatelstvo Slovinska zároveň stárne rychleji než ve většině členských států. Slovinsko čelí vysokému riziku, pokud jde o dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, neboť tato země má kvůli předpokládanému růstu veřejných výdajů v souvislosti s důchody, zdravotnictvím a dlouhodobou péčí nejvyšší mezeru dlouhodobé udržitelnosti ze všech členských států. Předpokládané veřejné výdaje na důchody jsou nejvyšší ze všech členských států a odhaduje se, že z 11,8 % HDP v roce 2013 vzrostou v roce 2060 na 15,3 % HDP. Předpokládá se, že se index závislosti starší věkové skupiny v letech 2013 až 2060 více než zdvojnásobí, čímž se značně zvýší tlak na důchodové systémy. Implicitní závazky spojené s předpokládanými náklady, které souvisí se stárnutím obyvatelstva, odrážejí dlouhodobé problémy v této oblasti. Kromě toho se dají v budoucnu očekávat problémy s přiměřeností důchodů u pracovníků, kteří neodpracovali plný počet let, přičemž se bude zvyšovat počet osob s neúplnou nebo krátkou profesní kariérou, např. z důvodu jejich pozdního vstupu na trh práce, přerušení kariéry a nízké míry zaměstnaneckých příspěvků. Bílá kniha o důchodech byla zveřejněna v dubnu 2016 a bude sloužit jako základ pro konzultaci s širokou veřejností. Výsledky konzultace budou využity pro novou důchodovou reformu, která by měla být přijata během současného legislativního období, a urychleně by mělo dojít k dohodě se sociálními partnery ohledně klíčových prvků této reformy, konkrétně věku odchodu do důchodu, výše důchodů, valorizace a optimalizace druhého pilíře.
- (9) Počítá se s tím, že se v důsledku stárnutí populace do roku 2060 více než zdvojnásobí veřejné výdaje na dlouhodobou péči. To pro Slovinsko představuje značný problém, pokud jde o fiskální udržitelnost. Podíl obyvatel ve věku 80 let a více se podle prognóz ztrojnásobí – z 4,6 % v roce 2013 na 12,4 % v roce 2060. V letech 2003 až 2013 se celkové výdaje na dlouhodobou péči zvýšily o 85 %, přičemž výdaje soukromého sektoru rostou rychlejším tempem než výdaje veřejné. Ve Slovinsku neexistuje žádný integrovaný systém dlouhodobé péče. Slovinsko soustředí své výdaje na formální věcné dávky, přičemž většina z nich je spíše než na domácí péči vynakládána na péči ústavní, nicméně pod průměrem EU jsou obě hodnoty. Existuje značný prostor pro zvýšení nákladové efektivity zdravotnictví – mohou ji zvýšit opatření na zlepšování primární zdravotní péče, jako je registrující lékař primární péče, upřednostňování ambulantní péče před lůžkovou, zlepšení efektivity a správy v nemocnicích, zlepšování smluvních a platebních procesů u zdravotnických služeb, lepší informování o nákladech na úpravu importovaných skupin pro diagnostiku a další rozvoj rámce pro sledování kvality. Podíl společného zadávání veřejných zakázek je malý a při jejich zadávání je silný důraz kladen na kritérium „nejnižší ceny“. Komplexní přezkum systému zdravotní péče byl dokončen a usnesení ohledně plánu pro národní zdravotní péči na období 2016–2025 přijala vláda koncem roku 2015 a parlament v březnu 2016. Usnesení představuje strategický plán pro rozvoj systému zdravotní péče. Některá jeho opatření se již zavádějí, zatímco návrhy pro další klíčová závazná prováděcí opatření se teprve připravují a dosud nebyla představena. Rovněž není jasné, zda se bude reforma zabývat klíčovými otázkami, jako jsou režimy vestavěného automatického stabilizátoru, které by zmírnily výkyvy příjmů v průběhu hospodářského cyklu, nebo kvalita služeb a přístup k nim. Přijetí zákona o dlouhodobé péči i zákona o zdravotním pojištění bylo opakovaně odloženo a stávající plán na jejich přijetí ve druhé polovině roku 2016 se zdá být optimistický.
- (10) Výkonnost trhu práce se postupně zlepšuje a sociální podmínky se stabilizovaly. Značně se zlepšila situace ve vytváření pracovních míst a nezaměstnanost klesá. Nicméně nadále zůstává problémem míra účasti starších pracovníků a pracovníků s nízkou kvalifikací. Více než polovina všech nezaměstnaných je stále nezaměstnaná dlouhodobě a významný podíl dlouhodobě nezaměstnaných tvoří pracovníci málo kvalifikovaní nebo starší 50 let. Pokyny pro opatření aktivní politiky zaměstnanosti na období 2016–2020 představují pokračování

dosavadního přístupu, nicméně výdaje pro tuto oblast politiky zůstávají nízké. V listopadu 2015 byli zaměstnavatelé, kteří zaměstnali nově pracovníky starší 55 let, dočasně osvobozeni od placení příspěvků na sociální zabezpečení. Očekává se, že v roce 2016 budou předložena další opatření, jejichž cílem bude prodloužit pracovní život a která jsou důležitá i pro udržitelnost důchodového systému; bude k nim patřit mj. úprava pracovního prostředí. Růst mezd zůstal v souladu s růstem produktivity a nadále podporoval vnější konkurenceschopnost. V listopadu 2015 přijal parlament zákon navržený odbory, který znovu vymezuje minimální mzdu a nezapočítává do ní některé prémie. Organizace zaměstnavatelů v důsledku toho odstoupily od sociální dohody, což značně oslabuje sociální dialog.

- (11) Pokroku bylo dosaženo při řešení úvěrů v selhání, i když ve srovnání s obdobím před krizí zůstávají nadále na vysoké úrovni. Slovinsko provedlo několik opatření ke zlepšení udržitelnosti bankovního sektoru. Patří mezi ně posilování kapacit bank při řešení úvěrů v selhání a zavedení opatření stanovujících konkrétní cíle pro snižování úvěrů v selhání. Slovinsko rovněž zavedlo několik opatření pro řízení úvěrového rizika. Pozitivní výsledky se očekávají do poloviny roku 2016. Politickými prioritami však v krátkodobém horizontu zůstává další řešení úvěrů v selhání a řízení úvěrového rizika. Byla dokončena provozní a finanční restrukturalizace velkých podniků a rámcové dohody o restrukturalizaci jsou nepřetržitě sledovány. Společnost spravující aktiva bank (Bank Asset Management Company – BAMC) je plně funkční a byla vypracována její strategie na období 2017–2022. I když BAMC pokročila ve vypracovávání svého úvěrového portfolia, stále přetrvává významné riziko pro udržitelnost veřejných financí. Její činnost přispěla v roce 2015 1 % HDP ke schodku veřejných financí ve výši 2,9 %. Dohled nad činností BAMC se jeví jako nedostatečný, neboť příslušné orgány v roce 2015 značně podcenily schodek této společnosti, a to o 0,7 % HDP, a zřejmě si nebyly vědomy úrovně odpisů provedených společnostmi BAMC. K dispozici jsou i další nástroje pro restrukturalizaci. Na základě výrazného pokroku při restrukturalizaci velkých podniků začalo Slovinsko s restrukturalizací několika malých a středních podniků. V současné době banky uplatňují pokyny k restrukturalizaci malých a středních podniků. Pokroku bylo dosaženo v oblasti přístupu malých a středních podniků a mikropodniků k financování. K alternativním zdrojům financování, jako je rizikový kapitál, je nicméně přístup omezený. Malé podniky jsou stále příliš závislé na bankovních úvěrech i přes rostoucí dostupnost dluhových a kapitálových nástrojů na trhu. Tento segment je proto velmi zranitelný vůči vývoji na úvěrovém trhu.
- (12) Růst investic byl v posledních letech slabý, což omezilo hospodářské výsledky Slovinska a jeho vyhlídky na budoucí růst. Během hospodářské krize se prudce snížily soukromé investice a od té doby jejich podíl na HDP klesá. Vzhledem k tomu, že veřejné investice silně závisí na dynamice fondů EU, jsou ke stimulaci a udržení ekonomického růstu potřebné produktivnější investice. V posledních dvou letech ve Slovinsku markantně vzrostly přímé zahraniční investice, především díky zvýšenému úsilí v oblasti privatizace. Podnikatelské prostředí Slovinska je však stále omezováno probíhajícími snižováními páky a vysokou administrativní zátěží, zejména v oblasti stavebnictví, územního plánování a plnění daňových povinností, ale v cestě přílivu investic stojí také restriktivní regulace přístupu k regulovaným povoláním a jejich výkonu. Snadnější podnikání ve Slovinsku závisí na zvýšení důvěry podniků a na dalším odstraňování nedostatků ve veřejné správě i byrokracie, která vyplývá z vysokého počtu zákonů a jiných předpisů a z častých změn legislativy. Přibližně polovina opatření ke snižování administrativní zátěže, která byla stanovena v jednotném dokumentu vlády, byla uskutečněna, ale některá relevantní opatření, zejména co se týče stavebních povolení a územního plánování, byla zpožděna.
- (13) Strategie pro rozvoj veřejné správy na období 2015–2020, kterou Slovinsko přijalo jako součást splnění předpokladů pro přístup k evropským strukturálním a investičním fondům na období 2014–2020, jde napříč různými portfolii a má-li být provedena řádně a včas, vyžaduje to bezpodmínečně meziresortní koordinaci. V únoru 2016 přijala vláda druhou průběžnou zprávu o provádění programu „nulové tolerance vůči korupci“. V provádění tohoto programu bylo dosaženo určitého pokroku. Některá opatření programu (společné zadávání veřejných zakázek pro zdravotnictví, vyšetřování trestné činnosti v bankovním sektoru a přijetí zákona o integritě a prevenci korupce) se však zdržela. Zamýšlená změna zákona o integritě a prevenci korupce poskytne příležitost k lepšímu fungování Komise pro předcházení korupci a bude řešit otázky důvěryhodnosti a účinnosti její práce. V oblasti soudnictví se ještě více zkrátila délka soudních řízení a snížil se velmi vysoký počet nevyřízených případů, částečně díky menšímu počtu nově zahájených věcí. Tento pokles je rovněž do určité míry způsoben změnami v procesním a statistickém zpracování případů týkajících se prosazování právních předpisů. Nejvyšší

soud i nadále aktualizuje pracovní postupy soudů a reformuje systémy vedení spisů. Navzdory zlepšení insolvenčního rámce, který podnikům nabízí lepší příležitosti pro reorganizaci, zůstávají likvidační řízení i nadále zdlouhavá a neefektivní.

- (14) Zapojení státu do ekonomiky je stále vysoké. Stát je ve Slovinsku největším zaměstnavatelem, správcem aktiv a držitelem korporátních dluhopisů. V reakci na doporučení k této otázce vydaná Slovinsku v letech 2012 až 2015 vypracovala tato země nový rámec pro společnost Slovenian Sovereign Holding. Obsahuje strategii pro správu státního majetku, soubor kritérií výkonnosti aktiv a plán řízení na rok 2016. Tento systém doplňuje nový kodex správy a řízení pro státní podniky přijatý na konci roku 2014. Strategie potvrzuje rozsah současného zapojení státu do ekonomiky a přesouvá zaměření směrem k lepší výkonnosti státních podniků. Provádění přepracovaného rámce společnosti Slovenian Sovereign Holding je proto o to důležitější, aby se zajistilo oddělení úlohy státu jako vlastníka, jeho regulačních funkcí a profesionálního řízení státních podniků. Tato skutečnost spolu s další privatizací vybraných aktiv by měla omezit podmíněné závazky pro rozpočet z této oblasti. V roce 2016 má být v souladu s plánem řízení společnosti Slovenian Sovereign Holding zahájena privatizace banky NLB (Nova Ljubljanska Banka).
- (15) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Slovinska a zveřejnila ji ve své zprávě o Slovinsku za rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Slovinsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Slovinsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru se odrazila v níže uvedených doporučeních č. 1 až 4.
- (16) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability a její stanovisko ⁽¹⁾ se odrazilo zejména v níže uvedeném doporučení č. 1.
- (17) Rada na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala národní program reforem a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 se odrazila v níže uvedených doporučeních č. 1, 3 a 4.

DOPORUČUJE Slovinsku v období 2016–2017:

1. Po odstranění nadměrného schodku docílit roční fiskální korekce ve výši 0,6 % HDP pro postupné dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2016 a v roce 2017. Stanovit střednědobý rozpočtový cíl, který bude respektovat požadavky Paktu o stabilitě a růstu. Posílit fiskální rámec jmenováním nezávislé fiskální rady a změnou zákona o veřejných financích. Dokončit a provést reformu systémů dlouhodobé a zdravotní péče, učinit je nákladově efektivnějšími, aby byla zajištěna dlouhodobá udržitelnost dostupné a kvalitní péče. Přijmout do konce roku 2017 opatření nezbytná k zajištění dlouhodobé udržitelnosti a adekvátnosti důchodového systému.
2. Po diskuzi se sociálními partnery zvýšit zaměstnatelnost pracovníků s nízkou kvalifikací a starších osob, mimo jiné cíleným celoživotním učením a aktivačními opatřeními.
3. Zlepšit finanční podmínky pro úvěrově spolehlivé podniky, mimo jiné usnadněním trvalého řešení úvěrů v selhání a přístupu k alternativním zdrojům financování. Zajistit řádné provádění strategie společnosti spravující aktiva bank.

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

4. Přijmout opatření pro modernizaci veřejné správy a snížit administrativní zátěž pro podniky. Zlepšit správu a výkonnost státních podniků.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Chorvatska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Chorvatska z roku 2016**

(2016/C 299/23)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které je Chorvatsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Chorvatsku. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Chorvatsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Do zprávy byl rovněž zahrnut hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise představila výsledky hloubkového přezkumu. Komise na základě své

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

analýzy dospěla k závěru, že Chorvatsko se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Je zejména nezbytné řešit zranitelnost spojenou s vysokým veřejným, podnikovým a zahraničním zadlužením v souvislosti s vysokou nezaměstnaností. Další nedostatky, které vyžadují konkrétní politická opatření, zahrnují fiskální řízení, řízení státem vlastněných podniků, efektivitu veřejné správy a řešení nesplácených úvěrů.

- (3) Dne 28. dubna 2016 předložilo Chorvatsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj konvergenční program z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně. Národní program reforem představuje poměrně ambiciózní reformní plán, který by – bude-li kompletně realizován v uvedených termínech – pomohl řešit makroekonomické nerovnováhy země. Vytyčuje relevantní opatření pro zdokonalení řízení veřejných financí, zdravotního sektoru a podnikatelského prostředí a obsahuje závazky k ambiciózním reformám veřejné správy, důchodového systému, sociálního zabezpečení, jakož i k lepšímu řízení státem vlastněných podniků. Na základě posouzení politických závazků Chorvatska v této fázi není třeba zintenzivňovat postup při makroekonomické nerovnováze.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Chorvatsko se v současné době vztahuje nápravná složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2016 vláda očekává, že celkový schodek vládního sektoru bude v roce 2016 s hodnotou 2,6 % HDP nižší než 3 % HDP, a následně dále klesne na 1,0 % HDP v roce 2019. Vláda dále očekává, že v průběhu období programu dosáhne svého střednědobého rozpočtového cíle v podobě schodku ve výši 1,75 % HDP ve strukturálním vyjádření. Poměr veřejného dluhu k HDP dosáhl v roce 2015 maximální hodnoty ve výši 86,7 %, avšak podle konvergenčního programu má postupně klesat až na 80,0 % v roce 2019. Prognózy poměru veřejného dluhu k HDP obsažené v programu na první pohled splňují doporučenou hodnotu pro snižování dluhu. Avšak zatímco makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je v reálném vyjádření realistický, růst nominálního HDP je vyšší, než předpokládá prognóza Komise, zejména pro rok 2016. Předpokládané snižování poměru zadlužení proto pracuje s příznivými prognózami nominálního růstu; navíc počítá s výrazným působením ostatních faktorů působících na úroveň dluhu na základě prodeje finančních aktiv, které nejsou dostatečně upřesněny. Opatření, kterými je třeba podpořit dosažení plánovaných cílů v oblasti schodku od roku 2017, také většinou nebyla upřesněna. Na základě prognózy Komise z jara 2016 má schodek veřejných financí v roce 2016 dosáhnout 2,7 % HDP, což je v souladu s celkovým cílovým schodkem vládního sektoru uvedeným v doporučení Rady ze dne 21. ledna 2014 podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU. Předpokládá se, že doporučené fiskální úsilí na základě postupu při nadměrném schodku bude splněno. Na základě prognózy Komise se naopak nepředpokládá, že doporučená hodnota pro snižování dluhu zaměřená do budoucna bude dodržena. Zatímco k dosažení střednědobého rozpočtového cíle by byla dostatečná strukturální korekce ve výši 0,2 % HDP v roce 2017, k dodržení doporučené hodnoty pro snižování dluhu by byla třeba strukturální korekce větší. Konkrétně vzhledem k vysokému zadlužení a aktuálním cyklickým podmínkám v Chorvatsku by zřejmě byla vhodná korekce přesahující referenční hodnotu 0,5 % HDP. V současnosti se v roce 2017 předpokládá zhoršení strukturálního salda o 0,2 % HDP. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že hrozí, že Chorvatsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. V roce 2017 proto budou pro dodržení uvedených ustanovení třeba další opatření.
- (6) Rozpočtové plánování v Chorvatsku trpí nadále značnými nedostatky, i když změnou zákona o státním rozpočtu v roce 2015 došlo k určitému zlepšení. Propojení mezi víceletým rozpočtovým rámcem a ročními rozpočty zůstává slabé a chybí jasná pravidla pro změny rozpočtových plánů během roku. Strategické plánování jednotlivých rozpočtových jednotek nepodléhá systematické kontrole a nepodporuje dostatečně sladění politických priorit se střednědobými fiskálními cíli. Rozpočtový proces nevěnuje dostatečnou pozornost rozsáhlým mimorozpočtovým operacím a účetním úpravám, které mají dopad na schodek veřejných financí

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

a veřejný dluh. V současné době jsou revidována numerická fiskální pravidla. Jedním z hlavních úkolů je operativnější používání těchto pravidel a jejich lepší sladění s Paktem o stabilitě a růstu. Je rovněž nutné vyvinout úsilí za účelem zlepšení statistického základu pro rozpočtové plánování.

- (7) Komise pro fiskální politiku, jejímž úkolem je monitorovat plnění rozpočtových pravidel na vnitrostátní úrovni, je úzce propojena s vnitrostátními rozpočtovými orgány a potýká se s nedostatkem zaměstnanců. Za těchto podmínek není zajištěna její politická a funkční nezávislost. Revize institucionálního uspořádání a mandátu Komise pro fiskální politiku byla oznámena na třetí čtvrtletí roku 2016.
- (8) Chorvatsko zahájilo reformu systému komunálních poplatků, která byla představena jako krok k širší reformě zdanění nemovitostí. Kombinovaný výnos z periodických daní z nemovitostí a komunálních poplatků je v poměru k HDP relativně nízký.
- (9) Hlavní problémy představují vysoká úroveň daňových nedoplatků, podvody v oblasti DPH a stínová ekonomika. Jsou přijímána opatření k lepšímu dodržování daňových předpisů, včetně vytvoření systému řízení rizik v souvislosti s dodržováním pravidel. Důkazy o účinnosti přijatých opatření jsou však dosud omezené.
- (10) Objem veřejného dluhu je vysoký a stále roste, a proto je nezbytné zaujmout proaktivní přístup ke správě veřejného dluhu zaměřený do budoucnosti. Plánuje se brzké přijetí strategie řízení dluhu na období 2016–2018. Chorvatsku však stále chybí komplexnější přístup k řízení dluhu, který zahrnuje mimo jiné každoroční revize, které zohledňují vývoj trhu, vhodnou strategii v oblasti řízení rizik a posílení funkce provádění souvisejících úkolů.
- (11) Velký podíl populace v produktivním věku se neúčastní trhu práce. Jedním z hlavních důvodů této skutečnosti je předčasný odchod do důchodu, rovněž mezi muži v nejproduktivnějším věku. Předčasný odchod do důchodu je možný celých pět let před dosažením zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu a finanční pobídky, aby lidé pracovali do uvedeného věku (a déle), jsou nízké. Navíc se důchodový systém vyznačuje řadou zvláštních ustanovení pro specifické kategorie pracovníků a velkorysími možnostmi předčasného odchodu do důchodu pro některé profese. Zákonem stanovený věk odchodu do důchodu pro muže a ženy je sladován a zvyšován na 67 let, avšak pouze pomalu. Stávající a budoucí přiměřenost důchodů je nízká a vytváří vysoké riziko chudoby ve vyšším věku, zejména u lidí s krátkým produktivním věkem.
- (12) Problém vysoké neaktivity zhoršuje vysoká nezaměstnanost, nízké využití pracovní síly brzdí růst. Klíčovým problémem zůstává nezaměstnanost mladých lidí, což poukazuje na nedostatky ve vzdělávacím systému, a stále existuje prostor pro zlepšení účinnosti, sledování a vyhodnocování záruky pro mladé lidi. Míry dlouhodobé nezaměstnanosti v nedávné době klesly, avšak stále jsou přibližně dvakrát vyšší, než je průměr EU. Účast na celoživotním učení zůstává vzhledem k nedostatečně rozvinutému systému vzdělávání dospělých velmi nízká.
- (13) Existují regionální rozdíly ve výdajích na sociální ochranu na obyvatele a nesrovnalosti, pokud jde o kritéria způsobilosti pro systémy obecné sociální ochrany a systémy zaměřené na konkrétní kategorie. Navíc pouze malý podíl celkového rozpočtu na sociální zabezpečení je vynaložen na celostátní systém minimálního příjmu. To vede k neefektivitě a neposkytuje dostatečnou ochranu nejchudším osobám. Reforma systému sociálního zabezpečení se zpozdila, pokud jde o konsolidaci různých dávek a vytvoření jednoho kontaktního místa jako jediného správního bodu pro poskytování služeb sociální ochrany.
- (14) Funkční rozdělení pravomocí orgánů veřejné správy mezi centrální a místní úroveň je složité a systém je roztržštěn. Přidělení decentralizovaných správních funkcí není v souladu s fiskální kapacitou místních pověřených jednotek. Z tohoto důvodu jsou místní jednotky silně závislé na prostředcích poskytnutých ústřední vládou, což vede ke značným regionálním rozdílům v poskytování veřejných služeb. Roztržštěnost veřejné správy zatěžuje poskytování služeb, podnikatelské prostředí a efektivitu veřejných výdajů. Reforma veřejné správy v podstatě nepokročila. Byl zaveden právní rámec pro dobrovolné slučování místních vládních jednotek, avšak nebyly poskytnuty pobídky pro využití této možnosti. Racionalizace systému státních agentur probíhá pomalu.

- (15) Mzdy ve veřejném sektoru jsou napříč veřejnými institucemi regulovány nejednotnými ustanoveními, pokud jde o definování složitosti práce, doplňkových výhod a mzdových příplatků. To omezuje kontrolu vlády nad mzdovými náklady a zatěžuje efektivitu veřejného sektoru. Vzhledem k relativně vysokému podílu veřejného sektoru na celkové zaměstnanosti je vývoj mezd ve veřejném sektoru rovněž významný z hlediska širší ekonomiky.
- (16) V ekonomice je vysoce zastoupeno státní vlastnictví podniků. Nedostatky v oblasti správy a řízení, včetně chybějícího odpovídajícího sledování výkonnosti, vedou i nadále k značně nižší ziskovosti státem vlastněných podniků oproti srovnatelným soukromým korporacím, což má negativní dopad na veřejné finance. Kotování akcií státem vlastněných podniků na burze cenných papírů může pomoci zlepšit jejich správu a řízení, zejména posílením mechanismů pro vykazování a interních kontrolních mechanismů. V loňském roce pomalu pokročily kroky k převodu státem vlastněných podniků do soukromého vlastnictví.
- (17) Národní podpůrná banka ve vlastnictví státu „Chorvatská banka pro obnovu a rozvoj (HBOR)“ by mohla hrát v obnově Chorvatska zásadní roli. Její úvěrová činnost by mohla mít podstatný dopad na podporu investic a současně by řešila selhání trhu. Za účelem zvládnutí rizika spojeného s její činností je potřebný odpovídající regulační rámec a řádná správa a řízení, zejména proto, že se HBOR stále více zapojuje do poskytování přímých úvěrů.
- (18) Jedním z kroků pro řešení těchto úkolů je nezávislý přezkum kvality aktiv úvěrového portfolia HBOR, který chorvatské orgány plánují provést v roce 2017. Do té doby je však nutné posílit mechanismy sledování a odpovědnosti vztahující se na HBOR.
- (19) Míra čerpání evropských a investičních fondů je dosud v důsledku faktorů, jako je nedostatečná správní kapacita, zatěžující postupy a omezený počet projektů připravených k provádění, nízká.
- (20) Podnikatelské prostředí v Chorvatsku trpí nadále velkými nedostatky, které mají vliv na investiční prostředí. Řada parafiskálních poplatků vybíraná od firem stále narušuje podnikatelské prostředí. Regulační prostředí pro poskytovatele služeb a regulovaná povolání zůstává restriktivní. U některých regulovaných povolání je omezen přístup a výkon, včetně právnických profesí a daňových poradců. Chorvatsko přezkoumává potřebu těchto omezení a jejich proporcionalitu, avšak provádění opatření se zpozdilo. Regulovaná povolání a regulované podniky trpí vysokou administrativní zátěží.
- (21) Na podnikatelské prostředí mají rovněž vliv nestabilita v oblasti regulace a vnímaná nízká kvalita právních předpisů. Kvalita a efektivita soudního systému a zejména obchodních soudů se potýká s problémy, jako je zdlouhavé řízení, vysoký počet nevyřešených případů a nekonsistentní judikatura. Systémy IKT nejsou dostatečně rozvinuty, zejména pokud jde o komunikaci se stranami v soudních řízeních a elektronické doručování soudních dokumentů.
- (22) Pro řešení převisu dluhu v ekonomice je zásadní řešení nesplácených úvěrů. V této souvislosti byly učiněny důležité kroky posílením předinsolvenčního a insolvenčního rámce pro podniky a přijetím postupu insolvenčního řízení pro fyzické osoby. Dopad nových rámců je třeba podrobně sledovat. Právní nejistota v oblasti daňového zacházení s odpisy však stále představuje překážku pro banky, aby mohly rychle snížit objem nesplácených úvěrů.
- (23) Komise v souvislosti s evropským semestrem provedla komplexní analýzu hospodářské politiky Chorvatska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Chorvatsku v roce 2016. Posoudila také konvergenční program a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Chorvatsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Chorvatsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5.
- (24) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

(¹) Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

- (25) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem a konvergenční program. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5,

DOPORUČUJE Chorvatsku v období 2016–2017:

1. Do roku 2016 zajistit trvalou nápravu nadměrného schodku. V roce 2017 následně dosáhnout roční fiskální korekce ve výši alespoň 0,6 % HDP. Použít případné neočekávané zisky k urychlení snižování míry veřejného zadlužení. Do září 2016 posílit numerická fiskální pravidla a nezávislost a mandát Komise pro fiskální politiku. Do konce roku 2016 zlepšit rozpočtové plánování a posílit víceletý rozpočtový rámec. Do konce roku 2016 zahájit reformu periodického zdanění nemovitého majetku. Posílit rámec pro správu veřejného dluhu. Přijmout strategii řízení dluhu na období 2016–2018 a zahájit její provádění.
2. Do konce roku 2016 přijmout opatření odrazující od předčasného odchodu do důchodu, urychlit přechod k vyššímu zákonem stanovenému věku odchodu do důchodu a sladit ustanovení v oblasti důchodů pro určité kategorie s pravidly obecného režimu. Poskytnout přiměřená opatření k získání nových dovedností či k rekvalifikaci za účelem zvýšení uplatnitelnosti obyvatel v produktivním věku na trhu práce a zaměřit se na osoby s nízkou kvalifikací a dlouhodobě nezaměstnané. Konsolidovat dávky sociálního zabezpečení, včetně zvláštních režimů, a to sladěním kritérií způsobilosti a integrací jejich správy, a zaměřit podporu na ty, kteří ji nejvíce potřebují.
3. Do konce roku 2016 začít snižovat roztržitost a zlepšovat funkční rozdělení pravomocí ve veřejné správě za účelem zlepšení efektivity a snížení územních rozdílů při poskytování veřejných služeb. V konzultaci se sociálními partnery harmonizovat rámce pro tvorbu mezd ve veřejné správě a veřejných službách. Pokročit v procesu odprodeje státního majetku a posílit sledování výkonu státem vlastněných podniků a odpovědnosti jejich řídicích orgánů, mimo jiné i dosažením pokroku s kotací akcií státem vlastněných podniků.
4. Významně snížit parafiskální poplatky. Odstranit neodůvodněná regulační omezení, která brání v přístupu k regulovaným profesím a jejich výkonu. Snížit administrativní zátěž podniků.
5. Přijmout opatření pro zvýšení kvality a efektivity soudního systému u obchodních a správních soudů. Usnadnit řešení nespáčených úvěrů, zejména zlepšením ustanovení týkajících se jejich zdanění.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Lucemburska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Lucemburska z roku 2016**

(2016/C 299/24)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které Lucembursko nebylo uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada jej přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Lucembursko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Lucembursku. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Lucembursko učinilo v plnění jemu určených doporučení Rady ze dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (3) Dne 29. dubna 2016 předložilo Lucembursko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Lucembursko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Vláda ve svém programu stability z roku 2016 plánuje docílit v roce 2017 vyrovnaného rozpočtu a v letech následujících pak mírných přebytků, jež by do roku 2020 měly dosáhnout 0,4 % HDP. Střednědobý rozpočtový cíl bude i nadále plněn, a to po celé programové období. Lucembursko však v programu stability ohlašuje změnu svého střednědobého rozpočtového cíle, který má namísto strukturálního přebytku ve výši 0,5 % HDP až do roku 2016 odpovídat strukturálnímu schodku ve výši 0,5 % HDP počínaje rokem 2017. Uvedený program očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP do roku 2020 postupně vzroste na 23,5 % HDP. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický, s výjimkou let 2017 a 2018, kdy je příznivý. Na základě prognózy Komise z jara 2016 by strukturální přebytek měl podle projekce v roce 2016 klesnout na 1,4 % HDP a v roce 2017 dále na 0,3 % HDP, a tedy zůstat nad úrovní střednědobého rozpočtového cíle. Možné budoucí odchylky by byly posouzeny s ohledem na požadavek zachovat strukturální saldo na úrovni střednědobého rozpočtového cíle s tím, že by bylo přihlédnuto k potřebě zajistit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, zejména v oblasti důchodů. Na základě posouzení programu stability a s přihlédnutím k prognóze Komise z jara 2016 je Rada toho názoru, že Lucembursko by mělo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodržet.
- (6) Lucemburské orgány ohlásily hlavní směry komplexní daňové reformy, která by měla začít platit v roce 2017. Tato reforma předpokládá změny zejména v oblasti přímého zdanění, a to jak u fyzických, tak u právnických osob. Jejím záměrem je postupně snížit sazbu daně z příjmů právnických osob (s cílem zvýšit konkurenceschopnost) a zvýšit progresivitu daně z příjmů fyzických osob (s cílem posílit spravedlnost). Současně však hrozí, že navýšení určitých daňových výdajů, zejména v oblasti bydlení, daňovou základnu oslabí. Koncepti lucemburského daňového systému mohou ovlivnit jisté aspekty mezinárodního vývoje, což ukazuje, že přinejmenším část fiskálních příjmů je nejistá. K tomu, aby byla zajištěna jejich předvídatelnost, by bylo potřeba dále rozšířit daňovou základnu, zejména prostřednictvím přezkumu současného nízkého zdanění nemovitostí k bydlení, a více využívat alternativní zdroje včetně ekologických daní. Určitá možnost rozšířit základ daně z příjmů právnických osob plyne v této souvislosti ze zrušení zvláštního daňového režimu pro příjmy z duševního vlastnictví. Přijetí a zavedení daňových reforem bude v rámci evropského semestru nadále pozorně sledováno.
- (7) Lucemburské orgány usilují o diverzifikaci ekonomiky, neboť jsou si vědomy rizik, jež plynou z výrazné závislosti na finančním sektoru. Potenciál otevřít alternativní zdroje růstu nabízejí vzhledem k vysoké úrovni nákladů práce v této zemi činnosti s vyšší přidanou hodnotou. Úspěšná diverzifikace lucemburské ekonomiky tudíž do značné míry závisí na odvětvích, jež jsou na úroveň nákladů práce méně citlivá. Tato odvětví se velkou měrou opírají o výzkum a inovace, jež jsou zpravidla náročnější na technologie a znalosti. Diverzifikaci ekonomiky by mohlo prospět i další rozšíření již nyní úspěšného sektoru nefinančních služeb. Rovněž snížením či odbouráním stávajících překážek investic a inovací, které omezují hospodářský rozvoj, by se uvolnil potenciál pro inovace a diverzifikaci by to napomohlo. Veřejné investice jsou sice nad průměrem eurozóny, ovšem soukromé investice zaostávají. Udržet vysokou úroveň investic je nezbytné pro zachování vyhlídek na růst. Z analýzy ve zprávě o Lucembursku vyplývá, že tato země má v Unii nejrestriktivnější regulaci služeb podnikům a zřizování maloobchodních provozoven. Největší restrikce se týkají požadavků na držení účastí, hlasovacích práv a multidisciplinárních omezení v sektoru služeb podnikům, jakož i požadavků na provoz a zřizování provozoven v maloobchodu.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (8) Trvalý růst cen nemovitostí v posledních desetiletích spolu s předpokládanou výraznou populační a zaměstnaneckou dynamikou v letech nadcházejících by se mohly stát překážkou předpokládanému růstu populace a pracovní síly. Takovýto vývoj je o to pravděpodobnější, že vstupem, na němž ekonomika významně závisí, jsou vysoce kvalifikovaní pracovníci ze sousedních zemí, kteří mezi zaměstnanými představují zhruba třetinu. Dynamiku cen nemovitostí k bydlení pohání nesoulad mezi nabídkou a poptávkou, a zejména nedostatek volných kapacit k bydlení za dostupné ceny. Pružnosti nabídky bydlení brání nedostatek stavebních pozemků a suboptimální výkon správy v řízeních o vydání stavebního povolení. Je rovněž pravděpodobné, že významná část daňových úlev poskytovaných podle stávajících pravidel bude vzhledem k nepružné nabídce bydlení kapitalizována do cen nemovitostí. Zvýšit by bylo možno i úsilí o zabezpečení sociálního bydlení za dostupné ceny. Aktuální situace na trhu s bydlením nejenže odráží domácnosti od toho, aby se v Lucembursku usazovaly, ale také prohlubuje problém dopravního přetížení a znečišťování životního prostředí. Tlak na odstranění překážek bránících investicím do dopravy a bydlení zvyšují i nové demografické projekce ve zprávě o stárnutí obyvatelstva z roku 2015, jež by měly být promítnuty do všech čtyř nadcházejících plánů pro odvětví bydlení, dopravy, průmyslových zón a zelené krajiny.
- (9) Limitujícím faktorem hospodářské diverzifikace může být vývoj mezd v některých odvětvích, jenž nemusí odrážet vývoj produktivity. Vznikají tím další omezení pro ona odvětví, na něž se lze zaměřit, zejména odvětví s vysokou přidanou hodnotou. Za poslední dekádu rostly jednotkové náklady práce v Lucembursku rychleji než ve většině členských států eurozóny. V omezování variability mezd mezi odvětvími hraje roli automatická valorizace mezd prováděná v celé ekonomice, jež může bránit tomu, aby byly rozdíly v produktivitě práce zohledňovány. Nicméně spuštění automatické úpravy mezd bylo odloženo v důsledku přetrvávající nízké inflace, která tak přispěla k mírnému vývoji mezd. Souběžně s jejich slabým vývojem a nárůstem produktu se zmírnily ztráty v nákladové konkurenceschopnosti. Monitorování vývoje mezd je v této souvislosti odůvodněným opatřením.
- (10) Rizikem zůstávají v dlouhodobém horizontu závazky plynoucí ze stárnutí obyvatelstva, zejména pokud jde o náklady na důchody. Lucembursko sice omezilo možnosti předčasného odchodu do důchodu, avšak při odstraňování rozdílu mezi zákonnou a skutečnou věkovou hranicí pro odchod do důchodu učinilo jen omezený pokrok. Návrh zákona, jímž se systémy předčasného odchodu do důchodu mění, byl parlamentu předložen v červenci 2015. Zatímco však jeden ze systémů bude zrušen, podmínky k využití dalších budou částečně zjednodušeny. V červenci 2015 byl přijat zákon o reklasifikaci pracovníků s pracovním postizžením, který je uplatňován od 1. ledna 2016. Zákon zvýšil možnosti uvedených pracovníků, jak zůstat na trhu práce, a implikuje tak pokles počtu osob, které se systému předčasného odchodu do důchodu účastní. Předčasný odchod do důchodu je však nadále rozšířeným jevem a pobídky k prodloužení pracovního života jsou nevelké. Předčasný odchod do důchodu zůstává rozšířeným jevem a pobídka pro setrvání v práci je poskrovnu. Stále chybí ucelená strategie ke zvládnutí problematiky stárnutí obyvatelstva, která by starší pracovníky udržela v zaměstnání déle, dávala jim pobídky k návratu do pracovního života a nabízela jim potřebné dovednosti. V parlamentu je nadále projednáván návrh ohledně věku odchodu do důchodu, jehož smyslem je podpořit podniky s více než 150 zaměstnanci, aby zachovávaly pracovní poměry se staršími pracovníky.
- (11) V souladu s důchodovou reformou z roku 2012 by měla být každých pět let od přijetí reformy mapována a vyhodnocována udržitelnost důchodového systému. Vláda potvrdila svůj záměr předsunout toto hodnocení již na rok 2016 namísto původně plánovaného roku 2017 a ustavila pracovní skupinu pro důchody, která je hodnocením pověřena. V rozporu s předchozím doporučením Rady nedošlo k žádnému pokroku, pokud jde o navázání zákonem stanovené věkové hranice pro odchod do důchodu na střední délku života. Lucembursko je jediným členským státem, který na léta 2013–2060 nestanovil další zvyšování zákonné věkové hranice pro odchod do důchodu ani věkové hranice pro předčasný odchod do důchodu. Ve zprávě o stárnutí obyvatelstva za rok 2015 je předpokládán nárůst výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva upraven směrem dolů. Tato úprava je však téměř výlučně vysvětlena příznivějšími demografickými projekcemi, a to v kontextu, v němž nebyly přijaty žádné nové reformy. Nicméně i po této úpravě zůstává předpokládaný nárůst výdajů na důchody nejvyšší v EU. Lucembursko navíc čelí rizikům plynoucím z očekávaného nárůstu výdajů na dlouhodobou péči, jejichž podíl na HDP je mezi členskými státy jeden z nejvyšších. Tento vývoj je podle všeho způsoben v Unii nejvyšším předpokládaným nárůstem podílu, jež budou v populaci do roku 2060 zaujímat osoby závislé na péči. Na reformě, která má v oblasti pojištění dlouhodobé péče zajistit dlouhodobou udržitelnost, již proběhly přípravné práce.
- (12) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Lucemburska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Lucembursku za rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Lucembursku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Lucembursku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí

v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 a 2.

- (13) Na základě tohoto posouzení projednala Rada program stability a zaujala stanovisko ⁽¹⁾, že Lucembursko by mělo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodržet,

DOPORUČUJE Lucembursku v období 2016–2017:

1. Zajistit dlouhodobou udržitelnost veřejných důchodových systémů zvýšením skutečného věku odchodu do důchodu, snížením předčasných odchodů do důchodu a zmnožením pobídek pro setrvání v práci, jakož i sladěním zákonem stanoveného věku pro odchod do důchodu se změnami ve střední délce života.
2. Odstranit překážky investic a inovací, jež omezují hospodářský rozvoj v odvětví služeb podnikům. Řešit překážky, jež brání investicím do bydlení.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Malty na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Malty z roku 2016**

(2016/C 299/25)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority roční analýzy růstu byly potvrzeny Evropskou radou, jež zasedala ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ zprávu mechanismu varování, ve které Malta není uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a přijala Rada dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Jako země, jejíž měnou je euro, a vzhledem k úzkému propojení ekonomik v rámci hospodářské a měnové unie by Malta měla doporučení plně a včas provést.
- (2) Zpráva o Maltě pro rok 2016 byla zveřejněna dne 26. února 2016. Je v ní posouzen pokrok, který Malta učinila v plnění jí určených doporučení přijatých dne 14. července 2015 Radou, a pokrok, jehož Malta dosáhla v plnění svých vnitrostátních cílů v rámci strategie Evropa 2020.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (3) Dne 15. dubna 2016 předložila Malta svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Příslušná doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při plánování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Komise poskytla další podrobnosti o tom, jak bude používat toto ustanovení, v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Maltu se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo o zadlužení. Vláda ve svém programu stability z roku 2016 plánuje zlepšit celkové saldo a do roku 2019 dosáhnout přebytku ve výši 0,1 % HDP. Strukturální saldo se bude postupně zlepšovat, aby Malta dosáhla svého střednědobého rozpočtového cíle v podobě vyrovnaného strukturálního rozpočtu do roku 2019. Na základě programu stability se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP klesne v roce 2016 na 62,6 % a v roce 2019 se dále sníží na 55,5 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je v případě roku 2016 realistický a pro léta 2017–2019 opatrný. Nicméně opatření nezbytná pro podporu dosažení plánovaného cílového schodku od roku 2017 nebyla dostatečně specifikována. Podle prognózy Komise z jara 2016 existuje vysoké riziko výrazného odchýlení od doporučené korekce směrem k dosažení střednědobého cíle během let 2015 a 2016 posuzovaných společně, zejména z důvodu odchýlení v roce 2015, které je třeba v roce 2016 korigovat, a z důvodu nezměněných politik v roce 2017. Odchýlení v roce 2015 lze částečně vysvětlit prudkým nárůstem investic, do značné míry vyvolaným výjimečně vysokým čerpáním finančních prostředků EU při vědomí konce programového období 2007–2013. Aby se odchýlení nastalé v dvouletém období 2015–2016 zmírnilo, zahrnuje program stability z roku 2016 další opatření, jež se mají v roce 2016 přijmout a která v jarní prognóze Komise na rok 2016 ještě nebyla zohledněna. Těmito opatřeními se mají snížit primární výdaje (o 0,16 % HDP), a to zejména v oblastech náhrad zaměstnancům, mezispotřeby a kapitálových transferů. Kromě toho byly odhady některých opatření na straně příjmů pro roky 2016–2019 revidovány, aby zohledňovaly aktuální údaje a skutečný dopad opatření přijatých pro rok 2015. Celkově se prostřednictvím těchto opatření čistý schodek snižuje o 0,2 % HDP. V porovnání s prognózou Komise by zohlednění těchto opatření zlepšilo strukturální úsilí a strukturální saldo by v dvouletém období 2015–2016 vykazovalo menší průměrné odchýlení, zatímco riziko značného odchýlení by v roce 2017 přetrvávalo. Předpokládá se, že Malta dodrží referenční hodnotu pro snížení dluhu jak v roce 2016, tak v roce 2017. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 je Rada toho názoru, že existuje riziko, že Malta ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. K zajištění souladu v letech 2016 a 2017 tedy budou třeba další opatření.
- (6) Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí zůstává na Maltě i nadále problémem. Tato skutečnost je způsobena zejména rozpočtovým dopadem nákladů souvisejících se stárnutím populace, jako jsou např. zdravotní péče, dlouhodobá péče a důchody. Důchodový systém se potýká s dvěma problémy, a sice dosáhnout udržitelnosti a současně zajistit přiměřené důchody. Výdaje na důchody byly v roce 2013 nižší než průměr EU, a to na úrovni 9,6 % HDP, ale do roku 2060 se předpokládá nárůst na úroveň 12,8 %, což je jeden z nejvyšších podílů v Unii. V březnu 2016 přijala vláda několik opatření majících za cíl řešit udržitelnost a přiměřenost důchodového systému, ale rozpočtové dopady ještě nebyly posouzeny. V zájmu zlepšení přiměřenosti systému se příspěvkový minimální důchod bude v roce 2016 i nadále vyvíjet, aby do roku 2027 dosáhl 60 % mediánového příjmu a aby jeho pokrytí bylo širší. Účinnost reformy bude záviset na tom, zda bude zajištěna zaměstnatelnost starších věkových skupin. Vedle důchodů se počítá s tím, že veřejné výdaje na zdravotní a dlouhodobou péči se budou zvyšovat rychleji, než činí průměr EU, a to ve výši 2,1 % podílu HDP u zdravotní péče a na úrovni 1,2 % podílu HDP v případě dlouhodobé péče. Příslušné orgány přijaly národní strategii v oblasti zdravotnictví a provádějí přezkum výdajů v oblasti zdravotní péče s cílem zlepšit jejich efektivnost. Úspory vyplývající z těchto snah se však teprve očekávají. Udržitelnost by z dlouhodobého hlediska měla těžit z využívání potenciálních úspor k řešení předpokládaného růstu výdajů.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (7) V oblasti vzdělávání a odborné přípravy byly investovány značné prostředky, ale výsledky stále nedosahují vytčeného cíle. To má vliv na nabídku pracovních sil a míru zapojení na trhu práce. Úroveň dosaženého vzdělání pracovní síly na Maltě stále patří mezi nejnižší v Unii. Malta provádí komplexní strategii celoživotního učení, avšak účast na programech celoživotního učení je stále omezená, zejména u osob, jejichž úroveň dosaženého vzdělání je nízká. Problémy v této oblasti zahrnují cílené informování, zlepšení přístupu ke vzdělávání a partnerství mezi vzdělávacími institucemi, institucemi odborné přípravy a zaměstnavateli. Právní akt o zřízení institutu pro průběžný profesní rozvoj učitelů (Institut pro vzdělávání) byl schválen v roce 2015. Institut si především klade za cíl: i) poskytnout učitelům dovednosti, jež potřebují při svých každodenních profesních činnostech; ii) působit jako centrum, ve kterém se pedagogové budou scházet a vyměňovat si zkušenosti, a iii) podporovat vedení v oblasti vzdělávání. Institut se nyní zprovožňuje, přičemž by se měl stát hlavním aktérem při řešení potřeb profesního rozvoje učitelů. Pokrok v této oblasti bude třeba sledovat.
- (8) Kromě jednorázových rozsáhlých projektů v letech 2014–2015 bylo na Maltě investic poskrovnu, což se odráží v strukturálních změnách hospodářství a v problémových oblastech. S uvedenou skutečností především souvisí rostoucí význam méně kapitálově náročného odvětví služeb, který snižuje budoucí investiční potřeby hospodářství. Nicméně některé problémy, které ovlivňují investiční činnost v zemi, stále přetrvávají. Jedná se např. o nedostatečnou schopnost inovovat, problémy v oblasti kvalifikace, neefektivnost veřejné správy a soudnictví, regulační zátěž a značné přetížení dopravy.
- (9) Jednou z hlavních překážek zahraničních investic je dopravní a logistická infrastruktura. Externí náklady na dopravu, které maltské hospodářství vynakládá, jsou značné. Tyto náklady vyplývají zejména z neefektivního využívání dopravní sítě země a z absence reálných alternativ k používání soukromých osobních automobilů. Kromě toho velký počet soukromých vozidel, znečištění a přetížení dopravy představují problém pro udržitelnost vnitrostátní dopravy. Dosud nebyla provedena žádná komplexní dopravní strategie, a to navzdory skutečnosti, že vypracování vnitrostátní dopravní strategie a hlavního plánu je nezbytným předpokladem pro využívání evropských strukturálních a investičních fondů (2014–2020), které budou použity na spolufinancování investic do dopravy.
- (10) Vláda přijala několik opatření ke zlepšení přístupu malých a středních podniků k finančním prostředkům. Tato opatření byla zaměřena na poskytování soukromého a rizikového kapitálu, jež byl v posledních letech shledán jako slabé místo. Kromě toho budoucí opatření zahrnují zřízení centrálního úvěrového registru a rozvojové banky a prostřednictvím maltské burzy zavedení platformy, jež je konkrétně navržena tak, aby malým a středním podnikům pomáhala získávat finanční prostředky prostřednictvím kapitálového trhu. Stále přetrvávají problémy v přístupu k nebankovním nástrojům, ale malé a střední podniky na Maltě se těší lepšímu finančnímu prostředí než mnohé jiné malé a střední podniky v EU.
- (11) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Malty, kterou zveřejnila ve své zprávě o Maltě pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Maltě adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku na Maltě, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 a 2.
- (12) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Maltě v období let 2016 a 2017:

1. Vzhledem k vysokému riziku značného odchýlení dosáhnout roční fiskální korekce odpovídající 0,6 % HDP směrem k dosažení střednědobého cíle v letech 2016 a 2017 přijetím potřebných strukturálních opatření. Zintenzivnit opatření k zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí.

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

2. Přijmout opatření k posílení nabídky pracovních sil, zejména vyšším zapojením osob s nízkou kvalifikací do celoživotního učení.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2016**

(2016/C 299/26)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority roční analýzy růstu byly potvrzeny Evropskou radou, jež zasedala ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování, ve které je Portugalsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení podpořila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a přijala Rada dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Portugalsko by jakožto země, jejíž měnou je euro, mělo vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.
- (2) Zpráva o Portugalsku pro rok 2016 byla zveřejněna dne 26. února 2016. Je v ní posouzen pokrok, který Portugalsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015, a pokrok, jehož

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

Portugalsko dosáhlo v plnění svých vnitrostátních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Zahrnuje rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 představila Komise výsledky hloubkového přezkumu. Komise ve své analýze dospívá k závěru, že Portugalsko se potýká s nadměrnými makroekonomickými nerovnováhami. Zejména vysoká úroveň čistých vnějších závazků, veřejného a soukromého dluhu a vysoký podíl úvěrů v selhání představuje nebezpečí v souvislosti s vysokou mírou nezaměstnanosti. Přetrvávají nedostatky v oblasti politik, pokud jde o trhy produktů a služeb, restrukturalizaci podnikového dluhu, fiskální otázky a vybrané oblasti trhu práce.

- (3) Dne 29. dubna 2016 předložilo Portugalsko svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně. Portugalský národní program reforem naznačuje dostatek ambicí vypořádat se s nadměrnou nerovnováhou, nastiňuje příslušná opatření k posílení konkurenceschopnosti a snižování soukromého dluhu a uvádí problémy popisované ve zprávě o Portugalsku pro rok 2016 a doporučení eurozóně zaměřená na potřebu obnovy investic a zajištění udržitelnosti veřejných financí. Pokud se tato opatření plně a urychleně provedou, pomohla by Portugalsku při řešení makroekonomické nerovnováhy. Na základě posouzení politických závazků Portugalska není v této fázi třeba zintenzivňovat postup při makroekonomické nerovnováze.
- (4) Příslušná doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při plánování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Komise poskytla další podrobnosti o tom, jak bude používat toto ustanovení, v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Portugalsko se v současnosti vztahuje nápravná složka Paktu o stabilitě a růstu. Portugalsko nenapravilo svůj nadměrný schodek do stanoveného roku 2015 a nevyvinulo rozpočtové úsilí doporučené Radou. Vláda ve svém programu stability z roku 2016 plánuje nápravu nadměrného schodku a dosažení celkového schodku ve výši 2,2 % HDP v roce 2016. Po dosažení trvalé nápravy nadměrného schodku se bude na Portugalsko vztahovat preventivní složka a přechodné pravidlo o zadlužení. (Přepočtené⁽²⁾) strukturální saldo by se mělo v letech 2016–2020 zlepšovat pouze o zhruba 0,35 % HDP ročně, což je méně než požadovaných 0,6 %, a neočekává se, že v časové perspektivě programu bude dosaženo střednědobého rozpočtového cíle, tj. strukturálního přebytku ve výši 0,25 % HDP. Na základě programu stability se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP klesne v roce 2016 na 124,8 % a bude se nadále snižovat na 110,3 % v roce 2020. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je poměrně optimistický. Navíc opatření nezbytná pro podporu dosažení plánovaného cílového schodku od roku 2017 nebyla dostatečně specifikována. Podle prognózy Komise z jara 2016 se očekává, že schodek veřejných financí dosáhne v roce 2016 2,7 % HDP, což je méně než referenční hodnota ve výši 3 % HDP, již stanoví Smlouva, a v roce 2017 dosáhne výše 2,3 % HDP. Jelikož se očekává, že v letech 2016 a 2017 strukturální schodek mírně vzroste, neodpovídá fiskální úsilí požadavkům Paktu o stabilitě a růstu. Vedle toho se nepředpokládá, že Portugalsko v roce 2017 splní přechodné pravidlo o zadlužení. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 spatřuje Rada riziko, že Portugalsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. K zajištění souladu v letech 2016 a 2017 tedy budou třeba další opatření.
- (6) Komise bude podle čl. 10 odst. 1 nařízení (ES) č. 1467/97 pravidelně sledovat provádění opatření, která Portugalsko učiní v reakci na doporučení Rady ze dne 21. června 2013 v souladu s čl. 126 odst. 7 SFEU. Komise proto Radě doporučí vhodná opatření, která je třeba přijmout v rámci postupu při nadměrném schodku.
- (7) Včasné a striktní provádění reformovaného zákona o rozpočtovém rámci a zákona o kontrole závazků i další zlepšení výběru příjmů a kontroly výdajů mohou významně přispět k dosažení požadované fiskální korekce.

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Jedná se o strukturální saldo přepočtené Komisí podle společně dohodnuté metodiky na základě informací obsažených v programu stability.

Portugalsko stojí před dvěma náročnými úkoly, a sice dosáhnout dlouhodobé fiskální udržitelnosti systému zdravotní péče a současně zachovat přístup ke zdravotní péči zlepšením účinnosti systému. Přestože má Portugalsko v současné době jeden z nejnižších podílů veřejných výdajů v rámci celkových výdajů na zdravotní péči v Unii, je předpokládán nárůst veřejných výdajů na zdravotní péči představující 2,5 % HDP do roku 2060 nejvyšší. Za účelem řešení dlouhodobé udržitelnosti ve zdravotnictví nebyla ještě přijata komplexní opatření zaměřená na podporu politik v oblasti veřejného zdraví a předcházení nemocem, jakož i zajištění primární zdravotní péče v raném a méně nákladném stádiu. V krátkodobém horizontu zůstává důležitým úkolem přesné plánování a plnění rozpočtu v nemocnicích, aby se zajistilo vyrovnání nedoplatků. Zatímco dlouhodobá udržitelnost důchodového systému byla předmětem nedávných reforem, v krátkodobém až střednědobém výhledu se problémy týkající se jeho udržitelnosti neřeší. Veřejný důchodový systém se vyznačuje značnou závislostí na převodech rozpočtových prostředků a mezigenerační nerovností. Zpoždění realizace a politické nedostatky jsou stále překážkou fiskální udržitelnosti státních podniků, zejména v odvětví dopravy. Posílení opatření ke zvýšení efektivity v jejich plánech restrukturalizace je v úsilí o dosažení fiskálních úspor i nadále zásadní.

- (8) Bylo vynaloženo značné úsilí v potírání daňových úniků dalším zlepšením efektivity daňové správy. Jsou přijímána opatření v zájmu boje proti daňovým podvodům, lepšího sdílení informací mezi finančními institucemi a posílení rámce proti praní peněz. I přes dosažený pokrok stále existuje prostor pro striktnější dodržování daňových předpisů. Podpoře investic by rovněž napomohla reforma daňové správy, díky níž by byla efektivnější.
- (9) Celkový vývoj mezd byl umírněný a odpovídal vysoké nezaměstnanosti a potřebě podporovat obnovení vnější rovnováhy, a to v souladu s růstem produktivity ve střednědobém výhledu. Kolektivní vyjednávání na úrovni jednotlivých odvětví mělo pro tento trend podpurný účinek, ačkoli vlastnosti systému kolektivního vyjednávání jsou pro oblast působnosti úprav na úrovni jednotlivých podniků stále omezující. V souvislosti s nízkou inflací a vysokou nezaměstnaností byla minimální mzda v lednu 2016 zvýšena z 505 na 530 EUR měsíčně a počítá se s jejím dalším postupným navyšováním až na 600 EUR měsíčně v roce 2019 (vyplácí se čtrnáctkrát ročně). Portugalsko se pohybuje uprostřed žebříčku zemí EU, pokud jde o výši minimální mzdy v poměru k průměrné mzdě, ale patří k zemím s nejvyšší minimální mzdou v poměru ke mzdě mediánové. Tato skutečnost napovídá, že rozložení mezd v Portugalsku je velmi nerovnoměrné ve prospěch nižších mezd a že na základě dalšího zvýšení minimální mzdy může rychle vzrůst podíl pracovníků, kteří ji pobírají, což se v roce 2016 týká téměř čtvrtiny všech zaměstnanců. Toto opatření by sice mohlo pomoci snížit míru chudoby pracujících, má ale také za následek výraznější stlačování struktury mezd, čímž se vytváří tlak ke zvyšování mezd celkově. Pokud současně nedochází ke zvyšování produktivity, jsou ohroženy výhledy zaměstnanosti a konkurenceschopnosti, a to zejména u odvětví s vysokým podílem lidské práce. Může být rovněž snížena motivace investovat do dovedností.
- (10) Portugalský trh práce se v letech 2014 a 2015 dále zotavoval a bylo vynaloženo značné úsilí o reformu aktivačních politik, modernizaci veřejných služeb zaměstnanosti a o větší zaměření na mladé lidi neregistrované v evidenci úřadů práce, i když některé problémy spojené s jejím prováděním přetrvávají. Vzhledem k nedávnému zhoršení sociální situace, zejména pokud jde rostoucí míru dětské chudoby, byla rovněž přijata významná opatření na posílení sociální pomoci, zejména u systému minimálního příjmu, příspěvků na děti a nízkých důchodů. Dopad těchto opatření, jejichž cílem je snížení míry chudoby, je třeba posoudit. Nicméně zařazení velkého množství dlouhodobě nezaměstnaných do trhu práce zůstává problémem, který negativně ovlivňuje hospodářský růst a sociální situaci. Existuje prostor pro další zapojování dlouhodobě nezaměstnaných do trhu práce, a to prostřednictvím cílených politik týkajících se trhu práce a lepší koordinace mezi službami zaměstnanosti a sociálními službami. Ačkoli zotavení přineslo řadu nových pracovních míst na dobu neurčitou, segmentace trhu práce je i nadále značná. Podíl zaměstnanců na dobu určitou je i nadále jedním z nejvyšších v Evropě a počet smluv na dobu určitou přecházejících na smlouvy na dobu neurčitou je nízký.
- (11) Vysoké zadlužení soukromého sektoru činí portugalské hospodářství i nadále značně zranitelným a podmínky financování malých a středních podniků zůstávají obtížné. Určitého pokroku bylo dosaženo ve snížení převisu dluhu v podnikové sféře a ve snižování pákového efektu v soukromém sektoru, ale portugalský soukromý sektor je stále jedním z nejvíce zadlužených v rámci Unie. Tato skutečnost je hlavní překážkou pro investice a růst potenciálního produktu. Nefinanční podniky upravují své rozvahy, ale v menší míře než domácnosti. Vysoká a narůstající úroveň nespáčených úvěrů v podnikatelském sektoru nepříznivě ovlivňuje rozvahy nefinančního i finančního odvětví a je velkou překážkou pro investice. Na různých úrovních byla přijata opatření mající za cíl řešit zadluženost podniků, ale výsledky se dostávají pomalu. Zvýhodnění dluhu ve zdanění právnických osob

zůstává vysoké. V posledních několika letech se vláda snažila tento problém řešit zavedením pravidel nízké kapitalizace a možnosti získávání podílů v podnicích. Nicméně v roce 2015 zůstává rozdíl v nákladech na kapitál (před zdaněním a po něm) mezi dluhem a investicemi financovanými prostřednictvím akcií jedním z nejvyšších v Unii. Podniky, a to zejména malé a střední podniky a začínající podniky, se i nadále nákladně a obtížně dostávají k úvěrům. Alternativní zdroje financování, jako např. soukromý kapitál, rizikový kapitál, skupinové financování a „business angels“, zůstávají okrajové a využívají se velmi málo.

- (12) Navzdory pokroku regulační překážky a nedostatečná institucionální kapacita stále brzdí růst podniků, konkurenceschopnost a přísun investic. Účinnost systému soudnictví Portugalska zůstává nízká, zejména při řešení daňových sporů. Zadávání veřejných zakázek je v Portugalsku do značné míry transparentní. Podle údajů online platformy „BASE“ však veřejní zadavatelé v Portugalsku často uzavírají smlouvy přímo, přičemž se v letech 2013–2015 tento postup týkal v průměru 87,3 % všech veřejných zakázek, což představuje 47 % nasmlouvaných částek celkem. Problémem při udělování koncesí a v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru, zejména na místní a regionální úrovni, zůstává transparentnost. Pracovní skupina ministerstva financí pro partnerství veřejného a soukromého sektoru dohlíží na některá partnerství veřejného a soukromého sektoru spravovaná orgány ústřední správy, ale koncese a partnerství veřejného a soukromého sektoru na regionální a místní úrovni jeho dohledu nepodléhají. Provádění reformy přístavního odvětví se stále odkládá a vstupu nových subjektů jsou kladeny překážky. Registrace podniku je jednodušší, ale udělování licencí je nadále těžkopádné a složité administrativní postupy nahlodávají důvěru investorů. Problémy přetrvávají v přístupu na stavební trh, v získání stavebního povolení a pokud jde o účinné provádění zjednodušených pravidel pro udělování licencí v oblasti životního prostředí. Regulační překážky v některých odvětvích služeb podnikům znemožňují efektivní přidělování zdrojů, zejména v oblasti právních služeb. Předpisy profesních organizací, zejména ty, které se týkají jejich stanov a vnitřních pravidel, jsou omezující a fyzickým i právnickým osobám mohou ztěžovat přístup k příslušným profesím. To se týká zejména právnických povolání, kde se mimo jiné hojně vyskytují omezování inzerce a víceoborové činnosti.
- (13) Portugalsko zaostává ve spolupráci mezi vědou a podnikatelskou sférou a v obchodním uplatnění znalostí. Bariéry spolupráce mezi univerzitami a podnikatelským sektorem jsou značné a jsou způsobeny regulačními a administrativními překážkami a nedostatkem pobídek ke spolupráci v akademickém systému. Tato skutečnost má negativní dopad na zaměstnatelnost absolventů a na inovace. Nové krátkodobé prohlubující kurzy technických oborů přinesly nové příležitosti ke spolupráci mezi vysokými technickými školami a regionálními hospodářskými subjekty, ale univerzitní programy se nemodernizují.
- (14) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Portugalska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Portugalsku pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reform, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Portugalsku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Portugalsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5.
- (15) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (16) Rada na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala národní program reform a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5,

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Portugalsku v období 2016–2017:

1. Zajistit trvalou nápravu nadměrného schodku v souladu s příslušnými rozhodnutími či doporučeními v rámci postupu při nadměrném schodku přijetím nezbytných strukturálních opatření a použitím všech neočekávaných příjmů ke snížení schodku a dluhu. Dosáhnout poté roční fiskální korekce ve výši alespoň 0,6 % HDP. Provést do února 2017 komplexní přezkum výdajů a posílit kontrolu výdajů, nákladovou efektivnost a přiměřené sestavování rozpočtu na všech úrovních veřejné správy. Zajistit dlouhodobou udržitelnost odvětví zdravotnictví, aniž by došlo ke zhoršení přístupu k základní zdravotní péči. Snížit závislost důchodového systému na převodech rozpočtových prostředků. Do konce roku 2016 se znovu zaměřit na probíhající plány restrukturalizace státních podniků.
2. Po konzultaci se sociálními partnery zajistit, aby minimální mzda odpovídala cílům podpory zaměstnanosti a konkurenceschopnosti napříč odvětvími.
3. Zajistit účinnou aktivaci dlouhodobě nezaměstnaných a zlepšit koordinaci mezi službami zaměstnanosti a sociálními službami. Posílit pobídky pro podniky, aby zaměstnávaly na základě smluv na dobu neurčitou.
4. Do října 2016 přijmout opatření pro usnadnění očištění rozvah úvěrových institucí a řešit vysoký podíl nesplácených úvěrů. Omezit zvýhodnění dluhu u daní z příjmů právnických osob a zlepšit přístup začínajících podniků a malých a středních podniků k finančním prostředkům prostřednictvím kapitálového trhu.
5. Zvýšit transparentnost a efektivnost při zadávání veřejných zakázek, co se týče partnerství veřejného a soukromého sektoru a koncesí. Do konce roku 2016 zlepšit a urychlit správní postupy a udělování licencí, urychlit řešení daňových sporů a snížit regulační překážky, zejména ve službách podnikům. Podněcovat spolupráci mezi univerzitami a podnikatelským sektorem.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 12. července 2016****k národnímu programu reforem Francie na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Francie z roku 2016**

(2016/C 299/27)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority této roční analýzy potvrdila Evropská rada ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které je Francie uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a Rada je přijala dne 8. března 2016 ⁽³⁾. Francie by jakožto země, jejíž měnou je euro, měla vzhledem k úzkému propojení ekonomik v hospodářské a měnové unii zajistit, aby uvedené doporučení bylo splněno v plném rozsahu a včas.

(2) Dne 26. února 2016 byla zveřejněna zpráva o Francii za rok 2016. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Francie učinila v plnění jí určených doporučení přijatých Radou dne 14. července 2015 i národních cílů v rámci

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

strategie Evropa 2020. Zpráva obsahovala rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Dne 8. března 2016 Komise prezentovala výsledky tohoto hloubkového přezkumu. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Francie se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Zejména při mírném tempu růstu a nízké inflaci se Francie vyznačuje vysokým a dále narůstajícím veřejným dluhem a zhoršenou konkurenceschopností. Mimořádně důležité je přijetí opatření, jež by snížila riziko nepříznivých účinků na francouzské hospodářství a vzhledem k jeho velikosti i nepříznivých vedlejších účinků na hospodářskou a měnovou unii.

- (3) Dne 29. dubna 2016 předložila Francie svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k provádění opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Francii se v současnosti vztahuje nápravná složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2016 si vláda vytyčila cíl odstranit nadměrný schodek do roku 2017, v souladu s doporučením Rady ze dne 10. března 2015. Celkový schodek má podle plánu v roce 2019 klesnout na 1,2 % HDP. Střednědobého rozpočtového cíle – strukturálního schodku ve výši 0,4 % HDP – by podle plánu mělo být dosaženo do roku 2018. Podle programu stability by měl poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2017 dosáhnout své maximální hodnoty 96,5 % a poté klesat až na 93,3 % HDP v roce 2019. Makroekonomický scénář, na němž jsou založeny rozpočtové projekce, je celkově realistický. Opatření potřebná k podpoření plánovaných cílových schodků od roku 2017 však dosud nebyla v dostatečné míře specifikována. Na základě prognózy Komise z jara 2016 se očekává, že celkový schodek veřejných financí v roce 2016 dosáhne 3,4 % HDP, což je v souladu se schodkem doporučeným Radou v roce 2015. V roce 2017 se za předpokladu nezměněné politiky očekává, že celkový schodek veřejných financí dosáhne 3,2 % HDP, čímž bude ohroženo splnění lhůty k nápravě nadměrného schodku. Doporučené fiskální úsilí se podle projekcí v letech 2016 a 2017 nerealizuje, neboť konsolidační strategie Francie spolehlá především na zlepšení cyklických podmínek a přetrvávání prostředí s nízkými úrokovými sazbami; jelikož tyto faktory leží mimo kontrolu orgánů, obnášejí rizika nedodržení. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 se Rada domnívá, že hrozí, že Francie ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží, přestože má podle současných očekávání v roce 2016 dosáhnout cíle, pokud jde o celkový schodek. Proto bude zapotřebí přijmout další opatření k zajištění trvalé nápravy nadměrného schodku do roku 2017.
- (6) Poměr veřejných výdajů k HDP ve Francii je jeden z nejvyšších v Unii a navzdory mírnému poklesu v roce 2015 zůstává výrazně nad průměrem eurozóny. Francie provádí plán na snížení veřejných výdajů o 50 miliard EUR ve srovnání s trendovým růstem v letech 2015 až 2017 na všech úrovních veřejné správy, je však možné, že významného snížení veřejných výdajů tak nebude dosaženo. Efektivitu tohoto plánu by pomohlo zvýšit podrobnější upřesnění opatření, o něž se opírají snížení výdajů, a zároveň zajištění toho, aby úsporná opatření zohledňovala téměř nulovou inflaci.
- (7) Úkolem zůstává dále podle plánu snižovat poměr výdajů, neboť proces určení rozsáhlých oblastí možných úspor nebyl dostatečně přínosný a přezkumy výdajů měly zatím skrovné výsledky. V odvětví bydlení Francie vynakládá téměř dvojnásobek toho, co jiné evropské země, aniž lze na trhu s bydlením zaznamenat lepší výsledky. Spojený dopad plánovaného snižování dotací místním orgánům od ústřední vlády a důraznější kontroly výdajů místních samospráv, zejména omezením růstu administrativních nákladů místních orgánů, by mohl ochránit jejich investiční kapacitu. Přezkumy výdajů by mohly být vhodným nástrojem pro určení takových úspor. Nedávná reforma místní samosprávy má nadto potenciál ke zvýšení efektivity systému ve střednědobém až dlouhodobém horizontu.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (8) Rozsáhlých krátkodobých úspor nelze dosáhnout, aniž by se výrazným způsobem omezil nárůst výdajů na sociální zabezpečení, které představují více než polovinu výdajů vládních institucí. Pokud jde o důchodový systém, došlo ke zlepšení jeho udržitelnosti díky dohodě o doplňkových důchodových systémech uzavřené v roce 2015, ale mohl by se nadále potýkat se schodky v krátkodobém až střednědobém horizontu, zejména za nepříznivých makroekonomických podmínek. Od předchozích reforem důchodového systému se navíc očekává, že sníží současný vysoký poměr veřejných výdajů na důchody až po roce 2025. Francie si stanovila ambiciózní cíle na roky 2016 a 2017 s cílem omezit růst výdajů na zdravotní péči. Tyto cíle by mohly být doplněny dalším úsilím o identifikaci úspor z důvodu vyšší efektivity ve střednědobém až dlouhodobém horizontu.
- (9) Byla podniknuta politická opatření ke snížení nákladů práce a zlepšení ziskových marží podniků prostřednictvím daňové úlevy ve výši 20 miliard EUR zaměřené na konkurenceschopnost a zaměstnanost a 10 miliard EUR v podobě dodatečných škrtů v sociálních příspěvcích zaměstnavatelů v rámci paktu odpovědnosti a solidarity. Nastavení těchto opatření, jež představují 1,5 % HDP a přispívají ke zmírnění rozdílů mezi Francií a průměrem eurozóny, pokud jde o náklady práce, může stát v cestě jejich efektivitě. Výsledky plánovaných hodnocení těchto opatření ke snížení nákladů budou užitečné při rozhodování ohledně budoucího nastavení těchto systémů, aby se zajistilo, že tato opatření dosáhnou svých cílů z hlediska efektivity. U těchto hodnocení je obzvláště významný jejich dopad na tvorbu mezd a zaměstnanost.
- (10) Za současné vysoké nezaměstnanosti existují rizika, že náklady práce za minimální mzdu zabrání zaměstnávání lidí s nízkou kvalifikací. I když minimální mzda je vysoká oproti mediánové mzdě, náklady práce za minimální mzdu byly sníženy osvobozeními od sociálních příspěvků. Zvýšení minimální mzdy vyvolávají zvýšení mezd u většiny kategorií zaměstnanců a mohou vytvářet tlak na zvyšování mezd. Kvůli mechanismu valorizace minimální mzdy existuje smyčka zpětné vazby mezi zvýšeními průměrných mezd a změnami minimální mzdy, což oddaluje nezbytné přizpůsobení mzdy v reakci na nepříznivou hospodářskou situaci.
- (11) Nedávné reformy vytvořily pro zaměstnavatele jen omezený prostor k pružnosti pro odchýlení se od dohod na úrovni celého odvětví. To se týká všech aspektů podmínek zaměstnávání, včetně mzdy, pracovní doby, zaměstnávání a pracovních podmínek, a omezuje to možnosti, aby společnosti přizpůsobovaly stav personálu podle svých potřeb. V současné době mohou odvětví bránit společnostem, aby případ od případu a po jednáních se sociálními partnery určily podmínky, za nichž se pracovní doba může odchýlit od dohod na úrovni celého odvětví. Zavádění odchylek od odvětvových dohod a obecných právních předpisů upravujících pracovní podmínky prostřednictvím dohod na úrovni podniků by mohlo být usnadněno, a to v konzultaci se sociálními partnery.
- (12) V roce 2015 vzrostla míra nezaměstnanosti na 10,4 %. Nezaměstnanost je vyšší u mladých lidí, státních příslušníků třetích zemí a méně kvalifikovaných pracovníků. Struktura trhu práce je čím dál polarizovanější, neboť vysoce vzdělaní pracovníci bývají najímáni se smlouvami na dobu neurčitou a procentní podíl pracovních míst s nízkou kvalifikací, která jsou čím dál nejistější, se nemění. Podíl smluv na dobu určitou kratší než na jeden měsíc se v roce 2015 v celkových nábořech zvýšil na téměř 70 %. Právní rámec upravující pracovní smlouvy, zejména pokud jde o právní úpravu u výpovědi smlouvy na dobu neurčitou, může přispívat k této vysoké segmentaci trhu práce. Dlouhodobé zhoršování situace na trhu práce představuje zátěž pro udržitelnost systému dávek v nezaměstnanosti. V únoru 2016 se předpokládalo, že v roce 2015 činil schodek 4,5 miliardy EUR, v roce 2016 bude činit 4,2 miliardy EUR a v roce 2017 bude činit 3,6 miliardy EUR. Tím by se dále zvýšilo zadlužení daného systému ze 25,8 miliardy EUR v roce 2015 na 30,0 miliard EUR v roce 2016 a 33,6 miliardy EUR v roce 2017. Výpočet dávek upřednostňuje zřetězení krátkodobých pracovních míst na plný úvazek oproti dlouhodobým pracovním místům na částečný úvazek a vytváří pobídky pro zaměstnavatele, aby nabízeli krátkodobé zaměstnání, jež bude doplněno zaměstnaneckými výhodami. Struktura systému dávek v nezaměstnanosti, zejména pokud jde o podmínky způsobilosti a postupné snižování dávek, navíc oslabuje pobídky k návratu do práce.
- (13) Přejít ze školy do zaměstnání zůstává problematickým a nejvíce jsou zasaženi nejméně kvalifikovaní mladí lidé. U kategorií s nízkou kvalifikací klesá využívání učňovské přípravy v kontextu diferencovaných regionálních strategií a omezené schopnosti systému přizpůsobit se novým hospodářským potřebám. Nabídka odborné přípravy pro nezaměstnané, méně kvalifikované pracovníky a zaměstnance malých a středních podniků zůstává nedostatečná. Probíhající reformy odborného vzdělávání, včetně reforem co do správy, pobídek a poradenství,

a nový program cíleného vzdělávání nezaměstnaných stále ještě nejsou plně prováděny a je třeba, aby byly posíleny. Neuspokojivá spolupráce mezi různými aktéry zapojenými do procesu soustavného odborného vzdělávání brání efektivnímu přidělování prostředků. Obnovit vyváženost v přístupu by mohlo pomoci nadcházející zavedení osobní evidence činností (compte personel d'activités).

- (14) Francouzské podnikatelské prostředí se nadále řadí do středu, zejména pokud jde o zátěž vládní regulace, v níž Francie zaujímá v mezinárodním srovnání špatné postavení. Program zjednodušování pokračuje podle plánu, avšak pokrok v provádění je nevyrovnaný, zejména pokud jde o opatření zacílená na společnosti, a v četných oblastech přetrvávají problémy.
- (15) Francouzské hospodářství má neúměrně vysoký podíl menších podniků ve srovnání s jinými členskými státy, což omezuje úroveň jejich produktivity. Neočekává se, že nedávné iniciativy na zmírnění dopadu požadavků souvisejících s velikostí podniku významně ovlivní růst podniků, zejména s ohledem na jejich omezenou oblast působnosti a na dočasnou povahu některých opatření. V důsledku toho budou růst francouzských podniků nadále omezovat dopady prahových hodnot.
- (16) V některých odvětvích služeb se zlepšila hospodářská soutěž, ale v jiných odvětvích zůstávají vytvořené překážky, zejména ve službách poskytovaných podnikům, neboť významný podíl těchto služeb nebyl dotčen nedávnými reformami, a v síťových odvětvích. Určitý počet překážek vstupu a předpisy, jakož i tarify brzdí hospodářskou činnost v oblasti regulovaných profesí, a tím negativně ovlivňují produktivitu ostatních odvětví, která těchto služeb využívají. Přijetím zákona o minimální mzdě (tzv. Loi Macron) v roce 2015 byly některé překážky odstraněny, ale je třeba vynaložit více úsilí. Další problémy vyplývají z restriktivního uplatňování požadavků na povolení.
- (17) Francie nadále zaostává za vedoucími zeměmi EU v oblasti inovací, navzdory velkoryse pojaté veřejné podpoře v této oblasti. V posledních 15 letech panuje ve veřejných programech na podporu inovací přebujelost a nestabilita, což zavádá zvýšený důvod k obavám, pokud jde o celkovou koordinaci, soudržnost a efektivitu těchto programů. Tím jsou obzvlášť dotčeny malé a střední podniky.
- (18) Poměr daní k HDP je jeden z nejvyšších v Unii. Jeho složení není příznivé pro hospodářský růst, neboť značně zatěžuje výrobní faktory, avšak poměrně málo spotřebu. Daň z příjmu právnických osob začala v roce 2014 mírně klesat a Francie začala stírat rozdíl oproti průměru EU v oblasti ekologických daní, avšak výnosy z DPH zůstávají nízké jako podíl HDP i jako procentní podíl celkového zdanění v důsledku nízkých sazeb, široce pojatého uplatňování snížených sazeb a vysokého počtu výskytnů osvobození od daně v porovnání s průměrem EU. Kromě probíhajícího postupného rušení solidárního příspěvku uloženého společností a zrušení výjimečné daně z příjmů právnických osob je třeba v plné míře specifikovat konkrétní kroky k dosažení ohlášeného cíle, totiž snížení zákonné sazby daně z příjmu právnických osob na 28 % v roce 2020.
- (19) Daňový systém je velmi složitý. Zůstává v něm vysoké množství neefektivních daní přinášejících nulový nebo malý výnos a zdanění příjmů fyzických osob je obzvlášť složité, což vede k významným administrativním nákladům. Navzdory požadavku ze zákona o plánování veřejných financí na období 2014–2019, aby se pravidelně vyhodnocovaly a monitorovaly daňové výdaje, je po několikaletém nárůstu předpokládané snížení daňových výdajů na rok 2016 skrovné.
- (20) Celkově jsou překážky pro soukromé investice mírné, přičemž hlavními překážkami jsou vysoká regulační zátěž a vysoké sazby daně z příjmů právnických osob. Investiční prostředí by se zlepšilo zlepšením podnikatelského prostředí, snížením daní z výroby a z příjmu právnických osob a zjednodušením daňového systému. Veškerá opatření přijatá s cílem zlepšit nákladovou i nenákladovou konkurenceschopnost francouzských podniků mají potenciál zvýšit úroveň investic a motivovat podniky k investicím do hmotných aktiv a lidského kapitálu, s perspektivou zvýšení produktivity. Potenciál k dlouhodobému růstu je rovněž omezen nízkými investicemi do inovačních činností.
- (21) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Francie, kterou zveřejnila ve své zprávě o Francii pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reform,

jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Francii adresována v předchozích letech. Zohlednila nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Francii, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení Komise v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5.

- (22) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (23) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reformem a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5,

DOPORUČUJE Francii v období 2016–2017:

1. Zajistit trvalou nápravu nadměrného schodku do roku 2017 přijetím požadovaných strukturálních opatření a využitím veškerých neočekávaných zisků ke snížení schodku a zadlužení. Blíže určit škrty ve výdajích plánované pro nadcházející roky a vystupňovat úsilí o zvýšení objemu úspor, jež vznikly v důsledku revize výdajů, včetně výdajů místních samospráv, a to do konce roku 2016. Posílit nezávislá hodnocení veřejných politik s cílem určit úspory z důvodu vyšší efektivity napříč všemi dílčími sektory vládních institucí.
2. Zajistit, aby snížení nákladů práce byla zachována a aby vývoj minimální mzdy byl konzistentní s vytvářením pracovních míst a konkurenceschopností. Reformovat pracovní právo s cílem poskytnout více motivačních faktorů pro zaměstnavatele k uzavírání smluv na dobu neurčitou.
3. Zlepšovat propojenost mezi odvětvím vzdělávání a trhem práce, zejména prostřednictvím reformy učnovského vzdělávání a odborné přípravy, se zvláštním důrazem na osoby s nízkou kvalifikací. Do konce roku 2016 přijmout opatření k reformě systému dávek v nezaměstnanosti, aby se tento systém znovu uvedl na udržitelnou rozpočtovou úroveň a poskytoval více pobídek pro návrat do práce.
4. Odstranit překážky pro činnost v odvětví služeb, zejména v odvětví služeb poskytovaných podnikům a regulovaných povolání. Podniknout kroky ke zjednodušení a zefektivnění režimů inovační politiky. Do konce roku 2016 dále zreformovat kritéria související s velikostí podniků v právních úpravách, jež brání růstu společností, nadále zjednodušovat administrativní, daňová a účetní pravidla pro společnosti, a to pokračováním v programu zjednodušování.
5. Přijmout opatření ke snížení daní z výroby a zákonných sazeb daně z příjmu právnických osob a zároveň rozšířit daňovou základnu u spotřeby, zejména pokud jde o DPH. Odstranit neefektivní daňové výdaje, odstranit daně, které přinášejí malé nebo nulové výnosy, a do konce roku 2016 přijmout reformu srážkové daně z příjmu fyzických osob.

V Bruselu dne 12. července 2016.

Za Radu
předseda
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUCEMBURSKO

CS